

Міністерство освіти і науки України
Маріупольський державний університет
Факультет грецької філології
Кафедра грецької філології

ПРАКТИКУМ
з новогрецької мови
(аспект «Практика усного та писемного мовлення»)
для студентів III курсу ОКР «Бакалавр»
спеціальності «Мова та література (новогрецька)»

Маріуполь – 2013

УДК 811.14'06'36(075.8)

ББК 81.2 Гр-2я73

Практикум з новогрецької мови (аспект «Практика усного та писемного мовлення») для студентів III курсу ОКР «Бакалавр» спеціальності «Мова та література (новогрецька)»/ укл. ст. викл. кафедри грецької філології МДУ Кобиленко Н.К. – Маріуполь: МДУ, 2013. – 80 с.

Укладач: Кобиленко Н.К., ст. викл. кафедри грецької філології МДУ

Рецензенти: Глущенко Л.М., к.філол.н., доцент кафедри класичної філології Львівського Національного університету імені Івана Франка

Потіпак Ю.А., к. філол.н., доцент кафедри грецької філології
Маріупольського державного університета

Затверджено на засіданні кафедри грецької філології,

Протокол № 5 від 17.12.2013р.

Затверджено на засіданні ради факультету грецької філології,

Протокол № 4 від 18.12.2013р.

© Маріуполь, 2013

© Кобиленко Н.К.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
Тексти з вправами.....	6
Тема 1 Культура та мистецтво.....	6
Тема 2 Роль мови.....	12
Тема 3 Захист навколишнього середовища.....	16
Тема 4 Комп'ютер.....	35
Тема 5 Нові технології.....	41
Тема 6 Мода.....	49
Тема 7 Давній театр.....	63
Література.....	76

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή.....	5
Κείμενα.....	6
Θέμα 1 ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ	6
Θέμα 2 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ.....	12
Θέμα 3 Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ.....	16
Θέμα 4 Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ.....	35
Θέμα 5 ΟΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ.....	41
Θέμα 6 ΜΟΔΑ.....	49
Θέμα 7 ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ.....	63
Βιβλιογραφία.....	76

ВСТУП

Практикум з новогрецької мови (аспект «Практика усного та писемного мовлення») для студентів III курсу ОКР «Бакалавр» спеціальності «Мова та література (новогрецька)» містить матеріали, призначені для використання під час аудиторних та позааудиторних занять із зазначеного аспекту протягом V та VI семестрів. Основне завдання курсу новогрецької мови на вказаному етапі – подальше вдосконалення навиків і умінь усного та писемного мовлення при можливо повнішому творчому застосуванні мовних засобів. Студенти повинні уміти вільно висловлюватися на новогрецькій мові, що вивчається, володіти нею в усіх видах мовленнєвої діяльності. Особлива увага звертається на комунікативну спрямованість навчання.

Практикум складається з семи тематичних блоків (*культура та мистецтво, роль мови, навколишнє середовище, комп'ютер, мода, давній театр, нові технології*), кожний з них включає тексти та теми, питання для самоконтролю, лексико-граматичні вправи, теми для обговорення, речення для перекладу новогрецькою мовою, комунікативні завдання, завдання для самостійної роботи – переважно написання творів та виконання творчих завдань. В кінці практикуму запропоновано зразки контрольних робіт із тем, що вивчаються.

ΘΕΜΑ 1

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ

ΚΕΙΜΕΝΟ 1 ΤΕΧΝΗ

Το μεγάλο χαρακτηριστικό της τέχνης είναι ότι οι μορφές που στήνει έχουν, με την ίδια την παρουσία τους, τη δυνατότητα να μας αποκαλύπτουν το νόημα των πολιτισμών. Μπορούν να μας μιλήσουν για τις πιο κρυφές ανησυχίες ενός κόσμου, τις πιο μεγάλες του αγωνίες, και αυτό χωρίς φανερή πρόθεση, χωρίς ειδικό σκοπό. Κανέναν πολιτισμό δεν μπορούμε να τον καταλάβουμε χωρίς να γνωρίσουμε την τέχνη του, και αυτή μόνο μας επιτρέπει να φτάσουμε στο βαθύτερο ουσιαστικότερο χαρακτήρα του. Κάθε πολιτισμός, όπως και κάθε εποχή του, έχει τη δική του τέχνη, προβάλλει τις δικές του μορφές. Και από τις μορφές αυτές μπορούμε να φτάσουμε στον άνθρωπο δημιουργό τους και τον πολιτισμό χρεώστη και οφειλέτη τους.

Ο καλλιτέχνης επηρεάζεται και ταυτόχρονα επηρεάζει την εποχή του και τον κόσμο του. Παίρνει και ταυτόχρονα δίνει, δέχεται και εκφράζει τα στοιχεία που ζουν γύρω του αλλά και μέσα του. Για αυτό μας δίνει πάντοτε την πορεία ενός πολιτισμού, όπως τον τροποποιεί η δημιουργία του. Όσο κι αν βρίσκουμε σε κάθε μεγάλο έργο ένα ατομικό στυλ, μια προσωπική παρουσία, άλλο τόσο γνωρίζουμε και την ψυχή ενός ολόκληρου κόσμου, βλέπουμε το πρόσωπο ενός πολιτισμού. Γιατί το κάθε έργο τέχνης, η κάθε μεγάλη δημιουργία, αποτελεί μια σύνθεση όλων των στοιχείων ενός πολιτισμού.

Η τέχνη σε όλους τους πολιτισμούς αποτελεί τη συνισταμένη των προσπαθειών του ανθρώπου να φτιάσει ένα δικό του κόσμο. Να φτιάσει έναν κόσμο μορφών, που θα του επιτρέπουν να ξεφύγει από το χάος του κόσμου που δεν έφτιασε ο ίδιος και που για αυτό δεν καταλαβαίνει. Έναν κόσμο βγαλμένο από την ίδια την ψυχή του, για αυτό παραστάτη του, σύντροφο του σε ό,τι αποτελεί χαρά και πόνο. Από την άποψη αυτή το έργο τέχνης δεν είναι μίμηση του έξω κόσμου, αλλά εικόνα του μέσα κόσμου. Δεν είναι κάτι που έχει απλώς μορφή, αλλά μια μορφή που είναι αλήθεια. Όχι γιατί επιδιώκει να μας πείσει για κάτι, αλλά γιατί μας δίνει την υλοποίηση μιας πίστης.

Το έργο τέχνης εκφράζει έναν πολιτισμό, στο βαθμό που αποτελεί τη σύγκρουση του ανθρώπου με τα πράγματα, τη μορφή αυτής της σύγκρουσης. Γιατί με αυτό εκφράζει τη μόνη πραγματική αλήθεια, την αλήθεια που δεν χρειάζεται καμιά εξωτερική κύρωση. Και κάθε έργο τέχνης γίνεται μια νέα καταξίωση του κόσμου, στο βαθμό που εκφράζει ή παρουσιάζει τον άνθρωπο, αυτό που είπε ο *Μαλρώ ανθρώπινη υπόταση*.

(Χρυσάνθος Χρήστου, - Θεμέλιο στην Έκθεση Ιδεών

Μ.Ι. Μπαχαράκης, Τόμος 4ος)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:**1. Να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:**

- 1) Πώς οι μορφές της τέχνης αποκαλύπτουν το νόημα των πολιτισμών;
- 2) Με ποιο τρόπο ο καλλιτέχνης επηρεάζεται και ταυτόχρονα επηρεάζει την εποχή του;
- 3) Από ποιά άποψη ένα έργο τέχνης αποτελεί εικόνα τού μέσα κόσμου του ανθρώπου;
- 4) Τι εκφράζει γενικά ένα έργο τέχνης;
- 5) Εσείς ασχολείστε με κάποιο είδος τέχνης;
- 6) Συμφωνείτε με το δόγμα «η τέχνη για την τέχνη»; Εκθέστε τις απόψεις σας σχετικά με την αποστολή της τέχνης.
- 7) Ποιες είναι οι προϋποθέσεις για την έκφραση της καλλιτεχνικής δημιουργίας;

2. Να διαλέξετε και να γράψετε το σωστό:

- 1) Οι μορφές τέχνης μπορούν να μας μιλήσουν για τις πιο _____ ανησυχίες ενός κόσμου. (κρυφούς/ κρυφές/ κρυφά).
- 2) Σε κάθε μεγάλο έργο τέχνης βρίσκουμε σημάδια της _____ παρουσίας (προσωπική/ προσωπικών/ προσωπικής).
- 3) Κάθε έργο τέχνης γίνεται μια _____ καταξίωση του κόσμου (νέα/ νέας/ νέες).
- 4) Καθώς ταξιδεύαμε με το καράβι περάσαμε από ένα _____ όρμο (βαθύ/ βαθή/ βαθί).
- 5) Ο μισθός του ήταν χαμηλός για να καλύψει τις _____ ανάγκες του (στοιχειώδες/ στοιχειώδεις/ στοιχειώδης).
- 6) Οι _____ δεν αλλάζουν εύκολα τη γνώμη τους (πεισματάρης/ πεισματάρικα/ πεισματάρηδες).
- 7) Στο χέρι της φορούσε ένα βραχιόλι από _____ χάντρες (θαλασσιά/ θαλασσή/ θαλασσιές).

3. Να αντιστοιχίσετε:

Πολιτισμός	πρόσωπο που ασκεί μια από τις καλές τέχνες
Μίμηση	ο βαθμός ανάπτυξης των υλικών και πνευματικών συνθηκών της κοινωνικής ζωής του ανθρώπου
Καλλιτέχνης	αυτός που γράφει μελωδία ενός μουσικού έργου
τέχνη	η πράξη και το αποτέλεσμα του μιμούμαι
Μουσικοσυνθέτης	ειδικότητα στην εκτέλεση χειρωνακτικού έργου, επαγγελματική ικανότητα

4. Θέματα για συζήτηση:

- 1) Ποια είδη καλών τεχνών αναπαριστούν οι εικόνες;
- 2) Μιλήστε για σπουδαίους εκπροσώπους των καλών τεχνών στη χώρα σας;

ΚΕΙΜΕΝΟ 2 ΣΥΡΤΟΣ Ή ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ

Ο Συρτός ή Καλαματιανός είναι ο πιο γνωστός παραδοσιακός χορός που χορεύεται σε ολόκληρη της Ελλάδα από τους Έλληνες με μερικές μικρές παραλλαγές στις διάφορες περιοχές.

Σχετικά με την προέλευση της λέξης Καλαματιανός, που τη συναντάμε στα περισσότερα μέρη της Ελλάδας, γιατί ο χορός έχει κι άλλα ονόματα, όπως συρτός, ίσιος κ.λ.π., πολλοί πιστεύουν πως ονομάστηκε έτσι από την πόλη της Καλαμάτας, όπως συμβαίνει και με πολλούς άλλους νεοελληνικούς χορούς, που πήραν όνομά τους από την περιοχή που χορεύονται (Παγωνίσσιος, Ζαγορίσιος, Κρητικός). Εάν όμως προσέξουμε τα λόγια του τραγουδιού που συνδέουν το χορό, τα πράγματα παρουσιάζονται διαφορετικά: *Κι αν πας στην Καλαμάτα κι έρθεις με το καλό, φέρε μου ένα μαντήλι να δέσω στο λαιμό.* Μιλάει λοιπόν το τραγούδι για μεταξωτό μαντήλι που ζητάει κάποια να της φέρει ο καλός της αν τύχει και πάει στην Καλαμάτα, το περίφημο της εποχής εκείνης βιοτεχνικό κέντρο στην επεξεργασία μεταξιού, και γυρίσει πίσω με το καλό. Τα λόγια αυτά του τραγουδιού μας βεβαιώνουν απόλυτα πως ο χορός αυτός δεν χορευόταν μόνο στην Καλαμάτα αλλά και σ' άλλες περιοχές της Ελλάδας. Πιστεύω λοιπόν πως ο Καλαματιανός πήρε το όνομά του όχι απ' την πόλη της Καλαμάτας, αλλά απ' τα λόγια του χορού που αναφέρονταν στο μεταξωτό μαντήλι, ιερό σύμβολο κάθε παραδοσιακής γαμήλιας τελετής, και που αποτελούσαν ένα από τα πιο συνηθισμένα τραγούδια.

Τα βασικά του βήματα είναι 12 και χορεύονται συγχρόνως απ' όλους τους χορευτές. Μόνον ο πρώτος χορευτής, ο κορυφαίος, αυτός δηλ. που σέρνει το χορό, κάνει πολλές παραλλαγές φιγούρες, όπως π.χ. στροφές, πηδήματα, ψαλίδια, καθίσματα κλπ. Όταν όμως ο χορός παρουσιάζεται από οργανωμένο χορευτικό συγκρότημα ή από μαθητές σχολείων για χορευτική επίδειξη, τότε όλες οι παραλλαγές του χορού εκτελούνται συγχρόνως από όλους τους χορευτές. Η λαβή των χεριών γίνεται απ' τις παλάμες. Αρχική θέση είναι η προσοχή, με μικρή στροφή ολόκληρου του σώματος προς τα δεξιά. Η μουσική του Καλαματιανού είναι το μέτρο των 7/8.

(Αντόνοβα Ελλάδα (Ρωσία) «Η Ιστορία των Ελληνικών παραδοσιακών χορών: Τσάμικος και Καλαματιανός» στο – Θέματα Ελληνικής Ιστορίας και Πολιτισμού. Π. Γεωργιανής, Πάτρα, 1998.)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις:

- 1) Από που προέρχεται η ονομασία του Καλαματιανού χορού;
- 2) Πώς χορεύεται ο Καλαματιανός;
- 3) Τι σημαίνει για σας ο χορός;
 - γύμναση
 - εκτόνωση
 - έκφραση συναισθημάτων
 - κάτι άλλο
- 4) Ποιούς παραδοσιακούς χορούς έχετε στη χώρα σας και πώς χορεύονται;
- 5) Μιλήστε για την παραδοσιακή ενδυμασία;
- 6) Βρείτε την ιστορία ενός ευρωπαϊκού χορού;

2. Να διαλέξετε και να γράψετε το σωστό:

- 1) Ο Καλαματιανός είναι ο πιο γνωστός παραδοσιακός χορός που _____ σ' ολόκληρη την Ελλάδα (χορευόταν/ χορεύτηκε/ χορεύεται).
- 2) Χτες το πρωί μόλις _____, πήγα αμέσως στη βιβλιοθήκη (σηκωνόμουν/ σηκώθηκα/ είχα σηκωθεί).
- 3) Ο δραπέτης όλο αυτό το διάστημα _____, γιατί τον αναζητούσε η αστυνομία (κρυβόταν/ κρύφτηκε/ κρύβεται).
- 4) Στις επόμενες εκλογές ο Παύλος _____ πρόεδρος (έχει εκλέγει/ εκλέχτηκε/ θα εκλεγει).
- 5) Χτες μέχρι τις εννέα το πρωί _____ όλα τα έγγραφα (έχουν ταχυδρομηθεί/ είχαν ταχυδρομηθεί/ θα έχουν ταχυδρομηθεί).
- 6) Ως τώρα _____ απολιθώματα ζώων της προϊστορικής εποχής (είχαν ανακαλυφτεί/ ανακαλύπτονται/ έχουν ανακαλυφτεί).

ΚΕΙΜΕΝΟ 3 ΤΟ ΡΕΜΠΕΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα τα ρεμπέτικα τραγουδιόνταν σε ταβέρνες όπου σύχναζαν κυρίως άντρες. Σπάνια έρχονταν εδώ και γυναίκες για να διασκεδάσουν. Οι θαμώνες κάθονταν μεμονωμένοι, σκεπτικοί ή σε μικρές, σιωπηλές παρέες. Την ίδια περίοδο πρωτοεμφανίζεται και το πάλκο. Μέχρι τότε οι μουσικοί έπαιζαν από τραπεζάκι σε τραπεζάκι ή όρθιοι στη μέση του μαγαζιού. Τώρα ανέβηκαν στο πάλκο, που είναι λίγο υπερυψωμένο από την υπόλοιπη αίθουσα. Δίπλα στα όργανα, ένα τραπεζάκι με το πιατάκι όπου τους ρίχνουν λεφτά. Οι μουζουξήδες ήταν σοβαροί, λιγομίλητοι και δεν είχαν πάρε-δώσε με τον πελάτη. Μόνο σαν τελείωνε το πρόγραμμα μπορούσε κανείς να τους κεράσει ένα ποτήρι κρασί.

Το γλέντι των ανθρώπων στην πρωτεύουσα ήταν διαφορετικό από εκείνο της επαρχίας. Στα ρεμπετάδικα οι θαμώνες ήταν σκυθρωποί, απόμακροι, έτοιμοι συχνά για καβγά. Ανθρωποι που τους τυλίγει η πλήξη της πόλης και έρχονται εδώ κυρίως για να πουν τον πόνο τους. Στα ρεμπετάδικα το «γλέντι» είναι ατομικό. Βασιλεύει ο εγωισμός. Ο χορός είναι μόνο για εκείνον που χορεύει και αλίμονο σε όποιον τολμήσει ν' ανεβεί στην «πίστα», μπορεί και να φύγει μαχαιρωμένος.

Η εποχή του Τσιτσάνη είναι που φέρει τα ρεμπέτικα πιο κοντά στον κόσμο. Ο Τσιτσάνης είναι που καθιέρωσε το μουζούκι ως εθνικό μας όργανο. Ένα όργανο που αναφέρεται ακόμα και στα δημοτικά μας τραγούδια. Που έχει την ιστορία του πριν από την επανάσταση του '21. Είναι γνωστό ότι το μουζούκι έπαιζαν οι ήρωες μας, σε στιγμές που ξεκουράζονταν ή που ήθελαν να απομονωθούν, να ξεχάσουν. Μπουζουξήδες αναφέρει και ο Παπαδιαμάντης στα διηγήματά του, ενώ ο Θεόφιλος τους ζωγραφίζει.

Τα ρεμπέτικα μετά τον Εμφύλιο γίνονται διασκέδαση μαζική. Ο κόσμος χορεύει στους ρυθμούς του, που χωρίζονται στο ζεϊμπέκικο, το χασάπικο, το τσιφτετέλι.

(Μύθος Ρεμπέτικος. Βασίλης Τσιτσάνης. Εκδοτ. Επιχειρήσεις Τεγόπουλος-Μανιατέας, Αθήνα 1997, Διασκευή)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις:

- 1) Πού και πώς τραγουδιόνταν τα ρεμπέτικα στις αρχές του 20^{ου} αιώνα;
- 2) Ποιά ατμόσφαιρα επικρατούσε στα ρεμπέτικα;
- 3) Ποιό είναι το βασικό μουσικό όργανο των ρεμπέτικων τραγουδιών;
- 4) Ποιά ήταν η θεματολογία των ρεμπέτικων τραγουδιών;
- 5) Ποιά ήταν η διαφορά του ρεμπέτικου τραγουδιού από το λαϊκό;
- 6) Μιλήστε για τους συνθέτες των ρεμπέτικων τραγουδιών και το έργο τους.

2. Να αντιστοιχίσετε:

σολίστας	μουσικό δραματικό έργο
οπερέτα	αυτός που γράφει τη μελωδία ενός μουσικού έργου
ρεσιτάλ	αυτός που παίζει μόνος κάποιο μουσικό όργανο
όπερα	δύο άνθρωποι που τραγουδούν μαζί (αλλά και τραγούδι που τραγουδιέται από δύο ανθρώπους)
ντουέτο	ομοιοκατάληκτο δίστιχο, συνήθως αυτοσχέδιο, που τραγουδιέται σε χορούς και πανηγύρια
χορωδός	εκτέλεση μουσικών έργων από ένα και μόνο καλλιτέχνη
καντάδα	τραγούδι που λέγεται από πολλούς μαζί στους δρόμους με συνοδεία κιθάρας
μουσικοσυνθέτης	ομάδα που αποτελείται από καλλιτέχνες ηθοποιούς, μουσικούς
κομπανία	αυτός που συμμετέχει σε ομάδα τραγουδιστών

ΚΕΙΜΕΝΟ 4 ΤΟ ΡΕΜΠΕΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Στην ελληνική μουσική υπάρχουν κάποια τραγούδια που ονομάζονται ρεμπέτικα. Αυτά είναι απλά τραγούδια που, παλιότερα τουλάχιστον, τραγουδούσαν απλοί άνθρωποι του λαού. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υπάρχουν, για πρώτη φορά εμφανίζονται κάπου στο τέλος του 19^{ου} αιώνα αν και κανείς δεν ξέρει πότε ακριβώς. Λέγεται, πάντως, ότι τα τραγούδια αυτά γεννήθηκαν στην Παλιά Αθήνα, στη Σμύρνη, στην Κωνσταντινούπολη, στην Ερμούπολη, στην Αλεξάνδρεια και στη Θεσσαλονίκη.

Το ρεμπέτικο φαίνεται να έχει τις ρίζες του στην παράδοση του δημοτικού τραγουδιού, στις βυζαντινές ψαλμωδίες, στα τραγούδια της ταβέρνας και της Ανατολής, στους παθητικούς αμανέδες, στους τεκέδες και στη ζωή μέσα στη φυλακή.

Το 1922 έρχονται στην Ελλάδα οι πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία, φέρνοντας μαζί τους τα δικά τους τραγούδια, γνωστά ως «σμουρνάικα». Τα βασικά όργανα ήταν το ούτι και το βιολί. Τα τραγούδια αυτά κυριαρχούν για μια δεκαετία περίπου. Η περίοδος 1932-1940 που ακολουθεί ονομάζεται «χρυσή εποχή» του ρεμπέτικου. Τότε εμφανίζονται μεγάλοι συνθέτες, όπως ο Μάρκος Βαμβακάρης και ο Γιάννης Παπαϊωάννου. Το μπουζούκι και ο μαγαλαμάς είναι τώρα τα βασικά όργανα και οι καλλιτέχνες είναι βιρτουόζοι του μπουζουκιού. Την περίοδο 1940-1952 εμφανίζονται νέοι μεγάλοι καλλιτέχνες, όπως ο Βασίλης Τσιτσάνης και ο Γιώργος Μητσάκης. Αργότερα, ο Μανώλης Χιώτης, στα γνωστά όργανα προσθέτει και την κιθάρα. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι όλοι αυτοί οι καλλιτέχνες ήταν παράλληλα συνθέτες, στιχουργοί και εκτελεστές.

Οι μπουζουξήδες, στην ταβέρνα ή στον τεκέ που τραγουδούσαν, κάθονταν ψηλότερα από τους πελάτες, πάνω στο πάλκο, ο ένας δίπλα στον άλλο. Μπροστά στο πάλκο υπήρχε ένας κενός χώρος για να χορεύουν όσοι ήθελαν.

Τα ρεμπέτικα τραγούδια μιλάνε κυρίως για τον έρωτα, τον χωρισμό, την ξενιτιά, τη φτώχεια, την εργατιά, τη φυλακή. Βασικοί ρυθμοί αυτών των τραγουδιών είναι ο ζεϊμπέκικος, ο χασάπικος και ο χασαπο-σέρβικος, και το τσιφτετέλι.

Σήμερα πολλοί τραγουδιστές και πολλές «κομπανίες» παίζουν τα παλιά ρεμπέτικα με μεγάλη επιτυχία σε στέκια και ρεμπετάδικα, σε πολλές μεγάλες πόλεις της Ελλάδας. Σε πολλά από αυτά τα μαγαζιά τραγουδάνε και παίζουν και κάποιοι από τους παλιούς ρεμπέτες που ζουν ακόμα.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να βρείτε τις λέξεις ή τις φράσεις στο κείμενο που έχουν την ίδια περίπου έννοια:

- τα βλέπουμε
- να προέρχεται
- αυτά που μεταφέρονται από τους γονείς στα παιδιά
- εκκλησιαστικά τραγούδια

- μικρά μαγαζιά, όπου διάφοροι κάπνιζαν χασίς
- άνθρωποι που διώχονται από το μέρος όπου μένουν και πάνε σε άλλο
- ακούγονται περισσότερο από όλα τα άλλα
- περίοδος δέκα χρονών
- άνθρωποι που γράφουν μουσική
- βάζει
- άνθρωποι που γράφουν τα λόγια ενός τραγουδιού
- άνθρωποι που παίζουν κάποιο όργανο ή τραγουδούν
- η σκηνή
- άδειος
- ο ξένος τόπος όπου πάει κανείς να ζήσει και να δουλέψει

2. Σωστό ή λάθος;

1. Τα ρεμπέτικα τραγούδια εμφανίζονται για πρώτη φορά στο τέλος του 17^{ου} αιώνα.
2. Τα ρεμπέτικα γεννήθηκαν σε περισσότερες από μια πόλεις.
3. Μία από τις ρίζες του ρεμπέτικου είναι και οι βυζαντινές ψαλμωδίες.
4. Όταν το 1922 ήρθαν οι πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία, δεν είχαν δικά τους τραγούδια.
5. Η χρυσή εποχή του ρεμπέτικου είναι η δεκαετία του '40.
6. Ο Βαμβακάρης είναι παλιότερος του Τσιτσάνη.
7. Καλλιτέχνες όπως ο Παπαϊωάννου και ο Μητσάκης τραγουδούσαν αλλά δεν έπαιζαν μπουζούκι.
8. Στα μαγαζιά όπου παίζονταν ρεμπέτικα τραγούδια, απαγορεύονταν να χορέψει κανείς.
9. Ένας από τους πιο γνωστούς ρυθμούς των τραγουδιών αυτών είναι και ο χασάπικος.
10. Σήμερα μπορεί κανείς να ακούσει ρεμπέτικα τραγούδια μόνο σε δίσκους και κασέτες.

ΘΕΜΑ 2

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ 1 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Η επικοινωνιακή λειτουργία της γλώσσας αποτελεί το βασικό στοιχείο για την κατανόηση όχι μόνο της ανθρώπινης ύπαρξης αλλά και όλων των επιτευγμάτων του ανθρώπινου πνεύματος. Χωρίς τη γλώσσα και την ικανότητα μετάδοσης κάθε πολιτιστική και πνευματική κατάκτηση δε θα αποκτούσε τη σημασία που της δίνουμε σήμερα, αλλά θα λογιζόταν ανύπαρκτη.

Εκτός από την κύρια αποστολή της γλώσσας που είναι επικοινωνία, δεν υπάρχει μορφή της ζωής μας που να μην επηρεάζεται λίγο ή πολύ από τον ανθρώπινο λόγο. Ένα τέτοιο σημείο είναι η εθνική ιστορία των λαών. Μολονότι τι δεν συμπίπτει πάντα η γλωσσική ομοιογένεια με την φυλετική, εντούτοις η γλώσσα στάθηκε για τους περισσότερους λαούς το επίκεντρο γύρω από το οποίο κινήθηκαν σ' όλη τη διαδρομή της ιστορίας τους.

Η κοινή γλώσσα, περισσότερο και από τον κοινό τρόπο ζωής και τον πολιτισμό, είναι το συνεκτικό στοιχείο που οδηγεί τους λαούς στα πεπρωμένα τους, ενώ η γλώσσα είναι εκείνη που δημιούργησε την εθνική συνείδηση στην αυγή της δημιουργίας των νεότερων εθνών. Η ιστορική επιβίωση ενός λαού εξαρτάται από την διατήρηση και διάσωση της γλώσσας του, ενώ η παρακμή και εξαφάνιση του αρχίζει με την απώλεια της.

Και στις πνευματικές επιστήμες και στην καλλιτεχνική δημιουργία ο ρόλος της γλώσσας είναι κυρίαρχος. Ο άνθρωπος στην πάλη του για να γνωρίσει την ύπαρξή του και για να την εκφραση, χρησιμοποίησε πολλούς τρόπους και μέσα, όπως το χορό, τη μουσική, τις εικαστικές τέχνες. Κλπ. Κανένας όμως δεν στάθηκε τόσο πλούσιος και ικανός για να ικανοποιήσει αυτές του τις ανάγκες όσο η γλώσσα. Όλα τα είδη της τέχνης υποχωρούν μπροστά στη δύναμη που έχει ο λόγος για να διεισδύει στην ανθρώπινη ψυχή να αναλύει και να περιγράφει τον εσωτερικό μας κόσμο και να καθορίζει της ανθρώπινες αξίες, που αποτελούν την συνείδηση και την ταυτότητα του ανθρώπου.

Ασκήσεις

1. Να απαντήστε στις ερωτήσεις

- Ποιές λειτουργίες έχει η γλώσσα;
- Γιατί είναι σημαντική η επικοινωνιακή λειτουργία της γλώσσας;
- Ποιά είναι η συμβολή της γλώσσας στην ιστορική επιβίωση ενός λαού;
- Τι παράγοντα επηρεάζουν μια γλώσσα;
- Γιατί η γλώσσα σε σχέση με τις άλλες τέχνες είναι πιο ικανή και ικανοποιήσει την πνευματική και καλλιτεχνική δημιουργία;
- Ποιές είναι οι προϋποθέσεις ενός αποδοτικού διαλόγου;
- Ποιές δυσκολίες αντιμετωπίζετε κατά την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας;

2. Να συνδυάσετε τις λέξεις με τις ερμηνείες:

Στοιχείο	το σύνολο των ενεργειών ενός μηχανισμού
Συνείδηση	καθένα από τα απλά μέρη ή από τα συστατικά πράγματα από τα οποία συντίθεται, συνίσταται, συγκροτείται ή συναποτελείται
Επίτευγμα	το ευτυχές αποτέλεσμα μιας προσπάθειας, κατόρθωμα
Λειτουργία	η άμεση αντίληψη που έχει το υποκείμενο για τις ψυχικές ενέργειές του (αντιλήψεις σκέψεις) , που εκπορεύονται από αυτό και που με την απήχησή τους επιστρέφουν σε αυτό

3. Να βρείτε συνώνυμα και αντώνυμα για κάθε μια από τις ακόλουθες λέξεις

Κατανόηση
= _____ ≠ _____

Διατήρηση
= _____ ≠ _____

Απώλεια
= _____ ≠ _____

Υποχωρώ
= _____ ≠ _____

3. Να γράψτε ένα πλαγιότιτλο για κάθε παράγραφο του κειμένου

4. Να σχηματίσετε διάλογο : οι νέοι έχουν πάντα δικούς τους γλωσσικούς τρόπους για να εκφράζονται, πιστεύετε ότι αυτό αποτελεί κίνδυνο παραφθοράς μιας γλώσσας; Ναι ή όχι και γιατί;

ΚΕΙΜΕΝΟ 2 ΓΛΩΣΣΕΣ ΠΟΥ ΧΑΝΟΝΤΑΙ

Οι γλώσσες που μιλούν οι άνθρωποι σε όλη την υφήλιο είναι σήμερα γύρω στις 6.000. Και σύμφωνα με τους ειδικούς σε έναν αιώνα οι μισές από αυτές έχουν χαθεί. Αυτό σημαίνει ότι, κατά μέσο όρο, κάθε δυο εβδομάδες μια γλώσσα πεθαίνει.

Ένα άρθρο που δημοσιεύτηκε στο αγγλικό περιοδικό Prospect αφηγείται την περίπτωση του Μπρους Κόνελ , ενός γλωσσολόγου που έκανε έρευνες στο Καμερούν. Ο Κόνελ συνάντησε εκεί έναν άνθρωπο που ονομαζόταν Μπάγκων, ο οποίος ήταν ο τελευταίος άνθρωπος στον κόσμο που μπορούσε να μιλήσει την γλώσσα Κόμπαζε. Καθώς ήταν παραφορτωμένος με άλλες υποχρεώσεις, ο γλωσσολόγος αποφάσισε να ξαναπάει την επόμενη χρόνια στο Καμερούν, για να

μελετήσει σε βάθος τη γλώσσα Καμπάζε. Αλλά όταν έφτασε στο Καμερούν, στα μέσα Νοεμβρίου. «Στις 4 Νοεμβρίου 1995 η γλώσσα Καμπάζε υπήρχε ακόμη ως μια από τις ομιλούμενες γλώσσες στον κόσμο. Στις 6 Νοεμβρίου ήταν μια νεκρή γλώσσα».

Δυο πληθυσμοί που μιλούν την ίδια γλώσσα, αν εγκατασταθούν σε διαφορετικούς τόπους και δεν επικοινωνούν συχνά μεταξύ τους, σιγά σιγά διαφοροποιούν την κοινή γλώσσα τους, η οποία διαιρείται σε δυο διαλέκτους. Και έπειτα οι δυο διάλεκτοι διαφοροποιούνται ακόμα περισσότερο, ώσπου γίνονται δυο ξεχωριστές γλώσσες, που δεν μπορούν να κατανοήσουν η μια την άλλη.

Η αναγκαία προϋπόθεση ώστε να γεννηθεί και να διατηρηθεί μια διαφορετική γλώσσα είναι επομένως ο φυσικός διαχωρισμός και η σχετική απομόνωση των πληθυσμών.

Ενώ στο μακρινό παρελθόν οι άνθρωποι έβλεπαν τη διαφορετικότητα των γλωσσών και την ασυνεννοησία που πήγαζε από αυτήν ως θεϊκή κατάρα (όπως δηλώνει και ο μύθος του πύργου της Βαβέλ), σήμερα η πληθώρα των διαφορετικών γλωσσών μας φαίνεται ως ένα επιθυμητό αγαθό, ως μία πολύτιμη κληρονομιά που πρέπει να διασωθεί. Σήμερα γνωρίζουμε ότι, όταν πεθαίνει μια γλώσσα, χάνεται μαζί της και μια «κοσμoαντίληψη», μια ορισμένη αναπαράσταση του κόσμου, διαφορετική από όλους τις άλλες. Το ερώτημα είναι βέβαια πως μπορεί να διατηρηθεί αυτή η γλωσσική διαφορετικότητα. Αν ο αναγκαίος όρος για να γεννηθεί και να διατηρηθεί μια διαφορετική γλώσσα είναι η σχετική απομόνωσή της, τότε η επανάσταση της επικοινωνίας διακόπτει το «φυσικό» κύκλο γέννησης των γλωσσών. Είναι βέβαιο ότι γλώσσες πέθαιναν πάντοτε στην πορεία της ιστορίας, αλλά στο μεταξύ γεννιούνται άλλες. Ενώ αντίθετα, με τα σύγχρονα συστήματα μαζικής επικοινωνίας και μεταφοράς, αυτή η γέννηση νέων γλωσσών παρεμποδίζεται. Και εδώ όπως και στη βιολογία, η εξαφάνιση των ειδών δεν οφείλεται μόνο στους θανάτους αλλά κυρίως στη μείωση των γεννήσεων. Δεν υπάρχουν επομένως εύκολες λύσεις στο πρόβλημα. Απομένει έτσι εκείνος ο κόμπος στο λαιμό κάθε φορά που μαθαίνουμε πως μια γλώσσα χάθηκε και ένας κόκκος ανθρώπινης σκέψης διαλύθηκε μέσα στη σιωπή του σύμπαντος.

Ασκήσεις

1. **Να απαντήσετε στις ερωτήσεις**
 - Τι δείχνει ο τίτλος του κειμένου στους αναγνώστες;
 - Πως «πεθαίνουν» οι γλώσσες;
 - Ποιος είναι γλωσσολόγος; Να ετοιμάσετε μια εισήγηση για το επάγγελμά του;
 - Γιατί δεν γεννιούνται σήμερα νέες γλώσσες;
 - Ποιά είναι αληθινή απώλεια, όταν χάνεται μια γλώσσα;
2. **Να μεταφράστε από τα ουκρανικά στα ελληνικά**
 - Українську та російську практикують приблизно рівна кількість громадян, але реальна присутність української у більшості сфер є нижчою 50 % і ця цифра має тенденцію зниження.
 - Дуже часто в Києві можна спостерігати, коли двоє українoмoвних людей розмовляють між собою російською, бо так прийнято.

- Усна форма літературної мови обслуговує безпосереднє спілкування людей, побутові й виробничі потреби суспільства.
- Словниковий склад будь-якої мови формувався протягом тривалого історичного часу, тому її лексика неоднорідна за походженням.
- Разом зі зникненням мови, зауважують дослідники, втрачається й культурне надбання: забуваються поетичні твори, легенди й приказки й жарти.
- Існує багато книжок для розумних батьків, де можна знайти відповідь на запитання «Як спілкуватися з підлітком?»
- У роботі соціального працівника не існує готових рецептів, як поводитися у конкретній ситуації, спілкуватися з клієнтами. Саме спілкування є чи не найважливішою сферою діяльності в соціальній роботі.
- Кожні два тижні в світі зникає одна мова, повідомляє прес-служба Організації Об'єднаних Націй з освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) з посиланням на опублікований вперше всесвітній атлас мов, що знаходяться на межі зникнення.

3. Να σχηματίστε προτάσεις που θα εμπεριέχουν τις ακόλουθες λέξεις

Η υφήλιος, κατά μέσο όρο, η έρευνα, παραφορτωμένος, μελετώ σε βάθος, η προϋπόθεση.

4. Να μιλήσετε

Για την διαφορετικότητα των γλωσσών

Για την κοσμοαντίληψη

Για τις νεκρές γλώσσες

5. Να γράψετε μια έκθεση, για να επισημάνετε τις αρνητικές ή θετικές επιδράσεις που ασκεί η γλώσσα στις ανθρώπινες σχέσεις

Λεξιλόγιο

Ρήματα	Ουσιαστικά	Επίθετα
Δημοσιεύω	Η αναπαράσταση	Ανύπαρκτος
Παρεμποδίζομαι	Η απομόνωση	Βροντερός
Πετυχαίνω	Η ασυνεννοησία	Επικοινωνιακός
Προστατεύω	Η αυθαιρεσία	Κοινός
Υποχωρώ	Το επίτευγμα	Συνεκτικός
	Ο κόμπος	
	Η λειτουργία	
	Τα πεπρωμένα	
	Η πληθώρα	
	Το στοιχείο	
	Η συνείδηση	
	Η υφήλιος	

6. Να λύσετε το σταυρόλεξο

A	Π	Ω	Σ	Υ	Θ	H
Π	O	N	H	Π	Ω	Λ
E	M	O	K	O	P	Π
Π	H	A	N	X	A	K
P	Ω	M	E	Ω	P	O
A	Π	E	Δ	O	Ω	I
M	I	I	I	Π	O	N
Γ	T	A	Z	M	Σ	Π
Υ	E	M	O	E	P	A

7. Να βρείτε τις ονομασίες των πραγμάτων

- κατάσταση στην οποία βρίσκεται ένα άτομο, όταν έχει πλήρη λειτουργία των αισθήσεων και πνευματική διαύγεια _____
- ενέργεια ή πράξη που γίνεται με τρόπο που παραβιάζει τα δικαιώματα του άλλου _____
- το σύνολο δραστηριοτήτων, ενεργειών ή διαδικασιών που, ενταγμένες σε ένα θεσμικό πλαίσιο, παράγουν κάποιο έργο και εκπληρώνουν το σκοπό για τον οποίο προορίζονται _____
- η ενέργεια ή το αποτέλεσμα του αναπαριστάνω _____
- απουσία επαφής, επικοινωνίας _____

ΘΕΜΑ 3

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ 1 ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΥΜΕ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΜΑΣ

Η μεγάλη ποικιλία των φυτών, των ζώων, των πουλιών, των δασών, των ωκεανών και των αγρότοπων που κάνουν τον πλανήτη μας κατοικήσιμο βρίσκεται υπό απειλή. Καθώς αυτή η βιοποικιλότητα αφανίζεται, πολλά πράγματα που θεωρούμε δεδομένα, όπως το πόσιμο νερό, ο καθαρός αέρας, τα τρόφιμα και τα φάρμακα μπορεί να εξαφανιστούν. Μπορείτε ίσως να φανταστείτε τη ζωή σας χωρίς μια βόλτα στο δάσος, με τα πουλιά να κελαηδούν και τα φυτά να σας περιβάλλουν. Μπορείτε όμως να φανταστείτε έναν κόσμο χωρίς καθαρό αέρα για να αναπνέουμε ή νερό για να πίνουμε;

Η απώλεια της βιοποικιλότητας είναι μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο πλανήτης. Ήδη υπονομεύει τις προσπάθειες για τη βελτίωση της οικονομικής κοινωνικής και περιβαλλοντικής ευημερίας παγκοσμίως.

Ο άνθρωπος είναι ο κύριος υπεύθυνος για το μεγαλύτερο μέρος της καταστροφής, λόγω της εντατικής γεωργίας, της μόλυνσης, της υπερεκμετάλλευσης των ωκεανών, των ποταμών, των λιμνών, των δασών και του εδάφους. Ο άνθρωπος είναι υπεύθυνος για τις κλιματικές αλλαγές που επιβαρύνουν ακόμη περισσότερο την κατάσταση.

Θα γνωρίζεται ίσως για την εξαφάνιση του τροπικού δάσους του Αμαζονίου. Αλλά και το φυσικό περιβάλλον της Ευρώπης καθώς και πολλά είδη της πανίδας και χλωρίδας απειλούνται από εξαφάνιση. Στην Ευρώπη ζουν περίπου 200.000 διαφορετικά είδη. Από αυτά, το 52% των ψαριών, το 45% των ερπετών και πεταλούδων, το 42% των γηγενών θηλαστικών, το 30% των αμφιβίων και το 43% των πτηνών κινδυνεύουν. Επιπλέον, ερχόμαστε αντιμέτωποι με την απώλεια πολυάριθμων ειδών φυτών, πολλά από τα οποία θα μπορούσαν να αποτελέσουν τη βάση νέων φαρμάκων.

Υπάρχουν πολλά πράγματα που μπορείτε να κάνετε για να βοηθήσετε στη διατήρηση της βιοποικιλότητας στην Ευρώπη:

- μειώστε τις αρνητικές επιπτώσεις που μπορεί να έχει ο τρόπος ζωής σας στη φύση – χαμηλώστε τη θέρμανση, περπατήστε, χρησιμοποιήστε το ποδήλατο και τα μέσα μαζικής μεταφοράς, αγοράστε τοπικά και εποχικά διατροφικά είδη.
- αν έχετε κήπο, αφήστε μια μικρή περιοχή ακαλλιέργητη όπου θα φυτρώνουν άγρια φυτά και θα ζουν έντομα. Μπορείτε ακόμη να δημιουργήσετε μια μικρή λιμνούλα ή μια φωλιά πουλιών.
- μη χρησιμοποιείτε χημικά εντομοκτόνα – αλλά φυσικά προϊόντα.
- ξεκινήστε την κομποστοποίηση: είναι ο φυσικός τρόπος ανακύκλωσης. Τα απορρίμματα από την κουζίνα και τον κήπο μπορούν να βελτιώσουν την ποιότητα του εδάφους (ως λίπασμα), ενώ παράλληλα μειώνεται και η ποσότητα των απορριμμάτων που πηγαίνουν στις χωματερές.
- μην κόβετε ποτέ φυτά ή λουλούδια από τη φύση.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Ποιός είναι υπεύθυνος για τη καταστροφή του πλανήτη μας και πώς το καταλαβαίνετε;
2. Τι σημαίνει η διατήρηση της βιοποικιλότητας στην Ευρώπη;
3. Τι είναι η κομποστοποίηση;

2. Να μεταφράσετε προτάσεις στα ελληνικά:

1. Вчені знайшли ще одну планету придатну для життя людей.
2. Все, що необхідно людині для нормального життя – це питна вода, харчі, чисте повітря та медичні препарати.
3. Навесні природа прокидається: пташки щебечуть та распускаються квіточки.
4. Що б ви зробили, щоб допомогти зберегти життя на нашій планеті?
5. Ніколи не рвіть квітки та рослини в дикій природі.

3. Να βρείτε την ερμηνεία των λέξεων και να γράψετε προτάσεις μ' αυτές τις λέξεις:

1. εμφανίζομαι
2. η πρόκληση
3. η ευημερία
4. η βιοποικιλότητα
5. τα απορρίμματα

ΚΕΙΜΕΝΟ 2 ΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ

Οι κλιματικές αλλαγές είναι από τις μεγαλύτερες περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές απειλές που πρέπει να αντιμετωπίσουμε και που θα έχουν ιδιαίτερα καταστροφικές συνέπειες αν δεν πάρουμε μέτρα άμεσα.

Τα τελευταία 100 χρόνια, η μέση θερμοκρασία έχει αυξηθεί κατά 0,74°C. Αυτή η διαφορά μπορεί να μη φαίνεται μεγάλη, αλλά η δεκαετία του 1990 ήταν η πιο θερμή δεκαετία των τελευταίων 1.000 ετών ενώ τα 12 θερμότερα έτη όλων των εποχών καταγράφηκαν τα τελευταία 13 χρόνια. Η Διακυβερνητική Επιτροπή για την Αλλαγή του Κλίματος – μια οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών που απαρτίζεται από εμπειρογνώμονες από όλο τον κόσμο – προβλέπει ότι μέχρι το 2100 η παγκόσμια μέση θερμοκρασία είναι πολύ πιθανό να έχει αυξηθεί ακόμη από 1,8°C έως 4°C – και στη χειρότερη περίπτωση έως 6,4°C.

Οι κλιματικές αλλαγές προκαλούνται από τον τρόπο ζωής, ιδιαίτερα στις πιο πλούσιες και αναπτυγμένες περιοχές του κόσμου, όπως η Ευρώπη. Τα συστήματα μεταφοράς, οι μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, τα εργοστάσια που κατασκευάζουν τα προϊόντα που αγοράζουμε, η ενέργεια που χρησιμοποιείται για τη θέρμανση των σπιτιών μας και η γεωργία που παράγει το φαγητό που τρώμε, όλα αυτά παράγουν τεράστιες ποσότητες αερίων του θερμοκηπίου – κυρίως διοξείδιο του άνθρακα (CO₂) – που αλλάζουν το παγκόσμιο κλίμα.

Τα φυτά και τα δέντρα απορροφούν CO₂ αλλά σε μικρότερες ποσότητες από αυτές που παράγουνε. Η καύση ή η υλοτομία για καλλιέργειες ή άλλου είδους ανάπτυξης κάνουν το πρόβλημα ακόμη πιο σοβαρό καθώς έτσι ελευθερώνεται CO₂ και επιστρέφει στην ατμόσφαιρα.

Από τη γεωργία δεν εκπέμπεται σχεδόν καθόλου CO₂, εκπέμπεται όμως από τα λιπάσματα και τα ζώα. Οι αγροτικές καλλιέργειες στην Ευρώπη ευθύνονται για το 9% των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Γνωρίζατε ότι ένα μεγάλο μέρος των αερίων αυτών προέρχεται από το μεθάνιο (CH₄); Απελευθερώνεται στην ατμόσφαιρα από στοματικά και άλλα αέρια των προβάτων, των αγελάδων και άλλων ζώων με τέσσερα στομάχια όπως οι καμηλοπαρδάλεις και οι καμήλες. Οι εκπομπές αερίων από τις αγροτικές καλλιέργειες έχουν μειωθεί κατά 20% από το 1990. Οι νέες τεχνικές, όπως οι βελτιωμένες τροφές των ζώων και τα τρακτέρ υψηλής τεχνολογίας μειώνουν ακόμη περισσότερο τις αρνητικές επιπτώσεις των καλλιεργειών στο περιβάλλον.

Οι επιπτώσεις των κλιματικών αλλαγών είναι οι εξής:

- αυξάνουν τη συχνότητα και την ισχύ των ακραίων καιρικών φαινομένων, όπως οι πλημύρες, οι θύελλες, οι ξηρασίες και τα κύματα καύσωνα.
- μπορεί να προκαλέσουν συγκρούσεις, λιμούς και τη μετακίνηση μεγάλων πληθυσμών προς αναζήτηση τροφής, νερού και καυσίμων.
- αυξάνουν τον κίνδυνο για την υγεία ανθρώπων και ζώων λόγω της εξάπλωσης τροπικών ασθενειών, της λειψυδρίας και της εμφάνισης ακραίων καιρικών συνθηκών. Ένα ισχυρό κύμα καύσωνα στην Ευρώπη το 2003 σκότωσε σχεδόν 70.000 ανθρώπους, κυρίως ηλικιωμένους.
- λιώνουν οι πάγοι. Αν λιώσουν τελείως οι πάγοι της Γροιλανδίας – κάτι που μπορεί να γίνει σε αρκετούς αιώνες – η στάθμη της θάλασσας θα ανέβει έως και επτά μέτρα, με αποτέλεσμα να πλημμυρίσουν οι παραθαλάσσιες περιοχές σε όλο τον κόσμο.

- οι παγετώνες στις Ευρωπαϊκές Άλπεις έχουν χάσει περίπου τα δύο τρίτα του όγκου τους από το 1850, ενώ ο ρυθμός αυτής της μείωσης έχει επιταχυνθεί από το 1980. Ορισμένα χιονοδρομικά κέντρα προσαρμόζονται στις παρούσες καιρικές συνθήκες κάνοντας τεχνητό χιόνι, αυτό όμως διογκώνει ακόμη περισσότερο το πρόβλημα καθώς έτσι χρησιμοποιείτε περισσότερη ενέργεια.
- αν η παγκόσμια θερμοκρασία αυξηθεί κατά 2,5°C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα, τότε 2,4 έως 3,1 δισεκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο ενδέχεται να υποφέρουν από λειψυδρία, μαζί με τα 1,2 δισεκατομμύρια που βρίσκονται ήδη σε αυτή την κατάσταση.
- τα ζώα και τα φυτά δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν στις ραγδαίες αυξανόμενες θερμοκρασίες. Σύμφωνα με μια έρευνα, οι κλιματικές αλλαγές μπορεί να οδηγήσουν σε εξαφάνιση του ενός τρίτου των ειδών των ζώων του πλανήτη μέχρι το 2050.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Τι είναι CO₂;
2. Ποιές είναι οι επιπτώσεις των κλιματικών αλλαγών;
3. Οι κλιματικές αλλαγές μπορεί να οδηγήσουν σε εξαφάνιση του ενός τρίτου των ειδών των ζώων του πλανήτη μέχρι το 2050 ή το 2020;

2. Να μεταφράσετε τις παρακάτω προτάσεις στα ελληνικά:

1. Необхідно вжити заходів, якщо ми хочемо зберегти нашу планету придатною для життя наступних поколінь.
2. Парниковий ефект – є накопичення газів діоксиду вуглецю в атмосфері.
3. Рослини та дерева поглинають CO₂ і виділяють кисень в атмосфері.
4. Найбільш серйозними кліматичними змінами є несподівані стихійні лиха.
5. Танення льодів є наслідком кліматичних змін, які можуть привести до затоплення прибережних районів.

3. Να βρείτε την ερμηνεία των λέξεων και να γράψετε προτάσεις μ' αυτές τις λέξεις:

1. καταγράφω
2. προκαλώ
3. τα στοματικά αέρια
4. η λειψυδρία
5. ραγδαίος

Αν ο καθένας μας κάνει μικρές, απλές αλλαγές, μπορούμε όλοι μαζί να κάνουμε τη μεγάλη διαφορά. Ορίστε πώς:

- ανακυκλώνετε το γυαλί, το χαρτί, το χαρτόνι, το πλαστικό και τα μεταλλικά κουτιά. Η ανακύκλωση ενός κουτιού κονσέρβας μπορεί να εξοικονομήσει το 90% της ενέργειας που χρειάζεται για την παραγωγή ενός καινούργιου.
- επιλέγετε έξυπνα. Προτιμάτε προϊόντα με λίγη συσκευασία, συσκευές που ενδείκνυνται για εξοικονόμηση ενέργειας, τοπικά και εποχικά τρόφιμα, αυτοκίνητα χαμηλής κατανάλωσης και με χαμηλότερα επίπεδα εκπομπών CO₂ ανά χιλιόμετρο. Επίσης, όποτε μπορείτε, αγοράζετε προϊόντα σε συσκευασίες που μπορούν να ξαναχρησιμοποιηθούν.
- κάντε ποδήλατο, περπατήστε, χρησιμοποιήστε τα μέσα μαζικής μεταφοράς. Κατά μέσο όρο, για κάθε λίτρο καυσίμου που καίγεται σε μια μηχανή αυτοκινήτου, απελευθερώνονται περισσότερα από 2,5 kg CO₂.
- μη χρησιμοποιείτε συχνά τα κλιματιστικά.

Αν μειώσουμε την ποσότητα της ενέργειας που χρησιμοποιούμε, μειώνουμε τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και επιδρούμε έτσι θετικά στις κλιματικές αλλαγές. Δοκιμάστε τις ακόλουθες 10 συμβουλές:

- χαμηλώστε το καλοριφέρ – η μείωση της θερμοκρασίας κατά μόλις 1°C μπορεί να μειώσει το λογαριασμό ηλεκτρικού ρεύματος της οικογένειάς σας κατά 5-10% και έτσι να γλιτώσουμε έως και 300kg εκπομπών CO₂ για κάθε νοικοκυριό το χρόνο.
- όταν είναι δυνατόν, τοποθετείτε το ψυγείο ή τον καταψύκτη μακριά από ηλεκτρικές κουζίνες ή σώματα θέρμανσης.
- αντικαταστήστε τα μονά τζάμια στα παράθυρα με διπλά – μπορεί να μειωθεί κατά το ήμισυ η απώλεια της θερμότητας.
- εγκαταστήσετε καλή μόνωση στο σπίτι – είναι ένας από τους πιο αποτελεσματικούς τρόπους για τη μείωση των εκπομπών CO₂ και την εξοικονόμηση ενέργειας μακροπρόθεσμα.
- χρησιμοποιείτε λάμπες εξοικονόμησης ενέργειας – καταναλώνουν πολύ λιγότερη ενέργεια και διαρκούν πολύ περισσότερο από τις κανονικές λάμπες – και σβήνετε τα φώτα όταν δεν τα χρειάζεστε.
- βγάζετε από την πρίζα τον φορτιστή του κινητού σας όταν δεν τον χρησιμοποιείτε. Ακόμη και όταν δεν είναι συνδεδεμένος με το τηλέφωνο, καταναλώνει ενέργεια.
- σκεφτείτε προτού εκτυπώσετε ένα έγγραφο ή ένα e-mail. Ο μέσος Ευρωπαίος πολίτης χρησιμοποιεί περίπου 20kg χαρτιού το μήνα.
- μην αφήνετε συσκευές, όπως την τηλεόραση, το στερεοφωνικό ή τον υπολογιστή σας σε κατάσταση αναμονής – χρησιμοποιείτε τον διακόπτη «on/off».
- περιμένετε να γεμίσει το πλυντήριο ρούχων ή πιάτων για να βάλετε σε λειτουργία. Στεγνώνετε τα ρούχα έξω στον αέρα όταν αυτό είναι δυνατόν αντί να χρησιμοποιείτε το στεγνωτήριο – χρησιμοποιεί πολλή ενέργεια.
- όταν φτιάχνετε καφέ ή τσάι, βράζετε μόνο την ποσότητα νερού που χρειάζεστε αντί να γεμίζετε το βραστήρα μέχρι πάνω.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε γραπτά:

1. Λίγοι είναι αυτοί που αμφισβητούν τις επιστημονικές αποδείξεις για τις κλιματικές αλλαγές. Ξέρουμε ότι πρέπει να δράσουμε και μάλιστα γρήγορα. Πώς σας επηρεάζει αυτό;
2. Έχετε ήδη αλλάξει κάποιες από τις συνήθειές σας για να μειώσετε τον λογαριασμό ρεύματος που πληρώνουν οι γονείς σας ή να αισθανθείτε ότι λειτουργείτε πιο «οικολογικά»;

2. Να μεταφράσετε τις παρακάτω προτάσεις στα ελληνικά:

1. Чи знаєте ви, що найбільш атмосферу забруднюють вихлопні гази машин?
2. Кожному свідомому громадянину необхідно зменшити кількість енергії яку він споживає. Таким чином зменшаться виброси газів в атмосферу.
3. Необхідно виключати усі електричні прибори з розетки, коли ви виходите з дому.
4. Щоб зекономити енергію, потрібно кип'ятити тільки ту кількість води, яка вам необхідна.
5. Якщо ми будемо слідувати усім порадам, ми можемо позитивно вплинути на зміни клімату землі.

3. Να βρείτε την ερμηνεία των λέξεων και να γράψετε προτάσεις μ' αυτές τις λέξεις:

1. η συσκευασία
2. το κλιματιστικό
3. η μόνωση
4. ο μέσος πολίτης
5. η συνήθεια

ΚΕΙΜΕΝΟ 4 ΜΕΙΩΣΗ, ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ, ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

Έχετε σκεφθεί ποτέ τι γίνεται με τα απορρίμματα που πετάτε στο καλάθι;

Κάθε χρόνο μόνο στην ΕΕ δημιουργούμε 1,3 δισεκατομμύρια τόνους απορρημάτων – περίπου οι 40 εκατομμύρια τόνοι από αυτά είναι επικίνδυνοι. Κάθε Ευρωπαίος δημιουργεί, κατά μέσο όρο, ένα κιλό απορριμμάτων την ημέρα. Αυτή η κατάσταση αναμένεται να επιδεινωθεί. Μέχρι το 2020, υπολογίζεται ότι θα δημιουργούμε 45% περισσότερα απορρίμματα από το 1995.

Κάθε χρόνο οι Ευρωπαίοι παράγουν, μόνο από συσκευασίες, απορρίμματα βάρους ίσου με 4.000 πύργους του Άιφελ. Με την ανακύκλωση ενός κουτιού από αλουμίνιο εξοικονομείται ενέργεια ίση με αυτή που χρειάζεται ένας φορητός υπολογιστής για να λειτουργήσει έως και 4 ώρες.

Τα δίκτυα freecycling αρχίζουν να εμφανίζονται σε όλο τον κόσμο. Πρόκειται για ένα μη κερδοσκοπικό πρόγραμμα που μας ενθαρρύνει να χρησιμοποιούμε πάλι κάποια πράγματα που μας χρειάζονται και να μην τα πετάμε στις χωματερές. Όσοι συμμετέχουν στο πρόγραμμα αυτό

δίνουν και παίρνουν πράγματα δωρεάν στις πόλεις τους. Κάθε τοπική ομάδα συντονίζεται από έναν τοπικό εθελοντή.

Πολλά από αυτά που πετάμε μπορούν να ξανά χρησιμοποιηθούν ή να ανακυκλωθούν. Μείωση των απορριμμάτων δε σημαίνει να στερούμε πράγματα από τους εαυτούς μας. Σημαίνει απλά να κάνουμε έξυπνες αγορές – πόσο φαγητό πετάμε απλά επειδή έχουμε αγοράσει πάρα πολύ; Ακολουθούν κάποιοι ακόμα τρόποι για να μειώσετε τις αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον:

- αγοράζετε προϊόντα με την ετικέτα «eco».
- αποφεύγετε την αγορά προϊόντων με υπερβολική συσκευασία.
- σκεφθείτε προτού εκτυπώσετε κάτι – υπάρχει πραγματική ανάγκη.
- αν στην περιοχή σας υπάρχει πρόγραμμα ανακύκλωσης χαρτιού, συσκευασίας, γυαλιού, πλαστικού και άλλων απορριμμάτων, συμμετέχετε και εσείς.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις:

1. Τι είναι η μείωση;
2. Τι είναι η επαναχρησιμοποίηση;
3. Τι είναι η ανακύκλωση;

2. Να μεταφράσετε τις παρακάτω προτάσεις στα ελληνικά:

1. Кожний громадянин викидає приблизно 1 кг відходів щодня.
2. Чи існує у вашому місті якась організація з переробки відходів?
3. Просимо вас замислитися над тим, скільки ви викидаєте того, що могло б бути переробленим.

ΚΕΙΜΕΝΟ 5 ΤΙ ΘΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΧΩΡΙΣ ΤΟ ΝΕΡΟ:

Δεν μπορούμε να ζήσουμε χωρίς το νερό, αλλά στις μέρες μας φαίνεται να μειώνεται όλο και περισσότερο. Θεωρούμε δεδομένο ότι με το που ανοίγουμε τη βρύση είναι εκεί. Τι θα γίνει όμως αν κάποια μέρα η βρύση δεν τρέχει πια άλλο;

Το νερό παρουσιάζει όλο και μεγαλύτερη έλλειψη παγκοσμίως. Λιγότερο από το 1% του νερού του πλανήτη είναι διαθέσιμο για ανθρώπινη κατανάλωση, ενώ περισσότεροι από 1,2 δισεκατομμύρια άνθρωποι – σχεδόν το ένα πέμπτο του παγκόσμιου πληθυσμού – δεν έχουν καθόλου πρόσβαση σε ασφαλές πόσιμο νερό. Αν η τρέχουσα τάση συνεχιστεί, οι ειδικοί λένε ότι μέχρι το 2025 περισσότεροι από 3 δισεκατομμύρια άνθρωποι θα υποφέρουν από λειψυδρία.

Σε πολλά μέρη της Ευρώπης υπάρχει γενικά άφθονο νερό, παρόλο που μεγάλες περιοχές της νότιας Ευρώπης υποφέρουν από λειψυδρία. Αυτό συμβαίνει όταν η ζήτηση για νερό υπερβαίνει τη διαθέσιμη ποσότητα σε μια συγκεκριμένη περίοδο ή όταν η χρήση του περιορίζεται λόγω κακής ποιότητας. Οι κλιματικές αλλαγές αναμένεται να επιδεινώσουν την κατάσταση σε όλη την Ευρώπη.

Περίπου το 35% του νερού στην Ευρώπη προέρχεται από λίμνες και ποτάμια. Από αυτό, το 20% απειλείται σοβαρά από μόλυνση. Το υπόλοιπο 65% βρίσκεται μέσα στη γη (ονομάζεται υδροφόρος ορίζοντας), η οποία αποταμιεύει το νερό της βροχής που διαπερνάει το έδαφος.

Τι μπορούμε να κάνουμε:

- κάνετε ντους – έτσι χρησιμοποιείτε τέσσερις φορές λιγότερο νερό από το να γεμίσει η μπανιέρα.
- κλείνετε τη βρύση όταν βουρτσίζετε τα δόντια σας. Αν το έκαναν αυτό όλοι οι Ευρωπαίοι, θα εξοικονομούσαν σε ένα χρόνο νερό που θα έφτανε για να γεμίσει 6.000 Ολυμπιακές πισίνες.
- ελέγχετε τις βρύσες – μια βρύση που στάζει ξοδεύει περίπου 25 λίτρα νερού την ημέρα και είναι ένα πρόβλημα που μπορεί να λυθεί εύκολα αν τοποθετήσετε καινούργιο λαστιχάκι.
- αξιοποιήστε το νερό της βροχής – μπορείτε να το μαζέψετε σε άδειους κουβάδες ή να χρησιμοποιήσετε βαρέλια που θα μαζεύουν το νερό που τρέχει από τις υδρορροές. Αυτό το νερό μπορεί να χρησιμοποιηθεί στον κήπο ή για το πλύσιμο του αυτοκινήτου.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις:

1. Γιατί το νερό παρουσιάζει όλο και μεγαλύτερη έλλειψη παγκοσμίως;
2. Τι ποσότητα νερού είναι διαθέσιμη για την ανθρώπινη κατανάλωση;
3. Γιατί πρέπει να ελέγχουμε τις βρύσες;

2. Να μεταφράσετε τις παρακάτω προτάσεις στα ελληνικά:

1. Людина не може існувати без питної води.
2. Якщо поточна ситуація не змінеться можемо говорити про нестачу води на всій планеті до 2020 року.
3. Людина також використовує резерв підземних джерел на свою користь.

3. Να βρείτε την ερμηνεία των λέξεων και να γράψετε προτάσεις μ' αυτές τις λέξεις:

1. η έλλειψη
2. η πρόσβαση
3. η τρέχουσα τάση
4. προέρχομαι
5. η υδρορροή

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗ ΡΥΠΑΝΣΗ

Η τεχνολογική πρόοδος, η ραγδαία αύξηση του πληθυσμού στα αστικά κέντρα και η σύγχρονη αποθέωση της παραγωγικότητας συντελούν στην καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος. Τα δάση αραιώνουν. Τα εδάφη καταστρέφονται. Πολλά είδη αγρίων ζώων και πτηνών εξαφανίζονται. Η θάλασσα μολύνεται από τα απόβλητα των βιομηχανιών και τα πετρελαιοειδή κατάλοιπα των πλοίων.

Παρουσιάστηκαν περιπτώσεις μόλυνσης κλειστών θαλασσών, ώστε χιλιάδες τόνοι ιχθύων βρέθηκαν εκβρασμένοι και νεκροί στην παραλία.

Οι πνεύμονες των ανθρώπων δηλητηριάζονται από πνιγηρούς καπνούς και η ακοή τους βασανίζεται από εκκωφαντικούς θορύβους πάσης μορφής και έντασης.

Τα έργα οδοποιίας τραυματίζουν τα τοπία, τα λατομεία τ' απογυμνώνουν.

Λόφοι από σκουπίδια και σιδηρικά, που είναι μνημεία της ανθρώπινης απληστίας, σπατάλης και αδιαφορίας, υψώνονται στις παρυφές των πόλεων.

Η ατμόσφαιρα και οι πνεύμονες των ανθρώπων δηλητηριάζονται από τα καυσαέρια των αυτοκινήτων. Στην Ελλάδα το μεγαλύτερο θύμα της ρύπανσης είναι η περιοχή Αθηνών-Πειραιώς και ο Σαρωνικός.

Τι είναι ρύπανση και μόλυνση του περιβάλλοντος; Είναι η χημική ή βιολογική αλλοίωση της σύστασης του ατμοσφαιρικού αέρα, του ύδατος και του εδάφους, ως και πάσα παρέμβαση της τεχνολογίας, η οποία διαταράσσει τη φυσική ισορροπία του περιβάλλοντος.

Σε ορισμένες περιοχές του κόσμου το πρόβλημα της ρύπανσης έχει γίνει τόσο οξύ, ώστε λαμπροί επιστήμονες συνιστούν να ανασταλεί η βιομηχανική ανάπτυξη.

Αρχίζει, λοιπόν, να γίνεται πολύ επιτακτική η προστασία των ανθρώπων και της φύσης από την μόλυνση.

Γι' αυτό το πράγμα πρέπει να ληφθούν γενναία και αποφασιστικά μέτρα. Οι βιομηχανίες να ιδρύονται μακριά από την θάλασσα και τους οικισμούς. Τα εργοστάσια να διαθέτουν φίλτρα για την τελειότερη καύση των καυσίμων.

Σωτήριο αντίδοτο είναι η δημιουργία ανοιχτών χώρων και μεγάλων πάρκων στους αστικούς συνοικισμούς και δασών στους πεδινούς και ορεινούς τόπους.

Το πράσινο είναι η πηγή του οξυγόνου, ο εχθρός της ρύπανσης.

Ελπιδοφόρο βήμα είναι ότι πολλές κυβερνήσεις απαγορεύουν τη ρύπανση των θαλασσών με κατάλοιπα πετρελαίου και επιβάλλουν αυστηρές ποινές να είναι σχολαστικοί στην καθαριότητα, στο σπίτι τους, στην εξοχή, στην παραλία της θάλασσας. Όσο μπορούν να πηγαίνουν στην εξοχή, στα βουνά, στα δάση. Εκεί είναι ο καθαρός αέρας, μακριά από την πνιγηρή ατμόσφαιρα των βιομηχανικών περιοχών.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποιοι παράγοντες συντελούν στην καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος;
- Ποιες οι επιπτώσεις της ρύπανσης του περιβάλλοντος στο οικοσύστημα;
- Τι εννοούμε με τον όρο ρύπανση και μόλυνση του περιβάλλοντος;
- Τι μέτρα πρέπει να πάρουμε για την σωτηρία του φυσικού μας περιβάλλοντος;

2. Να βρείτε τα συνώνυμα των παρακάτω λέξεων.

- Αδειάζουν (3)
- Εμφανίστηκαν (6)
- Βγαλμένοι (7)
- Δυνατούς (9)
- Καταστρέφουν (10)
- Εμποδίζει (18)
- Υπολείμματα (30)
- Μολυσμένη (32)

3. Εκφράστε τη γνώμη σας για τους τρόπους αντιμετώπισης της ρύπανσης του φυσικού περιβάλλοντος.

«Η φύση είναι το τέλειον (ή Θεός, λόγος, αιτία, πνεύμα) και καθετί που υπάρχει στον κόσμο εξαρτάται από τη σχέση του με αυτήν: η συμφωνία με τη φύση είναι καλό, η εναντίωση κακό. Ο άνθρωπος πρέπει να εναρμονιστεί με τη φύση ζώντας σε συμφωνία με τη ροή του χρόνου, που είναι η ενσάρκωση της θείας πρόνοιας. Η εναρμόνιση ανθρώπου και φύσης έχει ως προϋπόθεση για τον άνθρωπο τη γνώση της φύσης».

Στωικοί φιλόσοφοι

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Όταν γίνεται λόγος για το περιβάλλον, εννοούμε ένα σύνολο από τα εξής τέσσερα στοιχεία:

- α) Το φυσικό περιβάλλον, δηλαδή τα στοιχεία που μας δίνει η φύση, όπως ο αέρας, το νερό, το έδαφος, τα δένδρα, τα μεταλλεύματα κ.ά.
- β) Το τεχνητό περιβάλλον, δηλαδή τα παραγωγικά στοιχεία που δημιουργεί ο άνθρωπος με τις δικές του προσπάθειες, όπως τα κτίρια, οι δρόμοι, οι τεχνικές εγκαταστάσεις κτλ.
- γ) Το πολιτιστικό περιβάλλον, δηλαδή τα δημιουργήματα της πνευματικής εργασίας του ανθρώπου, όπως ναοί, αγάλματα, έργα Τέχνης.
- δ) Το κοινωνικό περιβάλλον, δηλαδή οι άνθρωποι, ο τρόπος οργάνωσής τους – θεσμοί, γραπτοί και άγραφοι νόμοι, το πολίτευμα –, η θρησκεία, οι αξίες και οι αρχές στις οποίες πιστεύουν.

Η λέξη είναι σύνθετη από τις λέξεις οίκος και σύστημα και χρησιμοποιείται διεθνώς (στην Αγγλική Ecosystem), για να δηλώσει την κοινότητα των ζώντων οργανισμών μαζί με το φυσικό περιβάλλον τους σε ένα τμήμα της βιόσφαιρας. Δηλαδή οργανισμοί και φυσικό περιβάλλον είναι δύο μέρη που αλληλοεπηρεάζονται και συνυπάρχουν.

Βιόσφαιρα

Είναι το τμήμα της γήινης σφαίρας, δηλαδή μέρος της ατμόσφαιρας, υδρόσφαιρας και του στερεού φλοιού, στο οποίο οι φυσικές και χημικές συνθήκες επιτρέπουν την ύπαρξη της ζωής.

Οικολογία

Τα τελευταία χρόνια ο όρος οικολογία χρησιμοποιείται κυρίως, για να δηλώσει μια νέα επιστημονική δραστηριότητα που αποσκοπεί στη μελέτη του φυσικού περιβάλλοντος της Γης και των κινδύνων που προέρχονται από τη μόλυνση αυτού καθώς και από την αλλοίωση της δομής των έμβιων όντων λόγω της τεχνολογικής προόδου. Η νέα επιστήμη, η Οικολογία, πέρα από τις καθαρά τεχνικές πλευρές της, περιλαμβάνει και τη διερεύνηση, σε ευρύτατη έκταση και βάθος, προβλημάτων κοινωνικής φύσης με πολιτικές, οικονομικές και φιλοσοφικές ακόμμη προεκτάσεις.

Ρύπανση

Ένας γενικός ορισμός λέει ότι ρύπανση είναι (και σ' αυτό συμφωνούν όλοι οι επιστήμονες) η κάθε αλλοίωση της σύστασης των φυτικών, χημικών και βιολογικών χαρακτηριστικών ή της μορφής του περιβάλλοντος, αλλοίωση που είναι ικανή να οδηγήσει σε απότομη και σημαντική διαταραχή της φυσικής ισορροπίας (ή σε απομάκρυνση από τη φυσική κατάσταση) μέσα σ' ένα φυσικό ή κατασκευασμένο οικοσύστημα, είναι βλαβερή για τον άνθρωπο – άτομο ή ομάδα – και προκαλεί φθορά στην υλική ή πολιτιστική του περιουσία.

Μόλυνση

Μόλυνση είναι η μορφή της ρύπανσης που αιτία δημιουργίας της είναι παθογόνα μικρόβια, ιοί και μικροοργανισμοί γενικά, με ή χωρίς τους φορείς τους.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις

- Τι λένε οι φιλόσοφοι για την φύση;
- Πόσα και ποια τα στοιχεία που συντελούν στην έννοια περιβάλλον;
-

2. Να δώσετε την ερμηνεία των παρακάτω φράσεων

- Το φυσικό περιβάλλον
- Το τεχνητό περιβάλλον
- Το πολιτιστικό περιβάλλον
- Το κοινωνικό περιβάλλον

3. Να αντιστοιχήσετε τα στοιχεία της στήλης Α με αυτά της στήλης Β:

<u>ΣΤΗΛΗ Α</u>	<u>ΣΤΗΛΗ Β</u>
Βιόσφαιρα	Αιτία δημιουργίας είναι παθογόνα μικρόβια, ιοί
Μόλυνση	Αλλοίωση της μορφής του περιβάλλοντος
Οικοσύστημα	Η επιστήμη που ασχολείται με τη μελέτη του φυσικού περιβάλλοντος
Ρύπανση	Το τμήμα της γης που επιτρέπει την ύπαρξη ζωής
Οικολογία	Κοινότητα των ζώντων οργανισμών στο φυσικό περιβάλλον

ΤΙ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΤΟ ΚΑΘΑΡΟ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ;

Το φυσικό περιβάλλον δεν είναι απλώς ωφέλιμο ή πολύτιμο, όπως συνηθίζουμε να το χαρακτηρίζουμε. Με τους χαρακτηρισμούς αυτούς προσδιορίζουμε, ακούσια έστω, και τη σχέση μας με αυτό, με κριτήριο την ωφελιμότητα, τι δηλαδή μπορούμε να πάρουμε, να αξιοποιήσουμε, να κερδίσουμε απ' αυτό. Αλλά αυτή ακριβώς η αντίληψή μας για το φυσικό περιβάλλον είναι και η αιτία των σύγχρονων οικολογικών προβλημάτων. Θα πρέπει, επομένως, να κρίνουμε την προσφορά του στον άνθρωπο όχι ως αυτονόητο κέρδος, αλλά ως ευεργεσία και, με το σεβασμό που ταιριάζει προς ευεργέτη, να αποτιμούμε τη ζωτική σημασία που έχει για τον άνθρωπο.

Μέσα σ' αυτό γεννιέται, ζει, διαπλάθεται και εργάζεται ο άνθρωπος. Το φυσικό περιβάλλον περιλαμβάνει στοιχεία που είναι απαραίτητα για τη ζωή μας, όπως ο αέρας, ο ήλιος, το νερό. Ιδιαίτερη σημασία έχει ως πηγή από την οποία αντλεί πόρους, για να συνεχίσει τη ζωή του. Οι πρώτες ύλες, υλικά οικοδομής και ξυλεία, για παράδειγμα, οι καρποί, τα προϊόντα που παράγονται με την καλλιέργεια της γης και κυρίως τα είδη διατροφής, ο ενάλιος πλούτος, τα ζωικά είδη που εκτρέφει προσφέρουν τα βασικά μέσα για την επιβίωση και την πρόοδο του ανθρώπου. Όσο κι αν έχει προχωρήσει η επιστήμη στην παραγωγή συνθετικών μέσων για την κάλυψη των βιοτικών αναγκών μας, τα βασικά στοιχεία προέρχονται από φυσικά προϊόντα ή στοιχεία.

Η βιομηχανία δε θα μπορούσε να αναπτυχθεί, αν δεν υπήρχαν οι πρώτες ύλες και οι ενεργειακοί πόροι που μας δίνει η φύση. Η εκμετάλλευση των κοιτασμάτων του υπεδάφους, η άντληση και χρήση πετρελαίων, ορυκτέλαιων και φυσικών αερίων αποτελούν τη βάση του σύγχρονου τεχνολογικού οικοδομήματος. Αλλά και οι ήπιες μορφές ενέργειας, που απορρέουν από την αξιοποίηση των υδατοπτώσεων, της ηλιακής θερμότητας, ακόμη και της πνοής του ανέμου, είναι φυσικής προέλευσης.

Και, καθώς η ανθρώπινη ζωή είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το φυσικό περιβάλλον, τίποτε δεν είναι άσχετο μ' αυτό. Η υγεία, σωματική και ψυχική, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το φυσικό τρόπο ζωής. Ολοένα και περισσότερο οι ειδικοί επιστήμονες συνιστούν για την υγιεινή διαβίωση τις φυσικές τροφές, το καθαρό φυσικό περιβάλλον, την ενασχόλησή μας με φυσικές δραστηριότητες, τη ζωή κοντά στη φύση, αντιπαραβάλλοντας τα πλεονεκτήματα της φυσικής ζωής με τη νοσηρότητα του περιβάλλοντος των σύγχρονων αστικών κέντρων.

Αλλά και πέρα από την υλική προσφορά, η φύση είναι αισθητικά ωραία. Το φυσικό κάλλος είναι μοναδικό. Η ποικιλία των χρωμάτων στη φύση, το φως, τα σχήματα και οι συνθέσεις των φυτών, των εντόμων και των ζώων, οι ήχοι οι προκαλούμενοι από τη θάλασσα, τους ποταμούς, τον αέρα, οι τόνοι και οι μελωδίες των πτηνών, αλλά και η εναλλαγή των εποχών και κάθε πτυχή της

φυσικής δημιουργίας, όλα μαζί συνθέτουν αυτό που οι αρχαίοι Έλληνες, με την καλαισθησία που τους διέκρινε, αποκάλεσαν κόσμον (στολίδι). Η ωραιότητα αυτή αποτελεί πηγή ψυχικής αγαλλίασης, ηρεμίας, έμπνευσης και στοχασμού. Οι φυσικές αναλογίες, το μέτρο και η αρμονία με το φυσικό κάλλος, αποτελούν κριτήριο για την αξία της καλλιτεχνικής δημιουργίας. Η κλασική Τέχνη της αρχαιότητας είναι το πρότυπο τέτοιας δημιουργίας.

Η φύση προκάλεσε στον άνθρωπο την περιέργεια, του δημιούργησε την «απορία» και για την «αρχήν των όντων», αλλά και για τη νομοτέλεια που διέπει τη ζωή. Έδωσε το ερέθισμα για τη γνώση και τον δίδαξε να αποφεύγει ό,τι είναι αντίθετο στους φυσικούς νόμους, την «ύβριν». «Η φύση είναι», κατά το Ρούσο, «σοφή, και αυτή υποδεικνύει πρώτα απ' όλα σεβασμό για την αξιοπρέπεια και την ελευθερία του ανθρώπου».

Κάθε διατάραξη, λοιπόν, κάθε ανατροπή της φυσικής αρμονίας είναι πράξη αγνωμοσύνης. Είναι υπέρβαση της «ευκοσμίας». Και η υπερβολή αυτή στρέφεται εναντίον της Δημιουργίας, μέρος της οποίας αποτελεί και ο άνθρωπος. Είναι προσβολή προς τον Υπέρτατο κανόνα αρμονίας του σύμπαντος και, σύμφωνα με την περί δικαίου αντίληψη των αρχαίων Ελλήνων, επιφέρει τη Νέμεση, τη θεία Δίκη.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Ποια στοιχεία περιλαμβάνει το φυσικό περιβάλλον;
2. Τι χρειάζεται για την ανάπτυξη της βιομηχανίας;
3. Από ποιο παράγοντα εξαρτάται η υγεία του ανθρώπου;
4. Ποιοι οι παράγοντες, σύμφωνα με τους οποίους οι αρχαίοι Έλληνες αποκάλεσαν το περιβάλλον «κόσμον» (στολίδι);

2. Να δώσετε την ερμηνεία των παρακάτω λέξεων:

- α. περιβάλλον
- β. κέρδος
- γ. «αρχήν των όντων»
- δ. ευκοσμία
- ε. πράξη αγνωμοσύνης

3. Να μεταφράσετε τις παρακάτω προτάσεις στα ελληνικά:

1. У навколишньому середовищі людина народжується, живе і працює.
2. Навколишнє середовище включає в себе всі елементи, необхідні для життя, такі як вітер, сонце, вода.
3. Здоров'я людини, фізичне та психічне, багато в чому залежить від природного способу життя.
4. Будь-яке порушення або будь-яка зміна природної гармонії є результатом діяльності людини.

Όσο περισσότερο διευρύνεται ο κύκλος και εντείνονται οι οικονομικές δραστηριότητες του σύγχρονου ανθρώπου, όσο μεγαλύτερη ισχύ αποκτούν τα νέα τεχνικά μέσα που χρησιμοποιεί, όσο πιο αλόγιστη και αδίστακτη γίνεται η επέμβασή του στη φύση, τόσο πιο εκτεταμένες, πιο βαθιές, πιο ολέθριες γίνονται οι συνέπειες. Βέβαια, αλλαγές, αλλοιώσεις και καταστροφές συνέβαιναν πάντα στη φύση. Η διαφορά σήμερα είναι ότι αυτές δεν προκαλούνται πια τόσο από φυσικά φαινόμενα, όσο από τον άνθρωπο, δεν είναι μόνο τοπικού χαρακτήρα, αλλά έχουν εξαπλωθεί σ' όλη τη Γη, δεν αφορούν μόνο ένα μέρος της Δημιουργίας, αλλά απειλούν το ίδιο το οικολογικό σύστημα, την ισορροπία του και, σε τελική ανάλυση, την ίδια τη ζωή. Και οι μικρές και ανεπαίσθητες καταστροφές, πολύ δε περισσότερο οι μεγαλύτερες και άμεσα ορατές, λόγω της ενότητας και της αλληλουχίας της ζωής στη φύση, σωρεύονται, μεταδίδονται, πολλαπλασιάζονται, με αποτέλεσμα το μέγεθος της καταστροφής να γίνεται ανυπολόγιστο. Νέες οδυνηρές πτυχές του προβλήματος αποκαλύπτονται μέρα με τη μέρα.

1. Η θερμοκρασία της Γης αυξάνεται εξαιτίας του φαινομένου του «θερμοκηπίου». Αυτό έχει ως συνέπειες τη μείωση των βροχοπτώσεων και της υγρασίας, τη λειψυδρία, την ανύψωση της στάθμης των θαλασσών, επειδή λιώνουν οι πάγοι και διαστέλλεται η υδάτινη μάζα. Αργά, αλλά σταθερά, αλλάζουν οι κλιματολογικές συνθήκες. Και, επειδή το κλίμα καθορίζει την ύπαρξή μας, οι μεταβολές του έχουν επικίνδυνες επιπτώσεις στην ανθρώπινη ζωή.
2. Η μείωση, τα τελευταία χρόνια, του όζοντος. Σύμφωνα με τους ειδικούς το στρώμα του όζοντος σε μεγάλα ύψη στην ατμόσφαιρα είναι η προστατευτική ασπίδα απέναντι στην υπέρυθη και υπεριώδη ηλιακή ακτινοβολία. Για ορισμένους μάλιστα, αποτελεί την κύρια αιτία που εξασφάλισε συνθήκες για την ύπαρξη ζωής στον πλανήτη μας. Υπολογίζεται πως μια ελάχιστη μείωση του όζοντος, της τάξης του 1%, θα έχει ως επιπτώσεις την αύξηση των περιστατικών καρκίνου του δέρματος, θα πολλαπλασιάσει τις οφθαλμικές παθήσεις, θα επιφέρει εξασθένηση του ανοσοποιητικού συστήματος και εξάπλωση των μολυσματικών ασθενειών, χωρίς να είναι μικρότερης σημασίας οι επιπτώσεις στην πανίδα και τη χλωρίδα.
3. Εξαφάνιση βιολογικών ειδών λόγω καταστροφής της περιβαλλοντικής «κατοικίας» τους. Στην επιφάνεια της Γης 40 εκατ. είδη. Από αυτά μόνο το 1,7 εκατ. έχουν ταξινομηθεί και μελετηθεί. Τα τελευταία χρόνια έχουν εξαφανιστεί περισσότερα είδη απ' όσα εξαφανίστηκαν από την αρχή της δημιουργίας του πλανήτη μας.
4. Τα απορρίμματα, τα χημικά απόβλητα, τα λύματα και τα καυσαέρια ρυπαίνουν το περιβάλλον και μολύνουν την ατμόσφαιρα. Έχουμε μετατρέψει το έδαφος, το υπέδαφος και τις θάλασσες σε τεράστιους σκουπιδότοπους. Οι ωκεανοί καλύπτονται από ένα λεπτό στρώμα πετρελαιοειδών. Το «νέφος» δηλητηριάζει την ατμόσφαιρα στις μεγαλουπόλεις και προκαλεί θνησιμότητα και νοσηρότητα, καρδιαγγειακά νοσήματα, πνευμονοπάθειες κ.ά.
5. Τα δάση καταστρέφονται με ταχύτατους ρυθμούς. Με τη συνεχή υλοτόμηση, την εκτεταμένη εκχέρσωση και τους εμπρησμούς το έδαφος αποψιλώνεται. Έτσι η ποικιλομορφία και πολυπλοκότητα των οικοσυστημάτων φτωχαίνει, αλλά και η διάβρωση του εδάφους επιταχύνεται. Κάθε χρόνο χάνονται 26 δις τόνοι γόνιμου εδάφους.
6. Τα ορυκτά καύσιμα ελαττώνονται από τη συνεχή και σε μεγάλες ποσότητες άντλησή τους. Η αντικατάστασή τους από την πυρηνική ενέργεια ίσως αποβεί μοιραία για τον άνθρωπο.
7. Η ηχορύπανση μαστίζει το νευρικό σύστημα του ανθρώπου, και συντελεί στη βαθιά αλλοίωση της προσωπικότητάς του. Η αλλοίωση αυτή δεν έχει μόνο σοβαρές

επιπτώσεις στην ψυχική υγεία του ανθρώπου, αλλά και στις κοινωνικές του σχέσεις, επειδή γίνεται ευερέθιστος και επιθετικός.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

Να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Ποιοι οι παράγοντες καταστροφής του φυσικού περιβάλλοντος;
 2. Σε ποια φαινόμενα οφείλονται οι αλλαγές και οι αλλοιώσεις στην φύση;
 3. Τι γνωρίζεται για το «φαινόμενο του θερμοκηπίου»
1. Να σημειώσετε στον πίνακα που υπάρχει μετά το κείμενο ένα σταυρό κάτω από το ΝΑΙ σε ό,τι συμφωνεί με το κείμενο, κάτω από το ΟΧΙ σε ό,τι δε συμφωνεί ή είναι αντίθετο. Προσέξτε: οι σταυροί που πρέπει να σημειώσετε είναι 7.

	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Τα ορυκτά καύσιμα αυξάνονται από την συνεχή άντλησή τους		
Τα τελευταία χρόνια έχουν εξαφανιστεί περισσότερα βιολογικά είδη.		
Η αλλοίωση της προσωπικότητας δεν έχει σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία του ανθρώπου.		
Η θερμοκρασία της Γης αυξάνεται εξαιτίας του φαινομένου του «θερμοκηπίου».		
Η μείωση του όζοντος, της τάξης του 1%, θα έχει επιπτώσεις στην υγεία του ανθρώπου		
Με τη συνεχή υλοτόμηση των δασών, το έδαφος αποψιλώνεται.		
Τα απορρίμματα, τα χημικά απόβλητα, τα λύματα και τα καυσαέρια ρυπαίνουν το περιβάλλον και δεν μολύνουν την ατμόσφαιρα.		

2. Να βρείτε τα συνώνυμα:

Συντελώ
 Ελαττώνω
 Επιταχύνω
 Μετατρέπω
 Υπολογίζω

ΤΟ ΝΕΡΟ

Το νερό προκαλεί ένα από τα μεγαλύτερα παράδοξα της εποχής μας: τα ποτάμια, οι λίμνες, οι πηγές, τα γιγαντιαία φράγματα δημιουργούν την εντύπωση της αφθονίας ενώ ταυτόχρονα ποτέ δεν ήταν πιο απειλητικός ο λόγος περί λειψυδρίας.

Το νερό ως μνημείο του πολιτισμού σε συνδυασμό με τα πανάρχαια υδραυλικά έργα των Αιγυπτίων και των Μινωιτών καθώς και η ιστορία των υδρολογικών μετρήσεων αποτελούν τη μια πλευρά του θέματος, τη γοητευτική και τη μυστηριώδη. Υπάρχει όμως και η άλλη πλευρά, αυτή που έχει τις διαστάσεις του μεγάλου προβλήματος των σημερινών κοινωνιών. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, το 2025, οπότε ο πληθυσμός της Γης θα πλησιάζει ή και θα έχει υπερβεί τα 10 δισεκατομμύρια, ένας στους τρεις κατοίκους του πλανήτη – δηλαδή, περίπου 3,5 δισεκατομμύρια άνθρωποι σε 53 χώρες της Γης – είτε θα ζει σε καθεστώς λειψυδρίας είτε θα κινδυνεύει άμεσα από αυτήν.

Δεν είναι όμως μόνο το θέμα της λειψυδρίας. Φαίνεται ότι το νερό θα αποτελέσει αιτία διαμάχης και συγκρούσεων, ακόμη και πολέμων, μεταξύ γειτονικών χωρών, δεδομένου ότι περίπου το 40% των κατοίκων της Γης ζει σε περισσότερες από 200 διακρατικές υδρολογικές λεκάνες, μοιράζεται δηλαδή τα νερά των ίδιων ποταμών και λιμνών. Σε ένα τέτοιο πλαίσιο το νερό γίνεται συστατικό στοιχείο της γεωπολιτικής και η περιβαλλοντική διπλωματία ή υδροδιπλωματία καλείται να δώσει λύσεις με ειρηνικό τρόπο στις διακρατικές διενέξεις.

Μία σημαντική διάσταση του προβλήματος «νερό» είναι βεβαίως οι υγρότοποι. Αν κάποτε λίμνες και άλλες υγροτοπικές εκτάσεις θεωρούντο μεταξύ άλλων και εστίες μόλυνσεως και αποξηραίνονταν – είναι χαρακτηριστικό ότι από το 1920 ως σήμερα αποξηράνθηκαν στην Ελλάδα τα δύο τρίτα των υγροτοπικών εκτάσεών της -, σήμερα θεωρούνται οικοσυστήματα μεγάλης αξίας αφού από την καταστροφή τους μπορεί να διαταραχθεί η ισορροπία της πανίδας, της χλωρίδας, ακόμη και του κλίματος μιας ολόκληρης περιοχής.

Αγαθό εν ανεπάρκεια το «άριστον ύδωρ», κατά τον Πίνδαρο, είναι από τα μείζονα θέματα του 21^{ου} αιώνα.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- α. Ποιες διαστάσεις έχει πάρει το πρόβλημα «νερό»
- β. Ποια η σχέση του πληθυσμού της γης με το πρόβλημα «νερό»;
- γ. Τι γνωρίζετε για το φαινόμενο «λειψυδρίας»;
- δ. Τι γνωρίζετε για τους υγροτόπους;

2. Να μεταφράσετε τις παρακάτω προτάσεις στα ελληνικά:

1. Вода викликає один з найвидатніших парадоксів нашого часу: річки, озера, джерела, гігантські греблі створюють враження достатку води на панеті але й водночас у деяких країнах спостерігається дефіцит води.
2. Якщо населення на планеті збільшиться, то як вважають вчені на планеті Земля буде дефіцит питної води.
3. Важливим аспектом проблеми "вода" звичайно є геополітична ситуація у нашій країні.

3. Να αποδώσετε περιληπτικά το νόημα του παραπάνω κειμένου (80 – 100 λέξεις).

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Προστασία του περιβάλλοντος σημαίνει προστασία της ζωής. Όταν πεθάνει η φύση, θα εξαφανιστεί και ο άνθρωπος. Αυτή η αυτονόητη διαπίστωση πρέπει να μας οδηγήσει στην αναθεώρηση πολλών από τις αντιλήψεις που έχουμε για τη σχέση μας με το φυσικό περιβάλλον. Η αποδέσμευση του ανθρώπου από την κυριαρχία της φύσης υπήρξε απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάπτυξη του πολιτισμού. Σήμερα, όμως, οι σχέσεις έχουν αντιστραφεί σε τέτοιο βαθμό, που να απειλείται πλέον ο πολιτισμός, επειδή ο άνθρωπος καταδυναστεύει αμείλικτα τη φύση. Αν δεν αποκατασταθεί, λοιπόν, το μέτρο στη σχέση ανθρώπου-φύσης, δεν μπορεί να συνεχιστεί ομαλά και για πολύ η ζωή και ο πολιτισμός. Και από την άποψη αυτή, είναι αίτημα ανθρωπιστικό. Απαιτείται, επομένως, η λήψη και η εφαρμογή μέτρων που σταδιακά θα περιορίσουν την καταστροφή και θα επαναφέρουν τη φυσική τάξη και αρμονία.

Δεν είναι, βέβαια, δυνατό να αγνοήσουμε την ιδιαιτερότητα της σύγχρονης εποχής, με τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά της. Η «επιστροφή στη φύση» είναι αίτημα επίκαιρο. Αλλά αυτή ακριβώς η επικαιρότητα μας επιβάλλει να το δούμε όχι με τη ρομαντική διάθεση της επιστροφής σε περασμένες εποχές, αλλά κάτω από το πρίσμα των δεδομένων και των αναγκών του καιρού μας. Γι' αυτό χρειάζονται προτάσεις και θέσεις ρεαλιστικές και αποτελεσματικές.

1. Και πρώτα απ' όλα δεν μπορεί να γίνει τίποτε, αν δε συνειδητοποιήσουμε το μέγεθος του κινδύνου που απειλεί την ανθρωπότητα. Η καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος έχει πάρει διαστάσεις οικουμενικές. Τα γεωγραφικά σύνορα δεν αποτελούν πια ούτε το όριο των οικονομικών δραστηριοτήτων ενός κράτους ούτε, πολύ περισσότερο, μπορεί να φράξουν την εξάπλωση της οικολογικής καταστροφής και των συνεπειών της. Εφιαλτικές εμπειρίες, για να ξυπνήσουν τις συνειδήσεις που ακόμη κοιμούνται, υπάρχουν. Και η γνώση και τα μέσα υπάρχουν. Οι επιστήμονες, τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, οι πνευματικοί άνθρωποι, οι διεθνείς οργανισμοί πρέπει να διαφωτίσουν την κοινή γνώμη, ώστε να διαμορφωθεί και να εξαπλωθεί ένα οικολογικό κίνημα που θα αγκαλιάσει όλους τους ανθρώπους και όλους τους τομείς της δραστηριότητάς τους, για τη σωτηρία του φυσικού περιβάλλοντος.
2. Ιδιαίτερη συμβολή στην ευόδωση του σκοπού αυτού μπορεί και πρέπει να έχει και η Παιδεία με συστηματική και ουσιαστική περιβαλλοντική αγωγή. Συστηματική με το νόημα της προγραμματισμένης, σκόπιμης και μεθοδικής διδασκαλίας για τη φυσική νομοτέλεια και τις ποικιλόμορφες σχέσεις που υπάρχουν ανάμεσα σ' αυτήν και τη ζωή μας. Ουσιαστική θα είναι, εάν εμπνεύσει στους νέους το σεβασμό και την αγάπη για τη φύση· εάν γνωρίσουν το φυσικό κόσμο και τη ζωτική του σημασία όχι μόνο με μια επιπόλαιη και θεωρητική καλλιέργεια, αλλά με το να έρθουν σε επαφή μαζί του, να τον ερευνήσουν, να τον θαυμάσουν και να τον χαρούν· να γίνει βίωμά τους. Έτσι, θα νιώσουν την άρρηκτη σχέση της ανθρώπινης ζωής με τη Φύση, θα την αγαπήσουν και θα την προστατεύσουν.
3. Μπορεί πολλοί να καταλογίζουν στην επιστήμη και στην τεχνολογία τις ευθύνες για το ανοσιούργημα σε βάρος της φύσης. Δε θα πρέπει, όμως, να μας διαφεύγει ότι η ανάπτυξή τους υπήρξε αναγκαιότητα, για την εξέλιξη του πολιτισμού. Υπήρξε και παραμένει. Όπως, επίσης, δε θα πρέπει να μας διαφεύγει ότι η επιστημονική γνώση και η εφαρμογή της συνοδεύεται από τρομακτική δύναμη και αποτελεσματικότητα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων. Η αξιοποίηση, λοιπόν, της δύναμης αυτής, για να επουλωθούν οι πληγές του φυσικού περιβάλλοντος, αποτελεί ίσως την πιο αισιόδοξη προοπτική. «Ο

τρώσας και ιάσετε»: αυτός που πλήγωσε θα γιατρέψει κιόλας. Αρκεί, βέβαια, να επαναπροσδιορίσουμε τους σκοπούς που θέλουμε να υπηρετεί η επιστήμη και η τεχνική. Με την παραγωγή νέας, αντιρρυπαντικής τεχνολογίας θα περιοριστεί το ολέθριο έργο των ρυπογόνων εστιών. Με οικονομικές, ως προς την κατανάλωση ενέργειας, μηχανές και συσκευές, με την ανακύκλωση των σκουπιδιών, το βιολογικό καθαρισμό των λυμάτων, τη χρησιμοποίηση της ηλιακής, της αιολικής και γεωθερμικής ενέργειας, με τις βιοεπιστημονικές γεωργικές μεθόδους θα εξοικονομήσουμε τεράστια αποθέματα ενεργειακών και φυσικών πόρων και θα περιορίσουμε σε σημαντικό βαθμό τη ρύπανση του περιβάλλοντος.

4. Αφήσαμε τελευταία τη συμβολή της πολιτικής. Ίσως, γιατί τα περισσότερα από τα σύγχρονα προβλήματα αρχίζουν απ' αυτήν και τελειώνουν σ' αυτήν. Και, ασφαλώς, η καταστροφή του περιβάλλοντος δεν αποτελεί εξαίρεση. Η εκάστοτε πολιτική ηγεσία, σε κάθε κράτος και διεθνώς, έχει τις δικές της, αναμφισβήτητες, μεγάλες ευθύνες. Τόσες, ώστε το πρόβλημα να θεωρείται πολιτικό. Και είναι, βέβαια, αν αναλογιστούμε πως αυτό το είδος της οικονομικής ανάπτυξης που βασίζεται στη ληστρική εκμετάλλευση των φυσικών πόρων, στην εγκατάσταση βιομηχανικών μονάδων σε πυκνοκατοικημένες περιοχές, στην υπερκατανάλωση και στην ασυλλόγιστη και ανεύθυνη έκθεση κάθε περιττής και βλαβερής ουσίας στο περιβάλλον, υπήρξε και παραμένει κυρίαρχη πολιτική επιλογή.

Στο βαθμό, λοιπόν, που η πολιτική ενός κράτους παραμένει ακόμη έκφραση της βούλησης και των συμφερόντων των πολιτών, πρέπει να απαιτήσουμε απ' αυτό τη λήψη προληπτικών και – γιατί όχι – κατασταλτικών μέτρων, την εκπόνηση και εφαρμογή των αναγκαίων προγραμμάτων και τη διάθεση των απαραίτητων κονδυλίων, για την αποκατάσταση της οικολογικής ισορροπίας.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Ποια η σημασία των παρακάτω όρων

- α. προστασία του περιβάλλοντος
- β. φυσικό περιβάλλον
- γ. σχέση ανθρώπου-φύση
- δ. επιστροφή στη φύση

2. Να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- α. Ποια η συμβολή της παιδείας για την σωτηρία του περιβάλλοντος;
- β. Ποια η συμβολή της πολιτικής στην σωτηρία του περιβάλλοντος;
- γ. Να αναφέρεται κάποιους σκοπούς που μπορεί να βοηθήσει η επιστήμη στην σωτηρία του περιβάλλοντος

3. Να δώσετε από ένα τίτλο στις αριθμημένες παραγράφους 1 έως 4.

Λεξιλόγιο

Ρήματα

κινδυνεύω
αφανίζω
κελαηδώ
αναπνέω

χαμηλώνω
αντιμετωπίζω
απειλώ
υπονομεύω
καταγράφω

απαρτίζω
προβλέπω
απορροφώ
(απ)ελευθερώνω
εκπέμπο

ευθύνομαι
 επιτυχαίνω
 προσαρμόζω
 διογκώνω
 ενδέχομαι
 βράζω
 αμφισβητώ
 επηρεάζω
 αναμένω
 επιδεινώνω
 υπολογίζομαι
 ενθαρρύνω
 συμμετέχω
 συντονίζομαι
 στερώ
 μειώνομαι
 υποφέρω
 περιορίζομαι
 αποταμιεύω
 ελέγχω

Ουσιαστικά

το λίπασμα
 ο πλανήτης
 η απειλή
 η βιοποικιλότητα
 το δεδομένο
 το πόσιμο νερό
 η απώλεια
 η πρόκληση
 η βελτίωση
 η ευημερία
 ο υπεύθυνος
 η εξαφάνιση
 η πανίδα
 η χλωρίδα
 η πεταλούδα
 τα θηλαστικά
 η βάση
 η διατήρηση
 η επίπτωση
 η θέρμανση
 η πλημμύρα
 η εξάπλωση
 η λειψυδρία
 η επιτροπή
 η θύελλα
 η ξηρασία
 ο εμπειρογνώμον
 η σύγκρουση
 ο λιμός

ο όγκος
 η θέρμανση
 η καύση
 η υλοτομία
 η ισχύ
 η παραγωγή
 η συσκευασία
 το καύσιμο
 το κλιματιστικό
 το ρεύμα
 ο καταψύκτης
 η μόνωση
 η πρίζα

Επίθετα

γηγενής
 κατοικήσιμος
 αρνητικός
 ακαλλιέργητος
 εντατικός
 χιονοδρομικός
 ραγδαίος
 αποτελεσματικός
 μακροπρόθεσμος
 συνδεδεμένος
 επικίνδυνος
 κερδοσκοπικός
 υπερβολικός
 διαθέσιμος
 ασφαλής
 άφθονος
 υδροφόρος
 δωρεάν

ο τρόπος ζωής
 τα μέσα μαζικής
 μεταφοράς
 τοπικά και εποχικά
 διατροφικά είδη
 πάρω μέτρα
 τα συστήματα μεταφοράς
 κατά μέσο όρο
 το πλυντήριο
 ρούχων/πιάτων
 ο φορητός υπολογιστής
 η τρέχουσα τάση

ΘΕΜΑ 4

Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ 1 Ο ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΦΙΛΟΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Τους σύγχρονους γονείς απασχολεί πολύ η σχέση των παιδιών τους με την τηλεόραση και ιδιαίτερα με τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, η χρήση των οποίων στις μέρες μας είναι ένα γενικευμένο φαινόμενο. «Αρκετοί ερευνητές έχουν υποστηρίξει ότι η χρήση των ηλεκτρικών παιχνιδιών μπορεί ν' αποδειχθεί ευεργετική για την εκπαιδευτική διαδικασία καθώς δίνουν στο παιδί την ευκαιρία να μάθει διασκεδάζοντας. Εκτός από την πρόκληση, τη φαντασία, την περιέργεια που κάνουν αυτά τα παιχνίδια συναρπαστικά για τα παιδιά, τους ανοίγουν κι ένα δρόμο προς τις νέες τεχνολογίες και τα εξοικειώνουν μ' αυτές. Τα παιδιά που ασχολούνται μ' αυτά τα παιχνίδια αποκτούν περισσότερες αντιληπτοκινητικές δεξιότητες και, χωρίς να το καταλάβουν, αυξάνουν την ικανότητά τους για συγκέντρωση. Επιπλέον, ενισχύεται και η αυτοπεποίθησή τους παίζοντας, καθώς βιώνουν συναισθήματα ενθουσιασμού, επάρκειας και αποτελεσματικότητας.

Από την άλλη, η εκτεταμένη χρήση των ηλεκτρικών παιχνιδιών έχει συνδεθεί με αρνητικές επιδράσεις σε διάφορους τομείς της ζωής των παιδιών. Ρευματικές και μυϊκές παθήσεις, κάλοι, φουσκάλες, πόνοι στους τένοντες, μούδιασμα των δαχτύλων καθώς και αυξημένη αρτηριακή πίεση είναι μερικά από τα αποτελέσματα της υπερβολικής χρήσης αυτών των παιχνιδιών. Ακόμα, δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι πολλά από τα ηλεκτρονικά παιχνίδια περιλαμβάνουν στοιχεία βίας, θέτοντας έτσι το ερώτημα μήπως είναι αυτά που συμβάλλουν κατά ένα μεγάλο μέρος στην ενίσχυση της επιθετικής συμπεριφοράς των παιδιών.

«Είναι αλήθεια ότι πολλά ηλεκτρονικά παιχνίδια περιέχουν στοιχεία βίας, καταστροφής και θανάτου» επισημαίνει στην εισήγησή της η κ. Φ. Μπονώτη. «Δυστυχώς, όμως, δε γνωρίζουμε αρκετά για τις μακροπρόθεσμες συνέπειες της ενασχόλησης του παιδιού με αυτά. Ωστόσο, υποστηρίζεται ότι η βία που περιλαμβάνεται στα ηλεκτρονικά παιχνίδια, έχει δυσμενέστερες επιπτώσεις για τα παιδιά απ' ό,τι η τηλεοπτική βία. Κι αυτό γιατί το παιδί στο παιχνίδι έχει ενεργητική συμμετοχή, ενώ η τηλεόραση είναι ένα παθητικό μέσο επικοινωνίας.

Θεωρώντας, λοιπόν, ότι τα ηλεκτρονικά παιχνίδια εισέβαλαν στα σπίτια μας με τις αρνητικές τους συνέπειες θα πρέπει να συμπεριλάβουμε σ' αυτές και την κοινωνική απομόνωση σημερινών παιδιών. Αρκετά απ' αυτά χρησιμοποιούν το παιχνίδι σαν ένα «ηλεκτρονικό φίλο» και το αντιμετωπίζουν σαν ανθρώπινο πλάσμα. Επομένως, το πρόβλημα γίνεται σημαντικό, όταν ο υπολογιστής φτάνει να αντικαθιστά την απαραίτητη για τη φυσιολογική ανάπτυξη του παιδιού παρουσία των συνομήλικων φίλων του».

(«Το παιδί μου κι εγώ», Τεύχος 36, Απρίλιος 1998, Απόσπασμα)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Πώς η χρήση των ηλεκτρονικών παιχνιδιών μπορεί να αποδειχθεί ευεργετική για την εκπαιδευτική διαδικασία;
- Ποια αρνητικά αποτελέσματα στη σωματική υγεία των παιδιών έχει η εκτεταμένη χρήση ηλεκτρονικών παιχνιδιών;
- Γιατί η βία που περιλαμβάνεται στα ηλεκτρονικά παιχνίδια έχει μεγαλύτερες επιπτώσεις στα παιδιά απ' ό,τι η τηλεοπτική βία;

- Ποιες συνέπειες στην κοινωνικότητα του παιδιού έχει η θεώρηση του υπολογιστή σαν «ηλεκτρονικό φίλο»;
- Ποιά είναι τα συμπτώματα πιθανής εξάρτησης που πρέπει να ανησυχήσουν τους γονείς;

2. Να εξηγήσετε τις λέξεις γραπτά:

Εξοικειώνω, εκτεταμένος, ο κάλος η φουσκάλα, οι τένοντες, το μούδιασμα

3. Να βρείτε λέξεις συνώνυμα στο κείμενο:

προβληματίζω (1)
 ωφέλιμος (4)
 η διεργασία (5)
 συνηθίζω (8)
 ισχυροποιώ (10)
 η καταλληλότητα (12)
 εκτενής (13)
 περικλείει (18)
 συνεισφέρω (19)
 τονίζω (22)
 η απόρροια (23)
 διατείνομαι (24)
 η εμπλοκή (28)
 εισχωρώ (28)
 ο αποχωρισμός (30)
 συμπεριφέρομαι (31)
 υποκαθιστώ (32)

4. Να σχηματίσετε προτάσεις με τις ακόλουθες λέξεις:

απομόνωση, γενικευμένο φαινόμενο, υποστηρίζω, διαδικασία, ανοίγω ένα δρόμο προς, δεξιότητα, βιώνω, τομέας της ζωής, συμπεριφορά, μακροπρόθεσμος, παθητικός, απασχολώ.

5. Να τοποθετήσετε τις λέξεις στη σωστή σειρά:

1. δεξιότητες χωρίς να τα παιδιά μ' αυτά περισσότερες αντιληπτοκινητικές για συγκέντρωση ασχολούνται και το καταλάβουν που τα παιχνίδια αυξάνουν αποκτούν την ικανότητά τους.
2. χρησιμοποιούν ανθρώπινο πλάσμα «ηλεκτρονικό φίλο» αντιμετωπίζουν αρκετά απ' αυτά το παιχνίδι σαν ένα και το σαν.
3. των παιχνιδιών παθήσεις ρευματικές αποτελέσματα χρήσης κάλοι αρτηριακή φουσκάλες πόνοι των δαχτύλων καθώς και αυξημένη στους τένοντες πίεση και μυϊκές είναι μερικά από τα της υπερβολικής μούδιασμα αυτών.
4. κι έχει αυτό γιατί στο παιχνίδι συμμετοχή, ενώ η τηλεόραση είναι ενεργητική μέσο το παιδί ένα παθητικό επικοινωνίας.

6. Να εξηγήσετε τις εκφράσεις:

1. Παίζω άσχημο παιχνίδι.
2. Από βίας (μου).
3. Βάζω (κάπου) το δάχτυλό μου.

4. Έφτασε ο κόμπος στο χτένι.
5. Από μπρος κάνει το φίλο κι από πίσω το σκύλο.
6. Ο φίλος στην ανάγκη φαίνεται.
7. Πες μου ποιος είναι ο φίλος σου να σου πω ποιος είσαι.

7. Να σχηματίσετε διάλογο: η τηλεόραση και ο «ηλεκτρονικός φίλος» έχουν τόσο θετικές όσο και αρνητικές επιδράσεις στα παιδιά, ανάλογα με τη χρήση τους. Ο καθένας από σας να υποστηρίζει τη δική του γνώμη.

ΚΕΙΜΕΝΟ 2 ΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ ΔΕΝ ΤΑΙΡΙΑΖΟΥΝ ΣΤΑ ΜΩΡΑ

Η παραμονή των παιδιών προσχολικής ηλικίας μπροστά στην οθόνη μπορεί να έχει σοβαρές επιπτώσεις στην ανάπτυξη τους. Στην εποχή της κυριαρχίας των ηλεκτρονικών υπολογιστών, πολλοί είναι εκείνοι – γονείς και μη – που αποδέχονται ως φυσική ή απαραίτητη την εικόνα ενός όλο και μικρότερης ηλικίας παιδιού καθισμένου μπροστά στην έγχρωμη οθόνη. Οι σημερινοί γονείς, που περνούν πολλές ώρες την ημέρα εργαζόμενη στην οθόνη του υπολογιστή τους, τείνουν να τοποθετούν τα μικρά παιδιά δίπλα τους ώστε να εξοικειώνονται από πολύ νωρίς με το υπερεργαλείο του μελλοντικού εργαζόμενου, αλλά και τα προτρέπουν να αρχίζουν να χρησιμοποιούν τα πλήκτρα του.

Κάποιοι επέβαλαν στους γονείς ως καθήκον τους το να προετοιμάζουν τα παιδιά τους για ένα μέλλον απόλυτα κυριαρχούμενο από την υψηλή τεχνολογία και φυσικά τους υπολογιστές. Έτσι δημιουργείται με ταχύ ρυθμό το πρόσωπο της παιδικής ηλικίας του νέου αιώνα, ένα πρόσωπο που απέχει πολύ από το πρόσωπο της αθωότητας και της αγνότητας που ταιριάζει στην πρώιμη παιδική ηλικία.

Στην πρωτοπόρο Αμερική έχουν σχεδιαστεί και χρησιμοποιούνται ήδη παιχνίδια υπολογιστή για παιδιά κάτω των δύο ετών και πολλοί γονείς εκπαιδεύουν με υπερηφάνεια τους νεαρούς απογόνους τους στη χρήση των μικρών ηλεκτρολογίων.

Παρ' όλα αυτά δε συμμερίζονται οι πάντες αυτή την άποψη. Όλο και περισσότεροι εκπαιδευτές, παιδίατροι και ειδικοί στην ανάπτυξη του παιδιού, αρχίζουν να εναντιώνονται σ' αυτήν την πρώιμη χρήση του υπολογιστή, κυρίως όταν συνοδεύεται από συχνή παρακολούθηση τηλεόρασης. Η υπερβολική παραμονή των μικρών παιδιών μπροστά στην οθόνη μπορεί να υπονομεύσει την ανάπτυξη των κριτικών ικανοτήτων τους, που θα τους χρειαστούν για μία επιτυχημένη σταδιοδρομία, καθώς μειώνει τη δημιουργικότητα και τη φαντασία, καταστέλλει τα κίνητρα συμπεριφοράς και τη διάθεση για δράση.

Κάποιοι ειδικοί προχώρησαν περισσότερο και ζήτησαν εγγράφως να συναφθεί μια συμφωνία για την εισαγωγή των υπολογιστών στη βασική προσχολική εκπαίδευση, προτείνοντας ως μόνη σωστή τακτική την επιβράδυνση της χρήσης των υπολογιστών, ωστόσο γίνει δυνατό να διαπιστωθούν οι επιπτώσεις τους στα μικρά παιδιά με σχετική έρευνα και εκτίμηση των στατιστικών στοιχείων.

Ένας από αυτούς μάλιστα τάσσεται υπέρ της καθιέρωσης κάποιων ορίων στην παραμονή των πολύ μικρών παιδιών μπροστά στην οθόνη – υπολογιστή ή τηλεόρασης – υποστηρίζοντας ότι τα συμπεράσματα των ερευνών δε θα ήταν διαθέσιμα πριν από 5, 10 ή και 20 χρόνια.

Παρόμοια είναι και η άποψη της Συμμαχίας για την Παιδική Ηλικία: οι υπολογιστές μπορούν να βλάψουν την υγεία καθώς και τη διανοητική και κοινωνική ανάπτυξη των παιδιών. Αντικρούοντας το επιχείρημα για την ικανότητα των υπολογιστών να κινητοποιούν τα μικρά παιδιά, η έκθεση της Συμμαχίας υποστηρίζει ότι τα μικρά παιδιά χρειάζονται ισχυρότερους προσωπικούς δεσμούς με τους ενήλικες που τα φροντίζουν και εκείνο που επιτυγχάνει η υψηλή τεχνολογία είναι να απομακρύνει τα παιδιά από τους ενήλικες.

Οι εκπαιδευτικοί που εργάστηκαν επί περίπου μία δεκαετία για να αναβαθμίσουν τη διδασκόμενη τεχνολογία στα σχολεία προειδοποιούν για το άσχημο μέλλον του σχολείου και της εκπαίδευσης γενικώς, χωρίς την απαραίτητη – κατ’ αυτούς – διδασκαλία της τεχνολογίας. Από την άλλη, αρκετοί δάσκαλοι αναφέρουν κρούσματα μειωμένης προσοχής και δημιουργικότητας, ενώ πολλοί ειδικοί στην ανάπτυξη των παιδιών λένε ότι βλέπουν όλο και περισσότερα παιδιά που απομονώνονται κοινωνικά και απομακρύνονται από τους φίλους τους, προτιμώντας τα παιχνίδια στον υπολογιστή. Επιπλέον όπως διαπιστώνουν οι παιδοψυχολόγοι, όλα όσα γνωρίζουμε ως τώρα για την τεχνολογία είναι ότι κάνει περισσότερο κακό παρά καλό σε ορισμένες διανοητικές συνήθειες, όπως η συγκέντρωση, η προσωπική κινητοποίηση και οπωσδήποτε οι ικανότητες γραφής και ανάγνωσης.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Ο προβληματισμός σχετικά με τη χρήση και την αποτελεσματικότητα των ηλεκτρονικών υπολογιστών στην εκπαίδευση ισχύει για όλα τα ηλικιακά επίπεδα;
2. Μπορούν τα μικρά παιδιά, φυσιολογικά και γνωσιολογικά, να χρησιμοποιήσουν τους υπολογιστές;
3. Κατά τη γνώμη σας η πολύωρη έκθεση των ματιών στον υπολογιστή βλάπτει την υγεία μας ή όχι; Και αν ναι, πώς μπορούμε να προφυλάξουμε την όρασή μας;
4. Τα παιδιά και οι έφηβοι που περνούν πολλές ώρες μπροστά από τον ηλεκτρονικό υπολογιστή είναι δυνατόν να έχουν μακροχρόνια προβλήματα υγείας εάν δεν αλλάξουν τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούν την τεχνολογία αυτή; Γιατί;
5. Ποιά είναι τα πλεονεκτήματα της χρήσης των ηλεκτρονικών υπολογιστών;

2. Να σημειώσετε στον πίνακα που υπάρχει μετά το κείμενο ένα σταυρό κάτω από το ΝΑΙ σε ό,τι συμφωνεί με το κείμενο, κάτω από το ΟΧΙ σε ό,τι δε συμφωνεί ή είναι αντίθετο και κάτω από το Δ. Υ. (= ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ) σε ό,τι δεν αναφέρεται στο κείμενο. Προσέξτε: οι σταυροί που πρέπει να σημειώσετε είναι 10.

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Δ. Υ.
Πολλοί γονείς συχνά επιδιώκουν την εξοικείωση των παιδιών τους από μικρή ηλικία με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή.			
Η υψηλή τεχνολογία και οι υπολογιστές θα εξουσιάζουν στο μέλλον τη ζωή των πολιτών, γι’ αυτό κάποιοι επέβαλαν στους γονείς να προετοιμάσουν τα παιδιά τους για ένα τέτοιο ενδεχόμενο.			
Η υψηλή τεχνολογία και οι υπολογιστές θα ελέγχονται από τον ανθρώπινο παράγοντα, γι’ αυτό κάποιοι επέβαλαν στους γονείς να προετοιμάσουν τα παιδιά τους για ένα τέτοιο ενδεχόμενο.			
Αν τα μικρά παιδιά μένουν πολλές ώρες μπροστά στην οθόνη, αυτό μπορεί να βλάψει την όρασή τους.			
Αν τα μικρά παιδιά μένουν πολλές ώρες μπροστά στην οθόνη, αυτό μπορεί να βλάψει τον τρόπο με τον οποίο κρίνουν τη ζωή.			
Η εισαγωγή των παιδιών στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές πρέπει να γίνεται με πιο αργούς ρυθμούς, μέχρι να ερευνηθούν και να διαπιστωθούν οι επιπτώσεις τους στα μικρά παιδιά.			
Οι οθόνες των υπολογιστών μπορούν να βλάψουν την υγεία και την ψυχική ηρεμία των παιδιών.			
Η τεχνολογία, σύμφωνα με μερίδα εκπαιδευτικών, πρέπει να διδάσκεται.			
Η χρήση των τεχνολογικών μέσων είναι δυνατό να αναβαθμίσει τη			

σχέση δασκάλου-μαθητή.			
Η χρήση της τεχνολογίας έχει άσχημες επιπτώσεις στη συμπεριφορά και την ομαλή διανοητική ανάπτυξη των παιδιών.			

3. Να βρείτε τη λέξη ή τη φράση στο κείμενο που έχει την ίδια ή περίπου την ίδια έννοια με τα παρακάτω:

οι συνέπειες (2)
το κομπιούτερ (6)
το χρέος (9)
γρήγορος (11)
το καύχημα (15)
η καριέρα (22)
αναιρώ, ανασκευάζω (35)
δυνατότερος, σοβαρότερος (36)
η περίπτωση (42)

4. Να φτιάξετε ουσιαστικά από τα παρακάτω ρήματα:

τείνω
προτρέπω
επιβάλλω
σχεδιάζω
εναντιώνομαι
υπονομεύω
καταστέλλω
υποστηρίζω
βλάπτω
επιτυγχάνω

5. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις σωστές λέξεις (οι λέξεις είναι παρμένες από το κείμενο) και να μεταφράσετε τις προτάσεις:

- a. Κατά τη διάρκεια της τα παιδιά αναπτύσσουν την κινητικότητα, την συναισθηματικότητα και τις γνωστικές τους λειτουργίες με συνέπεια καθημερινά να ανακαλύπτουν και να επικοινωνούν με το περιβάλλον τους όλο και περισσότερο.
- b. Οι της κλιματικής αλλαγής τόσο στη φύση όσο και στον άνθρωπο έχουν αρχίσει να είναι εμφανείς.
- c. Σήμερα πολλές εταιρίες διαφημίζουν μια ασύρματη τηλεφωνική συσκευή με 1, 4 και πολλές δυνατότητες.
- d. Τις ανησυχίες του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας για την οικονομία, όπως αυτές εκφράστηκαν προχθές στην Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής, απόλυτα και οι εργοδοτικές οργανώσεις.
- e. Παρά την αύξηση της ανεργίας και τις μεγάλες ευκαιρίες επαγγελματικής που προσφέρει η θάλασσα, η πλειοψηφία των νέων της Χίου, αν και έχει γαλουχηθεί με το «υγρό στοιχείο», αποφεύγει τη «θάλασσα».
- f. Οι λέξεις μπορούν να ή να θεραπεύσουν, να ενισχύσουν ή να σχίσουν κάτω, να ανακουφίσουν ή να αναθεματίσουν.

g. Οι ερευνητές εξηγούν πως ο συνδυασμός κατάθλιψης και κοινωνικής απομόνωσης οδηγεί στο άγχος, που έχει επιβεβαιωθεί πως προκαλεί καρδιαγγειακά νοσήματα, η αύξηση αυτή παρατηρήθηκε μόνο στις γυναίκες κυρίως λόγω του ότι επηρεάζονται περισσότερο από τους άντρες όταν από τους φίλους τους ή χωρίζουν από τους συντρόφους τους κ.λ.π.

h. Το πρόγραμμα αυτό είναι ένα πρωτοποριακό εκπαιδευτικό πρόγραμμα για που βασίζεται σε συμμετοχική διαδικασία μάθησης κατά τη διάρκεια της οποίας οι συμμετέχοντες αποκτούν βασικές γνώσεις γραφής και, ενώ παράλληλα μαθαίνουν να αναγνωρίζουν ένα πρόβλημα και να προσπαθούν όλοι μαζί να βρουν λύσεις σε αυτό.

Λεξιλόγιο

Ρήματα	Ουσιαστικά	Επίθετα
αποκτώ	η αγνότητα	γενικευμένος
διαφεύγω	η αθωότητα	διαθέσιμος
εισβάλλω	η αυτοπεποίθηση	διανοητικός
εναντιώνομαι	η δεξιότητα	ευεργετικός
ενισχύομαι	η ενασχόληση	συναρπαστικός
εξοικειώνομαι	η επίπτωση	
εξοικειώνω	το επιχείρημα	
συμμερίζομαι	το καθήκον	
τάσσομαι	η οθόνη	
τείνω	η περιέργεια	
	το πλήκτρο	
	η σταδιοδρομία	
	η υπερηφάνεια	
	ο υπολογιστής	
	το φαινόμενο	

ΘΕΜΑ 5

ΟΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ 1 ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ. ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΜΙΑΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Η τεχνολογία αποτελούσε σε κάθε εποχή δύναμη και μοχλό εξέλιξης. Ο ρόλος αυτός της τεχνολογίας φαίνεται να αποκτά μεγαλύτερη βαρύτητα στις σύγχρονες κοινωνίες και η συμβολή της στην ανάπτυξη γίνεται καθημερινά και εντονότερη. Τα σύγχρονα τεχνικά μέσα, π.χ. η μικροηλεκτρονική και η πληροφορική, δημιούργησαν πραγματική επανάσταση και έδωσαν τη δυνατότητα να υλοποιηθούν διεργασίες και σχεδιασμοί που διαφορετικά θα έμεναν μόνο στην φαντασία μας.

Η λεγόμενη τεχνολογική επανάσταση όμως είχε και επιπτώσεις: την εκμετάλλευση του φυσικού περιβάλλοντος, την επιβάρυνσή του από τις πολυάριθμες και ποικιλόμορφες εκπομπές στον αέρα, τη ρύπανση των νερών και του εδάφους με απορρίμματα, την ασφυκτική δόμηση των πόλεων, την καταστροφή και καταπάτηση των δασών.

Η τεχνολογία, στην σπουδή της να αναδειξεί νέα, βελτιωμένα προϊόντα, έχει πολλές φορές προωθήσει στην κατανάλωση υλικά ακατάλληλα για τον άνθρωπο και το περιβάλλον.

Η βιομηχανία, με την απληστία για νέες αγορές, λειτούργησε πολλές φορές εσφαλμένα. Δεν τήρησε τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας, γιατί αυτό προϋπέθετε δαπάνες, σκόπιμα ή από αμέλεια δεν πρόσεξε τις εκπομπές και τα απόβλητά της, δε χρησιμοποίησε τους κατάλληλους ανθρώπους, δε ζήτησε τις απαραίτητες συμβουλές. Εκτός από την αργή και μεθοδική δηλητηρίαση του φυσικού περιβάλλοντος, δεν ήταν λίγες οι περιπτώσεις όπου σοβαρά βιομηχανικά ατυχήματα, πυρκαγιές ή εκρήξεις, είχαν ως αποτέλεσμα τη μαζική προσβολή εργαζομένων και αστικού πληθυσμού.

Ο καταναλωτισμός, μαζί με το δεξί του χέρι, τη διαφήμιση, διαμόρφωσε έναν κοινωνικό τύπο που, ενώ στην ουσία πιέζετε και συνθλίβεται από το ρυθμό της ζωής του, έμαθε να επιζητεί τη χλιδή και την κραιπάλη σε ασήμαντα και ανούσια μικροπράγματα.

Όλη αυτή η ενεργοποίηση που έφερε ο ξέφρενος παραγωγικός ρυθμός τα μεταπολεμικά κυρίως χρόνια, οδήγησε στην ανάλωση φυσικών πόρων, διατάραξε την οικολογική ισορροπία, κατέστρεψε σε πολλά σημεία την ομορφιά της φύσης, δημιούργησε την πρωτεύουσα τερατούργημα από μπετόν και σίδερο, χώρο νευρασθενικής κινητικότητας και θορύβου, με εγκατεστημένο το νέφος, σαν φωτοστέφανο που επιβραβεύει τη «σοφία» μας.

(Νίκος Μαρκάτος, Καθηγητής Ε.Μ.Π.,
«Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία», 6/9/1998, Διασκευή)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Ποιές οι επιπτώσεις της τεχνολογικής επανάστασης στο φυσικό περιβάλλον και ποια τα συνακόλουθα στη σωματική και ψυχική υγεία του ανθρώπου;
2. Πώς ο άνθρωπος θα μπορέσει να χρησιμοποιήσει τα επιτεύγματα της τεχνολογίας προς όφελός του και όχι εις βάρος του;

3. Πιστεύετε ότι ο σύγχρονος άνθρωπος είναι πραγματικά ελεύθερος; Τεκμηριώστε την άποψή σας με επιχειρήματα.

2. Να μεταφράσετε τις παρακάτω προτάσεις στα ελληνικά:

1. Те, що ми живемо у промисловому місті, має значні наслідки для нашого здоров'я.
2. Безробіття є дуже гострою проблемою, одним з наслідків якої є збільшення кількості безхатченків.
3. Фемінізм – це так звана боротьба жінок за їх права у сучасному світі.
4. Викиди у повітря, забруднення річок і морів – ось неповний перелік наслідків технологічної революції.
5. «Розумне споживання» полягає в тому, щоб купувати тільки ту кількість продуктів, яку ми потребуємо.

3. Να βρείτε τη σωστή λέξη σύμφωνα με την ερμηνεία της:

1. Το σύνολο των επιτευγμάτων του ανθρώπου στον τεχνικό τομέα.
2. Ομαδική προσπάθεια ριζικής αλλαγής της εξουσίας ή του καθεστώτος.
3. Το σύνολο φυσικών και πολιτιστικών συνθηκών στις οποίες ζει και αναπτύσσεται ένας οργανισμός.
4. Μεγάλη φωτιά που κατακαίει έκταση, που απλώνεται σε μεγάλο χώρο.
5. Η τάση για κατανάλωση όσο το δυνατόν περισσότερων αγαθών, πέρα από τις αντικειμενικά υπάρχουσες ανάγκες.

ΚΕΙΜΕΝΟ 2 Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

Είναι βέβαιο πια ότι η Ιατρική μέσα στις τελευταίες δεκαετίες μεταβλήθηκε περισσότερο απ' ό,τι στους 30 προηγούμενους αιώνες. Από την άλλη μεριά, η αλματώδης ανάπτυξη του τεχνικού πολιτισμού τα τελευταία χρόνια με τον ίδιο ρυθμό άρχισε να εμφανίζει όλο και περισσότερα καινούργια προβλήματα υγείας για το σύγχρονο άνθρωπο, αυτά που η Ιατρική ονόμασε «νοσήματα του πολιτισμού».

Αυτά τα καινούργια προβλήματα, που αφορούν τόσο τη σωματική όσο και την ψυχική σφαίρα, αυξάνουν παράλληλα με την επιστημονική και τεχνολογική ανάπτυξη στις διάφορες περιοχές, και η σπουδαιότητα τους παίρνει ακόμα σοβαρότερες διαστάσεις στα περισσότερα προηγμένα κράτη. Η διατάραξη της ψυχικής υγείας, το μόνιμο άγχος, οι νευρώσεις, η κατάθλιψη, η αδυναμία αρμονικής συμβίωσης με άλλα άτομα, η αδυναμία προσαρμογής στο περιβάλλον είναι γνωστές καταστάσεις, που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι αυτής της εποχής. Μεταξύ των περιβαλλοντικών παραγόντων, που ασκούν στον άνθρωπο βλαπτική επίδραση, η ρύπανση της ατμόσφαιρας είναι αναμφισβήτητα ένας θανάσιμος εχθρός για την υγεία και τη ζωή.

Στην ιστορία του αιώνα μας σε πολλές περιοχές, και κυρίως σε πυκνοκατοικημένες και βιομηχανοποιημένες ζώνες, αναφέρονται από ομάδες κατοίκων ή εργαζομένων διάφορα προβλήματα διαταραχής της υγείας τους από μόλυνση της ατμόσφαιρας, ή ακόμα και ομαδικό θάνατο. Αξίζει να θυμηθούμε το Λονδίνο, το Δεκέμβρη του 1952, όταν εξαιτίας μολυσμένης ομίχλης σημειώθηκαν 4.000 θάνατοι μέσα σε πολύ λίγες μέρες. Από ρύπανση της ατμόσφαιρας εξάλλου, το 1948, σε μια περιοχή της Πενσυλβάνιας είχαν σημειωθεί πολλοί ομαδικοί θάνατοι κατοίκων.

Εκτός απ' αυτά, ένας από τους πιο σημαντικούς παράγοντες ρύπανσης είναι το αυτοκίνητο. Ιδιαίτερα στις μεγάλες πόλεις τα καυσαέρια από τα μέσα μεταφοράς επιδεινώνουν διαρκώς την ήδη έντονα πνιγηρή ατμόσφαιρα.

Ο θόρυβος θεωρείται ένας ακόμα βλαπτικός παράγοντας υγείας του σύγχρονου ανθρώπου. Ιδιαίτερα στις μεγάλες πόλεις τα καυσαέρια από τα μέσα μεταφοράς επιδεινώνουν διαρκώς την ήδη έντονα πνιγηρή ατμόσφαιρα.

Ο θόρυβος θεωρείται ένας ακόμα βλαπτικός παράγοντας υγείας του σύγχρονου ανθρώπου. Ιδιαίτερα σε πυκνοκατοικημένες περιοχές προκαλεί αποδεδειγμένα διαταραχή της ψυχικής υγείας και συνδέεται με παθήσεις στο ακουστικό σύστημα. Κυρίως επιδρά στην ομαλή ψυχική και πνευματική ανάπτυξη των παιδιών.

Όλοι οι κίνδυνοι της υγείας που αναφέρθηκαν και που αποτελούν καταστάσεις που συνοδεύουν την ανθρώπινη πρόοδο και την εξέλιξη του τεχνικού πολιτισμού, κάνουν σαφέστατη για την ανάγκη της προληπτικής ιατρικής. Στα νοσήματα του πολιτισμού η προληπτική ιατρική έχει το λόγο, γιατί δεν μπορούμε να ξέρουμε τι πρόκειται στο μέλλον η θεραπευτική ιατρική να αντιμετωπίσει, και με τι τρόπους θα θεραπεύσει τις καταστάσεις που πιθανόν να προκύψουν. Στο προσκήνιο, λοιπόν, το αρχαίο Ελληνικό ρητό «προλαμβάνειν ή θεραπεύειν».

(Θεμέλιο στη Έκθεση Ιδεών, τόμος 4^{ος}, Μ.Ι. Μπαχαράκης, Απόσπασμα)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Ποιά είναι τα λεγόμενα «νοσήματα του πολιτισμού»;
2. Πώς το αυτοκίνητο και ο θόρυβος ασκούν αρνητική επίδραση στη σωματική και ψυχική υγεία του σύγχρονου ανθρώπου;
3. Πρόληψη ή θεραπεία; Αναπτύξτε τις απόψεις σας με επιχειρήματα.
4. Βρείτε και αναπτύξτε με συγκεκριμένα παραδείγματα τη σχέση που υπάρχει ανάμεσα στο περιβάλλον και την ποιότητα ζωής.

2. Να μεταφράσετε τις παρακάτω προτάσεις στα ελληνικά:

1. Сучасні проблеми із здоров'ям відносять скоріш до психічної, аніж фізіологічної сфери.
2. Постійний стрес, неврози, неможливість пристосування до оточуючого середовища – ось неповний перелік усіх можливих проблем.
3. Шум також є чинником негативного впливу на здоров'я людини.
4. Дані вчених щодо забруднення атмосфери за останнє десятиліття змушують серйозно замислитися над скороченням вибросів в оточуюче середовище.
5. Ворогом психічного здоров'я сучасної людини є постійний стрес.

3. Να βρείτε τη σωστή λέξη σύμφωνα με την ερμηνεία της:

1. Παθολογική πανική ψυχική κατάσταση.
2. Ψυχική κατάσταση που χαρακτηρίζεται από έμμονη μελαγχολία.
3. Ρύπανση με ξένες ουσίες, που η παρουσία τους οφείλεται στη δραστηριότητα του ανθρώπου.
4. Αέρια από την καύση πετρελαίου και πετρελαιοειδών.
5. Εξέλιξη προς το καλύτερο, βελτίωση, προκοπή.

ΚΕΙΜΕΝΟ 3 INTERNET

Πολύς λόγος γίνεται τα τελευταία χρόνια για το Internet. Ένας όλο και πιο μεγάλος αριθμός ανθρώπων συνδέεται στο δίκτυο. Βρίσκουμε όλη την γκάμα των συναισθημάτων: από τη λατρεία προς τις νέες ψηφιακές τεχνολογίες έως τον τρόμο και τη δαιμονολογία για το «ζοφερό» μέλλον που επιφυλάσσεται στον άνθρωπο. Δύο προσεγγίσεις εξίσου υπερβολικές που εδράζονται και οι δύο σε μια αντίληψη αυτονόμησης της τεχνολογίας από το δημιουργό της. Νομίζω ότι θα ήταν πολύ πιο χρήσιμο να προσγειώσουμε τη συζήτηση στις πραγματικές της διαστάσεις, στην ιστορική αφετηρία των νέων ψηφιακών τεχνολογιών και ειδικά του Internet, στις αλλαγές που επέρχονται στη ζωή του ανθρώπου, στα προβλήματα που ενδεχομένως δημιουργούνται.

Πρώτα απ' όλα ας προσπαθήσουμε να περιγράψουμε συνοπτικά το Internet και ειδικότερα τον παγκόσμιο ιστό (Web) με μια αναλογία. Ας φανταστούμε τον κυβερνοχώρο ως μια τεράστια έκθεση. Ο κάθε «εκθέτης» δημιουργεί το δικό του περίπτερο (site) που καταχωρείται σε μία διεύθυνση (www.address). Ο χρήστης του διαδικτύου, μέσα από τους τηλεπικοινωνιακούς διαδρόμους που δημιούργησε η σύζευξη τηλεφώνου-υπολογιστή, επισκέπτεται αυτήν την άυλη, διαρκή και παγκόσμια ψηφιακή έκθεση. Περνά από διάφορα sites, επικοινωνεί με τον «εκθέτη», και βεβαίως μπορεί να πάρει («κατεβάσει») πληροφοριακό υλικό. Αρκεί να έχει εξασφαλίσει την είσοδό του μέσω ενός προμηθευτή (provider) σύνδεσης στο Internet.

Αν στο ζευγάρι τηλεφώνου-υπολογιστή προσθέσουμε και την τηλεόραση, έχουμε μια τεχνολογική συνένωση που αλλάζει δραστικά την όψη των επικοινωνιών. Σ' αυτό το λαβυρινθώδες τοπίο δημιουργούνται οι περίφημες «λεωφόροι της επικοινωνίας», για τη στρατηγική σημασία των οποίων δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία. Μόνο που η σκληρή οικονομική μάχη που γίνεται για τον έλεγχό τους έχει σαν κύριο αντικείμενο – τουλάχιστον προς το παρόν – τον έλεγχο του τηλεφώνου και της τηλεόρασης και ελάχιστα την παραγωγή νέων εξωτικών ψηφιακών προϊόντων. Εντωμεταξύ η εμπορευματοποίηση του Internet, ως επικοινωνιακού μέσου, έχει ήδη αρχίσει.

Οι διαφημιστές διαμορφώνουν την πολιτική προβολής των προϊόντων τους μέσα από αυτό, ενώ ορισμένοι σχεδιαστές στρατηγικής ονειρεύονται τον πλήρη έλεγχο του δικτύου.

Οι κοινωνικές ανακατατάξεις που προκαλούνται από την ανάπτυξη του νέου ψηφιακού κόσμου είναι ραγδαίες και ευρύτατες. Η εργασία και απασχόληση υφίστανται τραυματικό σοκ, με την αλλοίωση των συνθηκών εργασίας και την απώλεια πολλών θέσεων εργασίας. Η παιδεία και ο πολιτισμός αλλάζουν όψη, αφού οι δυνατότητες απόκτησης γνώσεων αλλά και επικοινωνίας πολλαπλασιάζονται και παγκοσμιοποιούνται. Στη συγκρότηση της «κοινωνίας της πληροφορίας» τα δίκτυα λειτουργούν ως μια νέα «αγορά». Οι πολίτες και οι οργανώσεις τους έχουν περισσότερα μέσα στη διάθεσή τους, για να ακουστεί η φωνή τους. Ίσως μάλιστα αυτή να είναι η σημαντικότερη ποιοτική αλλαγή που επέρχεται: η δυνατότητα ενός μεγάλου πλήθους ατόμων να εκφραστούν. Ορισμένοι βλέπουν τη διεύρυνση της δημοκρατίας χάρη στις δυνατότητες των νέων ψηφιακών μέσων, δικτύων και πολυμέσων, ενώ κάποιοι υπεραισιόδοξοι μιλούν για ηλεκτρονική δημοκρατία.

Εντούτοις οι παγίδες και οι κίνδυνοι είναι πολλοί. Η ανάπτυξη της κυβερνο-οικονομίας με την αύξηση του όγκου των ανταλλαγών άυλων τίτλων αλλά και στοιχείων και πληροφοριών δημιουργεί σοβαρό προβληματισμό σε τρεις τουλάχιστον τομείς: το ηλεκτρονικό κλειδίωμα, τα πνευματικά δικαιώματα και το ηλεκτρονικό χρήμα. Οι δυνατότητες παραποίησης της πληροφορίας και χειραγώγησης της πληροφόρησης μπορούν να δημιουργήσουν νέες μορφές υποτέλειας.

Τέλος θα έπρεπε να εξετάσει κανείς, παράλληλα με τη διερεύνηση μακροπρόθεσμων πολιτικό-κοινωνικών επιπτώσεων, ορισμένα επιμέρους μεν αλλά πρακτικά και πιο άμεσα ερωτήματα: είναι αναπότρεπτη η κυριαρχία της αγγλικής γλώσσας στα δίκτυα; Ποιά είναι η σχέση του

Internet με την εκπαίδευση; Μπορεί η τεχνολογία να φέρει πιο κοντά τις φτωχές με τις πλούσιες χώρες;

LE MONDE diplomatique, ελληνική έκδοση του *Maniere de voir*,
τεύχος II, Το αφιέρωμα της έκδοσης

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να ενημερώσεις την τάξη σου για το περιεχόμενο του κειμένου με γραπτή περίληψή του σε 100-120 λέξεις.
(μονάδες 25)
2. Ποιά είναι η θέση του συγγραφέα για το Διαδίκτυο;
 - α. Εκφράζει τη λατρεία του γι' αυτό.
 - β. Εκφράζει τον τρόμο του για το μέλλον που επιφυλάσσει στον άνθρωπο.
 - γ. Βλέπει ως αντικειμενικός παρατηρητής τις αλλαγές που φέρνει στη ζωή μας.
Βάλε σε κύκλο το γράμμα της σωστής απάντησης.
(μονάδες 2)
3. Ποιο είναι το νόημα της φράσης «αυτονόμηση της τεχνολογίας από το δημιουργό της»;
(μονάδες 2)
4. Πώς αναπτύσσεται η δεύτερη παράγραφος του κειμένου και γιατί ο συγγραφέας χρησιμοποίησε αυτόν τον τρόπο;
(μονάδες 6)
5. Να κρατήσεις σημειώσεις από την τέταρτη παράγραφο του κειμένου.
(μονάδες 5)
6. Να χρησιμοποιήσεις σε προτάσεις τις λέξεις *ιστός* και *λαβύρινθος* με την κυριολεκτική και μεταφορική τους σημασία.
(μονάδες 4)
7. Να γράψεις μία συνώνυμη για καθεμία από τις λέξεις:

ζοφερό (μέλλον)
σύζευξη
ραγδαίος
παγκόσμιος
παραποίηση
αναπότρεπτος

(μονάδες 6)
8. Σε μια ανοιχτή επιστολή σου (έκτασης 350-400 λέξεις) προς τον υπουργό Παιδείας προσπάθησε να τον πείσεις για την αναγκαιότητα να αποκτήσουν άμεση πρόσβαση στο Διαδίκτυο όλα τα σχολεία της Χώρας και να διδάσκεται το Διαδίκτυο όπως όλα τα μαθήματα.
(μονάδες 50)

Άγχος το (stress)

α. συναισθηματική κατάσταση που χαρακτηρίζεται κυρίως από έντονη συνεχή δυσφορία και οφείλεται σε φόβο ή ανησυχία για κάτι:

Ζουν με το άγχος μιας εχθρικής εισβολής / ενός μεγάλου σεισμού. Το άγχος της εποχής μας, που χαρακτηρίζει τη βιομηχανική κοινωνία.

β. (ψυχ.) παθολογική κατάσταση που χαρακτηρίζεται από έντονη ανησυχία και υπερένταση και οφείλεται σε ψυχοπαθολογικά αίτια:

Πάσχει κάποιος από άγχος.

Αθωότητα η (χωρίς πληθ.) : η ιδιότητα του αθώου ανθρώπου.

1. έλλειψη ενοχής: *Ο ύποπτος απέδειξε την αθωότητά του με ατράνταχτο άλλοθι. Ααποδείχτηκε πανηγυρικά η ~ του κατηγορουμένου.*

2. αγνότητα ή έλλειψη κακίας: *Παρθενική / παιδική αθωότητα.*

3. αφέλεια, έλλειψη εξυπνάδας, άγνοια:

Γελούν όλοι με την αθωότητά του.

Ανακουφίζω (-ομαι) (облегчать)

1. καταπραΰνω, μειώνω τους σωματικούς ή ψυχικούς πόνους, απαλλάσσω κάποιον από αυτούς:

Μερικά φάρμακα ανακουφίζουν αλλά δε θεραπεύουν. Πήρα ένα παυσίπονο και ανακουφίστηκα. Τα λόγια σου με ανακούφισαν. Η καλή εξέλιξη της υγείας του μας ανακούφισε όλους.

2α. αφαιρώ από κάποιον. ένα μέρος από τους σωματικούς πόνους ή από τις ευθύνες που τον βαραίνουν, τον ξεκουράζω:

Οι παιδικοί σταθμοί ανακουφίζουν τις εργαζόμενες μητέρες. Οι ηλεκτρικές συσκευές ανακουφίζουν τη νοικοκυρά.

β. βοηθώ κάποιον. οικονομικά, του προσφέρω κάποια οικονομική ελάφρυνση:

Οι φορολογικές απαλλαγές ανακουφίζουν τα λαϊκά στρώματα. Η φετινή σοδειά ήταν καλή και ανακούφισε κάπως τους αγρότες.

Απόδοση η (отдача)

1. κρίση με την οποία αποδίδεται σε κάποιον. η πατρότητα μιας πράξης, μιας πρόθεσης, μιας σκέψης κτλ.: *Είναι άδικη η απόδοση σ' εμένα τόσο ταπεινών κινήτρων!*

2α. σαφής διατύπωση, η όσο το δυνατό πιστότερη επανάληψη των λόγων, των απόψεων, των ιδεών κάποιου:

Προσπάθησα να είμαι ακριβής στην απόδοση των λόγων του.

β. μετάφραση, συνήθ. ελεύθερη

γ. για θεατρικό, μουσικό κτλ. έργο, η ερμηνεία:

Η απόδοσή σου σ' αυτόν το ρόλο δεν ήταν ικανοποιητική.

Διανοητικός -ή -ό (умственный)

1. νοητικός: *Διανοητική προσπάθεια / ικανότητα / ανεπάρκεια / κατάπτωση / καθυστέρηση. Διανοητικές λειτουργίες. Διανοητικό παιχνίδι.*

2. που έχει σχέση με τη διάνοηση.

Επιπτώση η (последствие) - η επίδραση, συνήθ. βλαπτική, που ασκεί κάτι σε κάτι άλλο:

Οι επιπτώσεις του καπνίσματος στην υγεία του ανθρώπου / του πληθωρισμού στην οικονομία μιας χώρας / της βιομηχανικής ανάπτυξης στο περιβάλλον.

(συνήθ. πληθ.) συνέπειες, αποτελέσματα: *Σοβαρές / δυσμενείς / δυσάρεστες επιπτώσεις. Οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές επιπτώσεις ενός πολέμου.*

Καυσαέριο το (выбросываемосферу) - το αέριο που προέρχεται από την καύση του μείγματος το οποίο χρησιμοποιείται για τη λειτουργία μιας μηχανής:

Τα καυσαέρια μολύνουν την ατμόσφαιρα. Εκπομπή καυσαερίων. Έλεγχος καυσαερίων αυτοκινήτων.

Κατάθλιψη η (депрессия) - ψυχική κατάσταση θλίψης και βαθιάς μελαγχολίας:

Παθαίνω κατάθλιψη όταν σκέπτομαι τα γηρατειά που έρχονται. Αυτή η πόλη είναι τόσο σκυθρωπή, που μου προκαλεί κατάθλιψη.

(ψυχιατρ.) ψυχική νόσος που χαρακτηρίζεται από μόνιμη μελαγχολία, αποθάρρυνση, εσωστρέφεια και γενικά αρνητική αντιμετώπιση της ζωής:

Αυτοκτόνησε σε μια κρίση κατάθλιψης.

Οθόνη η (экран, монитор)

1. επιφάνεια πάνω στην οποία προβάλλονται ή αναπαράγονται εικόνες, σχήματα κ.λ.π.

α. λευκή επιφάνεια από ύφασμα ή άλλα υλικά που χρησιμοποιείται στον κινηματογράφο:

Πήγε στο σινεμά αλλά δεν κατάλαβε τίποτα από αυτά που έβλεπε στην οθόνη. Τα νέα της οθόνης.

β. η ειδική επιφάνεια ηλεκτρονικού μηχανήματος, στην οποία αναπαράγονται εικόνες, σχήματα κ.λ.π.:

Η ~ της τηλεόρασης / του κομπιούτερ. Μικρή ~, η τηλεόραση.

2. (λόγ.) κομμάτι από ύφασμα, ιδίως λεπτό και σχετικά μεγάλο.

Υπονομεύω (-ομαι) (терпеть, потерпеть)

επιδιώκω να βλάψω κάτι. ή κάποιον. ύπουλα και μεθοδικά σε μια μακροχρόνια συνήθη διαδικασία: ~ τη θέση / το κύρος κάποιου, υποσκάπτω.

Οι ενέργειες αυτές υπονομεύουν τη δημοκρατία / την οικονομία.

Λεξιλόγιο

Ρήματα	Ουσιαστικά	Επίθετα
υλοποιώ πιέζω συνθλίβω προωθώ προϋποθέτω επιβραβεύω μεταβάλλω επιδεινώνω προκύπτω προλαμβάνω σημειώνω εκπίπτω κυριαρχώ τείνω εξοικειώνομαι προτρέπω επιβάλλω εναντιώνομαι καταστέλλω συνάπτω βλάπτω προειδοποιώ κινητοποιώ	ο μοχλός η συμβολή η διεργασία η εκμετάλλευση η εκπομπή η ρύπανση με η δόμηση η καταπάτηση η σπουδή η απληστία η δαπάνη η δηλητηρίαση η προσβολή η χλιδή η κραιπάλη η ενεργοποίηση η ισορροπία το τερατούργημα ο εχθρός το καυσαέριο ο παράγοντας η πρόοδος το ρητό το προσκήνιο η επίπτωση η κυριαρχία η τάση η εξοικείωση η προτροπή η επιβολή η αθωότητα η αγνότητα η υπερηφάνεια η καταστολή το κίνητρο η σύναψη η βλάβη ο δεσμός η προειδοποίηση το κρούσμα η κινητοποίηση	ασφυκτικός βελτιωμένος απόβλητος ξέφρενος νευρασθενικός προληπτικός βλαπτικός αναμφισβήτητος θανάσιμος πνιγηρός αποδεδειγμένος αλματώδης ταχύς, -εία, -ύ
τα μέσα μεταφοράς		

ΘΕΜΑ 6

ΜΟΔΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ 1 Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ ΣΤΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Μπορείτε να επαινέσω τη σύγχρονη μόδα, μπορείτε να κατηγορήσει, αλλά είναι ότι όπως μπορεί, να βρείτε σπάνια ένα πρόσωπο που θα παραμείνει ανέγγιχτο. Η σημερινή μόδα – πραγματικά μοναδική. Δίνει ένα άτομο την ελευθερία, καταστρέφει το βασικό πλαίσιο των τάσεων της μόδας και δεν υποχρεώνει κανέναν σε μια συγκεκριμένη εικόνα.

Το κεντρικό σύνθημα της τρέχουσας μόδας – είναι ελεύθεροι και ανεξάρτητοι, εκτιμήσετε την ευκολία και την άνεση, είναι οι ίδιοι και θα είστε κομψή και μοντέρνα. Αυτός είναι σωστός – ακούστε τις δικές σας επιθυμίες! Τι θα μπορούσε να είναι απλούστερη; Και την ίδια στιγμή, η οποία μπορεί να είναι πιο δύσκολο αυτό; Σύγχρονη μόδα προϋποθέτει μια συνεχή μεταμόρφωση της αυτό-εικόνας. Και αν είστε το πρωί – ένα γραφείο εργαζόμενος, τότε προετοιμαστείτε να είναι μια χαλαρή βραδιά, φλερτάρουν, ή στη χειρότερη περίπτωση, μια vamp. Η σύγχρονη μόδα επιτρέπει να αισθάνονται πάντα νέοι, αυτοπεποίθηση και πραγματικά κομψό.

Δεν έχει σημασία σε ποιά κατεύθυνση σταματά την επιλογή σας, σήμερα είναι ένα τέτοιο πράγμα ως μια «μόδα των νέων» απλά έπαυσαν να υπάρχουν. Το φόρεμα φαίνεται μεγάλη στο πάτωμα, όπως οι κυρίες είναι μεγάλα, και οι νεαρές παρθένες. Δεν πειράζει που τώρα – ρούχα επιχείρηση ή σπορ ρούχα. Το πιο σημαντικό πράγμα – πώς αισθάνεστε αυτό το φόρεμα που το νιώθεις, αν και άνετα.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις:

1. Τι δίνει η μόδα στον άνθρωπο;
2. Τι είναι το κεντρικό σύνθημα της τρέχουσας μόδας;
3. Τι προϋποθέτει η σύγχρονα μόδα;

2. Να απαντήσετε σωστό ή λάθος

1. Η σημερινή μόδα υποχρεώνει κανέναν σε μια συγκεκριμένη εικόνα.
2. Η σύγχρονη μόδα δεν επιτρέπει να αισθάνονται πάντα νέοι, αυτοπεποίθηση και πραγματικά κομψό.
3. Έχει σημασία σε ποιά κατεύθυνση σταματάτε την επιλογή σας.
4. Το πιο σημαντικό πράγμα – πώς αισθάνεστε αυτό το φόρεμα που το νιώθεις, αν και άνετα.

ΚΕΙΜΕΝΟ 2 CELVIN KLEIN

Celvin Klein σπούδασε στο Ινστιτούτο Τεχνολογίας της Μόδας το 1962, όταν ήταν είκοσι χρόνια και στη συνέχεια πέρασε πέντε χρόνια στην Έβδομη Λεωφόρο υφάσματα Νταν Misstein. Όταν ξεκίνησε

την επιχείρηση του το 1968, επικεντρώθηκε στην πρώτη στρώση. Το 1971 Celvinklein άρχισε να πειραματίζεται με αθλητική είδη. Αλλά επίσης δεν ξεχνάμε το παλτό που είναι διαθέσιμα σε ποικιλία ειδών. Το 1973 κέρδισε τον τίτλο τρία βραβεία Coty, Celvinklein, είχε αναδειχθεί ως ο κορυφαίος σχεδιαστής, που κράτησε το δάχτυλο του στον παλμό των αμερικανικών γυναικών. Ταξιδεύοντας σε όλη τη χώρα, είδε ότι οι γυναίκες θέλουν να είναι σε θέση να ντύνεται πλήρως από έναν σχεδιαστή, και άρχισε την εργασία για την «ντουλάπα» του. Ως αποτέλεσμα, είδε το φως της συλλογής του, που στο προτιμώμενο στη δεκαετία του 1970, μπεζ χρώματος, το οποίο περιλάμβανε παντελόνι βράδυ μετάξι, σακάκι, παντελόνι, διάρκεια της ημέρας, πουλόβερ, παλτό πόλο. Ποικιλοτρόπως συνδυάζοντας αυτά τα πράγματα, μια γυναίκα θα μπορούσε να ντυμένη για κάθε περίπτωση. Είχε προσελκύσει τη διαφήμιση φωτογράφος Deborah Turbeville, Guy Bourdin, ο οποίος το 1976 έδειξε διαφήμιση, στην οποία κρέμασε μια μεταξωτή μπλούζα σε μια κρεμάστρα, και ήταν σαφώς ορατό πίσω από την ετικέτα, ήταν μια κρεμάστρα δίπλα στον καθρέφτη την αντανάκλαση των οποίων ήταν ένα γυμνό κορίτσι. Μετά τις πωλήσεις διαφημίσεων αμέσως ανέβηκε, και αργότερα Celvinklein έχει πάντα να πυροβολήσει μια διαφήμιση με ημίγυμνα όμορφα κορίτσια. Μετά από τρεις δεκαετίες στο χώρο της μόδας, Celvinklein ανήλθαν σε κορυφή της στις ΥΠΑ. Μαζί με Ralph Lauren και Donna Karan, κατέλαβαν τη σκηνή της Νέας Υόρκης. Celvinklein παρουσιάζει τη συλλογή του των γυναικών στη Νέα Υόρκη, και το Θηλυκό στο Μιλάνο. Το 2003 πούλησε η εταιρία του Philips – Van Heusen και των συνταξιούχων. Ιταλό Zuccheli σχεδιάζει γραμμή των ανδρών, ενώ Φρανσίσκο Κόστα εργάζεται σε ένα θηλυκό.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις:

1. Ποιός είναι Κάλβι Κλάιν;
2. Τι έκανε για την ιστορία της μόδας;
3. Τι έγινε το 1970;

2. Να απαντήσετε σωστό ή λάθος

1. Calvin Klein δεν είχε αναδειχθεί ως ο κορυφαίος σχεδιαστής, που κράτησε το δάχτυλο του στον παλμό των αμερικανικών γυναικών.
2. Calvin Klein δεν ποτέ ανήλθαν σε κορυφή της στις ΥΠΑ.
3. Όταν ο σχεδιαστής ξεκίνησε την επιχείρηση του το 1968, επικεντρώθηκε στην πρώτη στρώση.
4. Αυτός δεν κέρδιζε καμία βραβεία.

ΚΕΙΜΕΝΟ 3 COCO CHANEL

Coco Chanel, ξεκίνησε την καριέρα της ως σχεδιάστρια μόδας το 1909. Ήταν ένας από τους πλέον σημαίνοντες στοιχεία στην απελευθερωτικό κίνημα των γυναικών μετά τον πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο. Σε όλο το δυτικό κόσμο, οι γυναίκες αγωνίστηκαν για την ισότητα και το δικαίωμα ψήφου. Ορισμένες από αυτές τις εκδηλώσεις ήταν και ομιλία φόρεμα. Εκείνη την εποχή δεν υπήρχε καρφίτσες και συνδετήρες. Σύντομη κουρέματα και απλότητα στην παρούσα μόδα είναι παντού. Coco Chanel, υποστήριξε ότι δεν ήταν countries καλλιτέχνες και τους παραγωγούς. Πίστευε ότι οι γυναίκες θα πρέπει να ντύνονται απλά και βολικά. Για πρώτη φορά, προφασιζόμενη την θεωρία στην πράξη κατά τη διάρκεια του Πρώτου Παγκοσμίου. Στο μικρό κατάστημά της, Coco Chanel προσφέρει έναν εναλλακτικό τρόπο ντυσίματος: πουλόβερ ανδρικά, σακάκια ναύτης, ευθεία φούστες. Coco Chanel εμπνεύστηκε από τα καθημερινά μας ρούχα που φοριούνται από τους εργαζόμενους γύρω της, δανείζεται ιδέες από τους μηχανισμούς του κασκόλ μπλούζες, κυνηγός και άσπρο γιακά και μανσέτες σερβιτόρα. Ο πρώτος σχεδιαστής που χρησιμοποιεί ένα μάλλινο πουλόβερ για τις γυναίκες, Coco

Chanel άλλαξε τη βιομηχανία κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων. Αρχικά, ο ιστός έγινε για τους άνδρες εσώρουχα, αλλά οι άνδρες διαπίστωσαν ότι «πάρα πολύ clunky». Ωστόσο, το πουλόβερ πήγε πολύ Coco Chanel, η οποία έχει βρει τους τέλεια εμφάνιση και άνετη. Είναι επίσης η πρώτη κοσμήματα κοινωνικά αποδεκτό. Coco Chanel διέδωσε τη χρήση της «ψεύτικο» κοσμήματα, χρησιμοποιώντας τεχνητά μαργαριτάρια και άλλες πλαστές πέτρες για να κάνει απλά τα ρούχα πιο ελκυστική. Αποψη των έργων καθιστά εύκολο για την παραγωγή τους στο εργοστάσιο, πιστεύεται ότι είχε τη μεγαλύτερη επίδραση στην ανάπτυξη της βιομηχανίας αμερικανικά μέσα ενημέρωσης. Πριν από την αποχώρησή του το 1939, Coco Chanel ήταν ένας από τους πιο σημαντικούς σχεδιαστές στον κόσμο πριν από τον πόλεμο. Το 1953, μια αποστροφή για την μόδα μεταπολεμικά, αναγκάζοντας την να επιστρέψει. Διαμαρτύρονταν για το τρισδιάστατο σχεδιασμό της Dior και άλλα σπίτια, που επανεισήγαγε απλά και εύκολα τα πράγματα του. Το 1959 έγινε Chanel κοστούμι των Γυναικών «ομοιόμορφη» καθώς-σάλτσα γυναίκες σε όλο τον κόσμο. Coco Chanel, πέθανε το 1971 σε ηλικία 88, αλλά ο ταλαντούχος σχεδιαστής Philippe Guiborge, την επιχείρηση της συνέχισε να κάνουν ρούχα που να αντανakλούν την κλασική Coco Chanel εμφάνιση. Γνωστή αριθμημένα αρώματα Coco Chanel, και συνέχισε να εκδίδεται, όπως το θυρλικό αριθ. 5, που ονομάστηκε προς τιμήν του αριθμού χαρούμενος για την Coco Chanel.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις

1. Ποιά είναι Coco Chanel;
2. Πότε έγινε περίφημη για όλο τον κόσμο;
3. Πως χρησιμοποίησα πλαστές πέτρες;
4. Τι έγινε με την επιχείρησή με το θάνατο της;

2. Να απαντήσετε σωστό ή λάθος

1. Coco Chanel άρχισε την καριέρα της ως ζωγράφος.
2. Τότε στις γυναίκες όλου του κόσμου δεν άρεσαν ίδια δικαιώματα με τους άντρες.
3. Στην κατάσταση της σχεδιάστριας δεν ήταν κάτι μοναδικό, που μπορούσε να την διακρίνει από άλλους.
4. Το 1959 έγινε Chanel κοστούμι των Γυναικών «ομοιόμορφη» καθώς-σάλτσα γυναίκες σε όλο τον κόσμο.

ΚΕΙΜΕΝΟ 4 FRANCO MOSCHINO

Franco Moschino, ο Ιταλός σχεδιαστής, γεννήθηκε το 1950 στο Abbiate Grasso, κοντά στο Μιλάνο. Δυστυχώς, ο πατέρας Φράνκο μου πέθανε όταν ήταν μόνο τέσσερα χρόνια νεότερος goda. Σ νέων ταλέντων έγινε ένα ενδιαφέρον για τη μόδα. Μετά την αγάπη για την τέχνη και την κατάρτιση, Franco Moschino εισήλθε στην Academia di Bella Arte στο Μιλάνο. Ωστόσο, προκειμένου να πληρώσουν για την εκπαίδευση που έπρεπε να κάνει μια περιγραφή των έργων και εικονογραφήσεις για περιοδικά μόδας και τις δημοσιεύσεις. Τελικά, έξυπνη σχέδια του τράβηξε των προσοχή του Gianni Versace. Το 1971, ο Franco Moschino ξεκίνησε την καριέρα του με Versace ως σχεδιαστής καλλιτέχνης τύπου, του ζητήθηκε να οργανώσει μια εκστρατεία για την ευαισθητοποίηση του κοινού. Τα σκίτσα του τελικού και για τις συλλογές Genny Bege Η, δυο συλλογές του Versace στο χρόνο. Η συνεργασία τους διήρκεσε μέχρι το 1977. Το 1976, ο Φράνκο ήταν επίσης ο σχεδιαστής της ιταλικής μόδας άλλο σπίτι Cadette. Το 1983, ο Φράνκο άφησε Versace και άνοιξε τη δική του εταιρεία, Moonshadow, στην Via Ceradini στο Μιλάνο, με τη δική του δισκογραφική, Moschino. Πρώτη εμφάνιση του ήταν άγρια

επιτυχίες, καθώς και το δεύτερο. Έγινε η αγαπημένη των μεσών ενημέρωσης για την παιχνιδιάρικη φύση του και εκθειάζουν λεγόμενη κανόνες της μόδας.

Αν και το σπίτι της μόδα χωρίς στρίψιμο με φρίκη βλέποντας την εντυπωσιακή άνοδο Moschino, οπαδοί απαίτησαν περισσότερο. Περισσότερα – το γεγονός ότι Φράνκο τους έδωσε έναν πιο ισχυρό και υποβλητική, και ένας συνδυασμός πραγμάτων, Bole ασεβής στυλ, η μόδα και περισσότερο, «δεν είναι αυτού του κόσμου .»

Αν Φράνκο ήθελε τους ανθρώπους να γελούν σε μόδα, γίνεται αντιληπτό ότι παραπέμπουν σ' αυτό πάρα πολύ σοβαρά, να γελάς για μεγάλο χρονικό διάστημα. Ωστόσο, Moschino πήρε την πρόκληση και με κάποιο τρόπο δημιούργησε μια προκλητική ρούχα. , γεμάτο από γράμματα στο κείμενο σχετικά με τα λογοπαίγνια ύφασμα ή οπτική για να τον τιμήσει για το κοινό.

Αργότερα το 1986 άρχισε ραπτική. Η πρώτη συλλογή, Ανδρικά εσώρουχα ανδρικά τέλεια. Υπέροχο άρωμα για τις γυναίκες , «Moschino» είδα το φως από ένα χρόνο αργότερα. Ακόμη και ένα χρόνο αργότερα άνοιξε το πρώτο κατάστημά της στη Via Sant Andrea σε Μιλάνο, Ιταλία.

Δυστυχώς, ο Franco Moschino πέθανε σε ηλικία 44 ετών. Rosella Τζαρντίνι, επικεφαλής σχεδιαστής και Chief Financial Officer Μάρκο Gobbetti, πήρε την υπόθεση μετά το θάνατο του Franco Moschino. Μαζί προσπαθούν να συνεχίσουν το σπίτι της μόδας και της διασκέδασης πραγματικά εξωφρενικές προοπτική που είναι τόσο δημοφιλές από τον Φράνκο.

Το όραμά του για τη μόδα φροντίζει πρότυπο σύγχρονο και κλασσικό. Η αίσθηση του στυλ ήταν παράξενη, ασυνήθιστη περικοπές και κλασσικό. Η αίσθηση του στυλ ήταν παράξενη, ασυνήθιστη περικοπές και πρόστιμο αναλογίες, τις οποίες η εταιρεία ήταν πρόθυμη να αγοράσει το δικαίωμα στην επίδειξη.

Γυναίκες όλων των ηλικιών αγαπούν τα ρούχα του, ιδιαίτερα έξυπνη χρήση του αξεσουάρ που είναι ασυνήθιστο, καλλιτεχνικά έργα, τα οποία θυμίζουν τις προτιμήσεις της παιδικής ηλικίας, και ένα παιχνιδιάρικο αδιαφορία για το αναμενόμενο. Μόδα Φράνκο περιλαμβάνει την ιταλική κομψότητα και αίσθηση μοναδική παιδιών του παιχνιδιού.

Τον πρόωρο θάνατό του το 1994 άφησε τον κόσμο της μόδας, της στέρησε μυστηριώδη και θαυμάσια προσωπικότητά του, εκλεκτική άποψη για τα πράγματα, και avant-garde όραμα. Στόχος του ήταν να φέρει επανάσταση στον κόσμο της μόδας, αλλά έφτασε η μεγάλη επιτυχία το ότι ακόμη και σύγχυση. Πριν από το θάνατό του, ο Φράνκο οργάνωσε μια μη κερδοσκοπική οργάνωση στην οποία η μερίδα των εισπράξεων πάει στη Βουλή.

Moschino, οι χαρισματικοί, καινοτόμες και ευφάνταστες ανθρώπους, ήταν ένα δώρο στον κόσμο της μόδας. Το ταλέντο του για τη δημιουργία καλυμμένο τζιν, casual ρούχα, παπούτσια, εσώρουχα, ρολόγια, γυαλιά ηλίου και αρώματα. Αλλά η κληρονομία του και η ερμηνεία της μόδας συνεχίζεται χωρίς αυτόν , η δυναστεία επεκτάθηκε και συνεχίζει να παράγει νέα και ενδιαφέροντα πράγματα.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις

1. Ποιός είναι Moschino Franko;
2. Πότε άρχισε την σταδιοδρομία του;
3. Τι έκανε για την ιστορία της μόδας;

2. Να απαντήσετε σωστό ή λάθος

1. Αν Φράνκο ήθελε τους ανθρώπους να γελούν σε μόδα, γίνεται αντιληπτό ότι παραπέμπουν σ' αυτό πάρα πολύ σοβαρά, να γελάς για μεγάλο χρονικό διάστημα.
2. Πριν από το θάνατό του, ο Φράνκο οργάνωσε μια μη κερδοσκοπική οργάνωση στην οποία η μερίδα των εισπράξεων πάει στη Βουλή.
3. Ο Φράνκο ήταν σχεδιαστής της ελληνικής μόδας και μόνο.

4. Το 1971, ο Franco Moschino ξεκίνησε την καριέρα του με Versace ως σχεδιαστής καλλιτέχνης τύπου.

ΚΕΙΜΕΝΟ 5 Η ΜΟΔΑ ΤΟΥ 50

Ίσως η πιο κολακευτική δεκαετία για τη γυναίκα. Οι γραμμές ακολουθούν το κορμί τονίζοντας τα ωραιότερα σημεία του σώματος, το στήθος, τη μέση και την περιφέρεια. Πέρα από τις haute couture δημιουργίες το καθημερινό ρούχο γίνεται όλο και πιο εύκολο και πρακτικό. Το μάκρος ξεκινάει κάτω από το γόνατο και καταλήγει στη μέση της γάμπας. Τα χρώματα είναι παστέλ, ασπρόμαυρο, πουά αλλά και εμπριμέ με λουλούδια. Το 1957 η μόδα υιοθετεί τη γραμμή «σάκος» την οποία λανσάει ο Yves Saint Laurent που δουλεύει για το Dior. Οι ώμοι είναι χαλαροί, κυριαρχεί η λαιμόκοψη bateau και συνδυάζεται με περίεργα γεωμετρικά καπέλα. Το 1958 η γραμμή πάλι αλλάζει και η σιλουέτα γίνεται τραπέζιο. Τα μανίκια είναι τρία τέταρτα και οι ώμοι φαρδαινούν. Το τακούνι στιλέτο καθιερώνεται και ο Dupont ανακαλύπτει τη λύκρα κάνοντας επανάσταση στο γυναικείο εσώρουχο. Το φουρό φοριέται πάντα κάτω από φορέματα και τις φούστες δίνοντας όγκο. Στην Ελλάδα ο Ντίμης Κρίτσας ανοίγει το ατελιέ του δίνοντας μια νότα γαλλικής φινέτσας (είχε μαθητεύσει μόδα στο Παρίσι). Τον ακολουθούν ο Γιάννης Τσοπανέλλης ενώ κάνει την εμφάνιση του και ο Φιλήμονας.

LOOKS

Φορέματα σε γραμμή Α, στράπλες για βραδινές εμφανίσεις, κλος φούστες, αμάνικα πουλόβερ που συνδυάζονται με ζακετάκια στο ίδιο χρώμα. Φορέματα με κόψιμο πουκαμίσου, παλτό που τονίζουν τη μέση με ζώνες και βερμούδες.

ΑΞΕΣΟΥΑΡ

Μεγάλες τσάντες ή μικρές κομπές, μαντήλια στο κεφάλι, πέρλες που αγκαλιάζουν το λαιμό και γυαλιά πεταλούδα. Απαραίτητα τα γάντια, τα οποία ταιριάζουν αυστηρά με το παπούτσι, τη τσάντα και το φόρεμα/ταγιέρ. Ζώνες που τονίζουν τη μέση. Κομπά πέδιλα ή λεπτά μυτερά με τακούνια. Βελούδινα καπέλα με ή χωρίς βέλος.

ΟΜΟΡΦΙΑ

ΜΑΚΙΓΙΑΖ τονισμένα φρύδια σε γραμμή τόξου, eye - liner και μάσκαρα. Τα χείλη βάφονται σε αποχρώσεις κόκκινου και πορτοκαλί. Η βάση για το πρόσωπο είναι σε φυσικό τόνο και το ρουζ πολύ απαλό. Μωβ μάσκαρα, μπλε eye-liner και μπλε του πάγου/ασημί σκιά ή μάσκαρα στο χρώμα χαλκού με απαλή πράσινη σκιά ήταν μερικοί από τους συνδυασμούς που επικρατούσαν.

ΜΑΛΛΙΑ οι γυναίκες βάφουν τα μαλλιά τους, το ξανθό επικρατεί. Περιποιημένα μαλλιά σε vague ή σε κότσους μπανάνα ή μικρά σινιών στην κορυφή του κεφαλιού.

ΣΧΕΔΙΑΣΤΕΣ

Hubert de Givenchy, Louis Feraud, Valentino, Ντίμης Κρίτσας, Φιλήμονας.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις:

1. Τι τονίζονται οι γραμμές;

2. Τι χρώματα επικρατούν;
3. Τι ζώνες προτιμούν;

2. Να μεταφράσετε προτάσεις στα ελληνικά:

1. Легше за все підкреслити талію моделерам вдається у платтях.
2. Пальчатки можуть бути найрізноманітніших кольорів, але обов'язково вони повинні поєднуватися з кольором взуття та аксесуарів.
3. Яскраві кольори були у моді у 50ті та 60ті роки.
4. Що б ви вдягнули , щоб створити вечірній образ.
5. З винайденням лайки стало можливим моделювати такий одяг, який б і щільно прилягав до тіла.

3. Να βρείτε τη σωστή λέξη σύμφωνα με την ερμηνεία της.

1. Χρησιμοποιώ πρώτος, παρουσιάζω πρώτος στην αγορά κάποιο είδος.
2. Επικρατώ
3. Βρίσκω κάτι ή κάποιον κρυμμένο, φανερώνω.
4. Κλείνω στην αγκαλιά μου, κυκλώνω.
5. Συνδέω δυο όμοια πράγματα σε ζεύγος, κάνω ταίρια.

ΚΕΙΜΕΝΟ 6 Η ΜΟΔΑ ΤΟΥ 60

Η μόδα ανανεώνεται και εμφανίζονται νέοι σχεδιαστές που θέλουν να κάνουν τη δική τους επανάσταση. Η ροκ μουσική, τα ναρκωτικά και σεξουαλική απελευθέρωση κάνει την μάδα εκκεντρική. Η Mary Quant αλλά και Andre Courreges κοντράρονται για την ανακάλυψη του μίνι. Το μίνι πάντως είναι γεγονός και αποτελεί σύμβολο της δεκαετίας. Ο Yves Saint Laurent λανσάρει το look Mondriane εμπνευσμένος από τους γεωμετρικούς πίνακες του Ολλανδού ζωγράφου. Ο Courreges κάνει πραγματική επανάσταση με τα διαστημικά του σύνολα από το πλαστικό, πιστά στον ενθουσιασμό της εποχής με τις κοσμοναυτικές αποστολές στη σελήνη. Ο Paco Rabanne παρουσιάζει ρούχα από το μέταλλο, ανοίγοντας νέους δρόμους στη κατασκευή των ρούχων. Τα μικροσκοπικά μπικίνι λατρεύονται τόσο από άντρες όσο και από γυναίκες. Μοντέλα όπως Twiggy και η Βερούσκα αποτελούν πρότυπα ομορφιάς. Στην Ελλάδα ο Γιάννης Βούρος, ο δημιουργός των μοναδικών τουαλετών του ελληνικού κινηματογράφου ανοίγει το πρώτο ατελιέ, ενώ ο Γιάννης Τρίκλινης με τα ψυχεδελικά του prints κάνει επιτυχία και εκτός των ελληνικών συνόρων. Η Ελίζαμπεθ από την Ολλανδία και η Βανέσα είναι η ελληνική απάντηση στα μοντέλα του εξωτερικού, αφού μονοπωλούν τις πασαρέλες και τα Τα rooms. Ήδη αρχίζει να δημιουργείται ένα θετικό κλίμα στη ελληνική μόδα, οι σχεδιαστές γίνονται πιο οικείοι στο ελληνικό κοινό και βάζουν τα θεμέλια για την άνθηση που προκύπτει να ακολουθήσει.

LOOKS

Μίνι φορέματα, μίνι φούστες, ζιβάγκο, μικρά εφαρμοστά πουλόβερ. Στενά παντελόνια, κάπρι παντελόνια, καυτά σορτς, jupe-culottes. Ταγιέρ τύπου Jackie Kennedy, βελούδινα σακάκια και παλτό μέχρι το γόνατο.

ΑΞΕΣΟΥΑΡ

Χρωματιστά καλσόν και κάλτσες μέχρι το γόνατο. Τεράστια γυαλιά ηλίου, μπερέδες και κασκέτα, πλαστικά κοσμήματα, μαντήλια. Φλατ μπαλαρίνες, πλαστικές μπότες μέχρι το γόνατο, σανδάλια.

ΟΜΟΡΦΙΑ

ΜΑΚΙΓΙΑΖ το μακιγιάζ είναι έντονο με ψεύτικες τεράστιες βλεφαρίδες και μάσκαρα, ενώ οι σκιές είναι χρωματιστές (γαλάζιο, πράσινο, μωβ). Τα χείλη είναι απαλά σε αποχρώσεις ροδακινί και ροζ - περλέ.

ΜΑΛΛΙΑ Τα μαλλιά είναι είτε κοντά , είτε πολύ μακριά. Ο Vidal Sassoon λανσάρει μια νέα μορφή του bob με όγκο και συμμετρία.

Σχεδιαστές

Maryquant, Yves Saint Laurent, Paco Rabanne, Emanuel Ungaro, Karl Lagerfeld, Γιάννης Τσεκλένης, Χρήστης Μαϊλης.κτλ.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις

1. Τι κάνει τη μόδα εκκεντρική;
2. Τι αποτελεί το σύμβολο της δεκαετίας;
3. Τι αξεσουάρ είναι στη μόδα;

2. Να μεταφράσετε προτάσεις στα ελληνικά:

1. Модельєри знаходять натхнення в звичайних речах – у квітахб у природі, що їх оточує.
2. У 60ті роки одяг з металевих частин набув популярності.
3. Справжній фурор у світі моди спричинило міні.
4. З'являються перші чоловічі журнали мод.
5. Франція та Італія – визнані лідери в світі мод.

3. Να βρείτε τη σωστή λέξη σύμφωνα με την ερμηνεία της:

1. Ο ασχολούμενος επαγγελματικά με την εκτέλεση σχεδίων για αντικείμενα που πρόκειται να κατασκευαστούν.
2. Εναντιώνομαι σε κάποιον, αντιμάχομαι, ανταγωνίζομαι.
3. Έξαρση των ψυχικών δυνάμεων του ανθρώπου, που τον οδηγεί σε τολμηρές πράξεις.
4. Τιμή θεότητα, υπεραγατώ κάποιον ή κάτι.
5. Το όριο ανάμεσα σε δυο τόπους.

ΚΕΙΜΕΝΟ 7 Η ΜΟΔΑ ΤΟΥ 70

Μια δεκαετία επηρεασμένη από τη μουσική και τα κινήματα της νεολαίας που αφήνει χώρο στη μόδα να υιοθετήσει πολλές και διαφορετικές επιλογές. Το φολκλόρ μπερδεύεται με το ρετρό, το κιτς, το γκλίτερ και το πανκ. Ο διαλογισμός γίνεται μόδα από τους χίπις που διαδηλώνουν για αγάπη και ειρήνη. Το 1974 ανοίγει στη Νέα Υόρκη το περίφημο Studio 54 και μαζί του η εποχή της disco του στρετς τζιν παντελόνια. Το 1977 το κίνημα του πανκ από τη Μεγάλη Βρετανία φέρνει δερμάτινες, καρφιά, παραμάνες και ρούχα από βύνη. Στην Ελλάδα ο Μιχάλης Ασλάνης ανοίγει στη Δημοχάρους το ατελιέ του για να γνωρίσει επιτυχία με τα εθνική φορέματά του. Ο Βασίλης Κουρκουμέλης με το Μάκη Τσέλιο δημιουργούν τον οίκο Billy Bo που θα αποτελέσει σταθμό για την ελληνική μόδα και μάλιστα θα βγει και εκτός ελληνικών συνόρων. Αλλά και ο ελληνικός περιοδικός Τύπος αρχίζει να ασχολείται με τη μόδα και τους νέους Έλληνες δημιουργούς. Περιοδικά όπως ο Ταχυδρόμος και η Γυναίκα κάνουν editorial μόδας και ανταποκρίσεις από το εξωτερικό. Τάκης και Ντίνος Διαμαντόπουλος σε συνεργασία με τον image – maker Δημήτρη Ζουρντό δημιουργούν φωτογραφίες μόδας εφάμιλλες με εκείνες του εξωτερικού, ενώ νέες παρουσίες εμφανίζονται στο χώρο του μόντελιγκ: Μπέλα Αδαμοπούλου, Λάουρα Χατζηβαγγέλη , Υβέτ και Μιμή Ντενίση. Για πρώτη φορά καθιερώνεται ο ρόλος του στυλίστα και του make-up artist.

LOOKS

Τα φορέματα είναι φαρδιά, με ψυχεδελικά εμπριμέ αλλά και floral prints. Τσιγγάνικες φούστες, χαμηλόμεσες, πολύ κοντές ή πολύ μακριές. Πολύ κοντά σορτζ (hot pants) αλλά και παντελόνια που φαρδαινούν από το γόνατο και κάτω, το λεγόμενο παντελόφι καμπάνα. Το πέτο στα πουκάμισα είναι μεγάλο, άλλοτε στρογγυλό και άλλοτε μυτερό. Τζιν και t-shirts, τοπ που δένουν στο λαιμό, ολόσωμες φόρμες, στράπλες φορέματα σε ίσια γραμμή-σωλήνα.

ΑΞΕΣΟΥΑΡ

Ζώνες με τεράστιες αγκράφες διακοσμούν τους γοφούς, κολιέ από χάντρες, παγιέτες, σατέν κολάν, τεράστιοι ασημένιοι κρίκοι στα αυτιά. Τα παπούτσια είναι χοντροκομμένα με υπερβολικούς πάτους-πλατφόρμες. Μπαντάνες, φουλάρια και πόντσο.

ΟΜΟΡΦΙΑ

ΜΑΚΙΓΙΑΖ οι ψεύτικες βλεφαρίδες συνεχίζουν να χρησιμοποιούνται, ενώ η μπλε και η πράσινη σκιά στα μάτια αποτελούν το αγαπημένο χρώμα των γυναικών. Τα χείλη τονίζονται με Λοπ - κλος. Προς το τέλος της δεκαετίας, η εμφάνιση του punk δίνει έμφαση στο έντονο eye-liner, ενώ τα νύχια βάφονται μαύρα.

ΜΑΛΛΙΑ Τα μαλλιά είναι μακριά σε χωρίστρα στη μέση, έχουν ανταύγειες ή είναι περμανάντ. Επίσης το χτένισμα της Farrah Fawcett υιοθετήθηκε από πολλές γυναίκες.

Σχεδιαστές

Πολατώφ, Billy Bob, Ossie Clark, Biba, Roy Halston, Jean-Charles, Claude Montana.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις

1. Τι επηρέασε τη δεκαετία του 70;
2. Τι είδος φορέματα είναι στη μόδα;
3. Τι χαρακτηριστικά του μακιγιάζ μπορείτε να δένετε;

2. Να μεταφράσετε προτάσεις στα ελληνικά:

1. У стилі сучасної молоді переплуталися ретро та фольклор, панк та хіпі.
2. Джинсові штани – найбільш зручний одяг, який личитимить до будь-якого випадку.
3. Мені не дуже до вподоби шкіряний одяг.
4. На грецьку моду перш за все вплинула французька.
5. Вперше про важливість стиліста та візажиста згадують наприкінці 70тих років.

3. Να βρείτε την σωστή λέξη σύμφωνα με την ερμηνεία της:

1. Αναγνωρίζω επίσημα ξένο παιδί ως δικό μου.
2. Περιπλέκω.
3. Ο κατασκευασμένος από συνθετικές ίνες που έχουν την ιδιότητα να τεντώνεται, ελαστικός (για ύφασμα).
4. Η λήψη φωτογραφίας.
5. Θέτω ως κανόνα ζωής, επιβάλλω στην κοινή συνείδηση.

ΚΕΙΜΕΝΟ 8 Η ΜΟΔΑ ΤΟΥ 80

Η δεκαετία της υπερβολής. Οι ώμοι φαρδαίνουν, οι βάτες κυριαρχούν και η σειρά «Δυναστεία» κάνει την Alexis Colby πρότυπο μόδας. Η γυμναστική γίνεται μόδα και αθλητικό look βγαίνει και εκτός γυμναστηρίου. Το τζιν αποκτά υπογραφή και τα logos κυριαρχούν παντού. Είναι η εποχή των super model και καταναλωτισμού. Η γυναίκα κυνηγάει την καριέρα και γίνεται οικονομικά ανεξάρτητη. Ο Lacroix φέρνει το μπαρόκ, ο Alaïa με τα πλεκτά του αγκαλιάζει το γυναικείο σώμα τονίζοντας τα κατάλληλα σημεία του, η Dona Karan χρησιμοποιεί το στρέτς στα καλσόν και στα πουκάμισα body διευκολύνοντας την εργαζόμενη γυναίκα, ενώ οι Manolo Blahnik και Christina Louboutin καθιερώνονται στο χώρο του υποδήματος. Στην Ελλάδα υπάρχει έκρηξη στα περιοδικά της μόδας, με το ΚΛΙΚ, ΔΙΥΑ αλλά και το πρώτο αντρικό περιοδικό το ΜΕΝ. Η Λάουρα Ντε Νίγκρις αναλαμβάνει τη Γυναίκα και αναδεικνύει νέα δημιουργικά ταλέντα στο styling και τη φωτογραφία.

LOOKS

Φούστες τύπου lampada, τουτού, μίνι φούστες, κολάν, τεράστια φαρδιά t-shirts, ξεβαμμένα τζιν, σκισμένα τζιν, μπουφάν τζιν, κοντά jackets, βάτες, φαρδιά τεράστια μπουφάν, τοπ από δίχτυ, τοπ και φορέματα με τον ένα ώμο έξω, φαρδιές παντελόνες, αθλητικές φόρμες και αθλητικά κορμάκια. Φούστες ballon, τεράστια μανίκια αλλά και μανίκια νυχτερίδα.

ΑΞΕΣΟΥΑΡ

Γκέτες, γάντια με κομμένα δάχτυλα, γάντια από δαντέλα, φιόγκοι στα μαλλιά, στέκες, πολύχρωμα γυαλιά, κονκάρδες, τεράστιες ζώνες, πλαστικά βραχιόλια, μακριά κολιέ, χρωματιστά καλσόν. Αγαπημένα παπούτσια είναι τα αθλητικά εταιρειών όπως Reebok, Nike, L.A. Gear και Keds.

ΟΜΟΡΦΙΑ

ΜΑΓΚΙΓΙΑΖ

Τα φρύδια είναι φυσικά και παχιά. Το πρόσωπο φαίνεται φρέσκο και υγιές με ρουζ, αλλά και πούδρα που δίνει την εντύπωση του ηλιοκαμένου δέρματος. Τα χείλη βάφονται σε έντονο κόκκινο, ενώ οι σκιές παίζουν από γήινους τόνους σε έντονα χρώματα.

ΜΑΛΛΙΑ

Τα μαλλιά έχουν όγκο, οι φράντζες κρύβουν το πρόσωπο, ενώ η χρήση λακ και τζελ γίνεται καθημερινή συνήθεια.

Σχεδιαστές

Vivienne Westwood, Jean Paul Gaultier, Moschino, Katherine Hammet, Christian Lacroix, Azzedine Alaïa, Romeo Gigli κ.τ.λ..

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις

1. Πως μπορούμε να χαρακτηρίσουμε την δεκαετία του 80;
2. Πως ονομάζεται το πρώτο ελληνικό αντρικό περιοδικό;
3. Ποιός είναι ο πιο γνωστός αντιπρόσωπος της εποχής κατά τη γνώμη σας;

2. Να μεταφράσετε τις προτάσεις

1. Тому що худі жінки стали до моди багато з нас почали займатися аеробікою.
2. Спортивне взуття фірм «Nike» та «Reebok» стає все більше популярним.
3. Об'ємна зачіска є універсальною, вона личитиметь практично кожному.
4. Знову в моді густі та натуральної форми кровей.
5. Яскраві пластикові прикраси змінюються на більш коштовні та елегантні.

3. Να βρείτε την ερμηνεία των λέξεων και να γράψετε προτάσεις μ' αυτές τις λέξεις

1. Κυνηγώ
2. Ανεξάρτητος
3. Αναδεικνύω
4. Γήινος
5. Η συνήθεια

ΚΕΙΜΕΝΟ 9 Η ΜΟΔΑ ΤΟΥ 90

Μετά την υπερβολή έρχεται η απλότητα. Η σιλουέτα ελευθερώνεται και δεν μπορούμε να πούμε ότι υπάρχει ένα συγκεκριμένο στυλ. Νέοι σχεδιαστές κάνουν την εμφάνιση τους με την Βρετανία να κατέχει τα πρωτεία στην ανάδειξη δημιουργικών ανθρώπων. Ο John Galliano, ο Alexander McQueen και Stela McCartney είναι το νέο αίμα. Ο Tom Ford αναλαμβάνει τον οίκο Gucci και τον απογειώνει, ενώ οι οίκοι Prada, D&G, Blumarine καθιερώνονται στο στερέωμα της μόδας. Η Kate Moss είναι αναμφισβήτητο το πρόσωπο της δεκαετίας. Ενσωματώνει την απλότητα, την ιδιαιτερότητα, τη μοναδικότητα και γίνεται μούσα πολλών σχεδιαστών, τραγουδιστών, ζωγράφων. Επειδή η μόδα έχει πολλά πρόσωπα και πολλές επιλογές, η μοναδικότητα και η προσωπικότητα είναι αυτά που χαρακτηρίζουν το στυλ του καθενός. Περιοδικά όπως The Face, Dazed&Confused, I-D, Ten, Another Magazine, Wallpaper εναλλάσσουν στυλ και φτιάχνουν την μόδα. Την ίδια περίοδο μια Ελληνίδα, η Σοφία Κοκοσαλάκη, παίρνει διθυραμβικές κριτικές για τις συλλογές της με χρώμα και άρωμα από Ελλάδα. Τα περιοδικά μόδας αυξάνονται και εμφανίζονται και οι πρώτες εκπομπές μόδας στη τηλεόραση, που όμως δε θα κρατήσουν για πολύ.

ΑΞΕΣΟΥΑΡ

Θα μπορούσαμε να πούμε ότι τα gadget της νέας τεχνολογίας είναι τα νέα αξεσουάρ. Επίσης διάσημες σταρ του εξωτερικού κάνουν μόδα αντικείμενα και ρούχα που φορούν χωρίς να είναι διαχρονικά, καθώς αλλάζουν πολύ γρήγορα.

ΟΜΟΡΦΙΑ

ΜΑΚΙΓΙΑΖ έχει επιρροές από πολλές δεκαετίες. Κάθε γυναίκα προσαρμόζει το make-up ανάλογα με τις ανάγκες και την προσωπικότητα της. Τα καλλυντικά από οίκους μόδας είναι πλέον γεγονός.

ΜΑΛΛΙΑ

Κοντά ή μακριά, όλα τα στυλ μαλλιών είναι στη μόδα.

Σχεδιαστές

John Galliano, Prada, Molinari, Gucci, D&G, Martin Margiela. Alber Elbaz, Helmut Lang, Raf Simons, Martine Sitbon, Bernhard Wilhelm, Ann Demeulemeester etc.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις:

1. Τι στυλ επικρατεί στα 90;
2. Τι είναι τα gadget της νέας τεχνολογίας;
3. Τι μαλλιά είναι της μόδας;

2. Να μεταφράσετε προτάσεις στα ελληνικά:

1. Головна характеристика моди у 90ті – це простота.
2. Головним представником серед манекенниць безумовно є Кейт Мосс
3. З'являються перші покази мод, які транслюються по телебаченню.
4. Багато манекенниць стають музами відомих модельєрів.
5. За останнє десятиріччя мода змінювалась дуже швидко.

3. Να βρείτε την ερμηνεία των λέξεων και να γράψετε προτάσεις μ' αυτές τις λέξεις

1. Η σιλουέτα.
2. Η ανάδειξη
3. Ενσωματώνω
4. Ανταλλάσσω
5. Το αξεσουάρ

4. Να ετοιμάσετε την παρουσίαση ενός από τους παρακάτω σχεδιαστές:

5.

Angelos Bratis, Angelow Frentzos, Anna Bekiri, Celebrity Skin, Christina Skarpeli, Christow Costarellos, Delight, Deux Hommes, Digitaria, Dimitri Zafiriou, Dimitris Dassios, Dimitris Paraskevopoulos, Enoe, Me by Lia Kastanidi, Evelina Litina, Foteini Antonologou & Svetlana Ivanova.

Λεξιλόγιο

Ρήματα	Ουσιαστικά	Επίθετα
Ακολουθώ	Η γάμπα	Κολακευτικός
Τονίζομαι	Ο σάκος	Στράπλες
Καταλήγομαι	Πουά χρώματα	Αμάνικος
Υιοθετώ	Εμπριμέ με λουλούδια	Απαλός
Λανσάρω	Η λύκρα	Εκκεντρικός
Κυριαρχώ	Η επανάσταση	Εμπνευσμένος
Καθιερώνομαι	Το εσώρουχο	Διαστημικός
Ανακαλύπτω	Το φουρό	Ψυχεδελικός
Αγκαλιάζω	Η φινέτσα	Οικείος
Εμφανίζομαι	Τα γάντια	Εφαρμοστός
Κοντράρομαι	Τα πέδιλα	Φλατ
Παρουσιάζω	Ο βέλος	Έντονος
Λατρεύομαι	Τα φρύδια	Επηρεασμένος
	Το τόξο	Περίφημος
	Η απόχρωση	

1. Να λύσετε το σταυρόλεξο

Υ	Σ	Ψ	Ο	Σ	Π	Ε
Ι	Ο	Υ	Κ	Ι	Λ	Δ
Ο	Λ	Χ	Ε	Δ	Ε	Ι
Θ	Ε	Β	Α	Σ	Λ	Λ
Ε	Φ	Ω	Ρ	Ν	Α	Α
Τ	Ρ	Ι	Α	Κ	Ε	Σ
Ω	Υ	Δ	Ο	Ι	Ι	Ο

ΚΕΙΜΕΝΟ 10 ΜΟΥ ΑΡΕΣΕΙ ΠΟΛΥ Η ΜΟΔΑ

Μου αρέσει πολύ η μόδα και δε χάνω ευκαιρία να παρακολουθώ οτιδήποτε έχει να κάνει με το καλό ντύσιμο. Τον περασμένο μήνα, μάλιστα, έγινε εδώ στο Λονδίνο ή εβδομάδα μόδας, που διοργανώνεται κάθε χρόνο. Έγιναν πολλές επιδείξεις και πήραν μέρος αρκετοί σχεδιαστές. Αρκετοί μάλιστα Ελληνοκύπριοι που ζουν στη Βρετανία πήραν βραβεία για τις δημιουργίες τους και γενικά για την προσφορά τους στον χώρο της μόδας.

Στις επιδείξεις πήραν μέρος διάσημα μοντέλα και παρουσιάστηκαν διάφορες νέες ιδέες. Εντύπωση προκάλεσαν οι δημιουργίες του Ρόμπερτ-Κάρυ Γουίλιαμ. Μερικά σχέδια του, όμως, έφταναν σε υπερβολές, αφού ήταν για ρούχα φτιαγμένα από καθρέφτη. Αρνητικά σχόλια, επίσης, προκαλέσουν τα πολύ αδύνατα μοντέλα που χρησιμοποιήθηκαν στην επίδειξη και τα οποία δεν έχουν σχέση με τις πραγματικές γυναίκες. Ο υπεύθυνος, όμως, για την οργάνωση της επίδειξης απάντησε ότι δεν πρέπει να μας ενοχλούν τα πολύ αδύνατα μανεκέν, τη στιγμή που στη Βρετανία η παχυσαρκία αποτελεί πρόβλημα και η κυβέρνηση προσπαθεί να την καταπολεμήσει.

Σχεδόν όλα τα σόου ξεκίνησαν με μισή ώρα καθυστέρηση, πράγμα που συμβαίνει συχνά στον κόσμο της μόδας. Οι θεατές, όμως, αποζημιώθηκαν στις τρεις ώρες που είχαν στη διάθεσή τους για να απολαύσουν τα κομψά μανεκέν με τα ωραία φορέματα να περπατούν στις πασαρέλες.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις

1. Τι είναι μόδα για σας;
2. Τι σκέφτεται ο συγγραφέας για την μόδα;
3. Να φανταστείτε ότι είστε σχεδιαστής, τι θα προσφέρετε εσείς στις γυναίκες να φοράνε;

Πως να είστε πάντα στην μόδα;

- Αγοράστε ρούχα κλασικά, που να μπορείτε να τα φοράτε για πολύ καιρό.
- Η γκαρνταρόμπα σας θα πρέπει να αποτελείται από μερικά βασικά είδη ρουχισμού (π.χ. κοντή μαύρη φούστα, βραδινό φόρεμα, τζιν παντελόνια, πουκάμισα)
- Προτιμήστε χρώματα όπως μαύρο, το καφέ, το άσπρο, το γκριζο, το σκούρο, μπλε.
- Ένα καλοραμμένο κοστούμι μπορεί να είναι μια ακριβή αγορά, αλλά είναι μια καλή επένδυση. Είναι ένα κομμάτι που μπορείτε να το έχετε για χρόνια, αν ακολουθήσετε πιστά τις οδηγίες καθαρισμού και το φυλάτε σε θήκη κοστούμιού, όταν δεν το φοράτε.
- Μην παραμελείτε τα παπούτσια και τις μπότες σας. Να τα βάφετε και να τα γυαλίζετε τακτικά.
- Μην ξεχνάτε να αλλάζετε σόλες και τακούνια κάθε έξι μήνες. Με αυτό το τρόπο θα αυξηθεί η διάρκεια ζωής τους.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις:

1. Τι φοράς τις καθημερινές;
2. Πως σου αρέσει να ντύνεσαι τα Σαββατοκύριακα;
3. Τι γνώμη έχεις για την μόδα;
4. Τι είναι στη μόδα φέτος;
5. Ακλουθείς γενικά την μόδα στο ντύσιμό σου; Για ποιό λόγο;
6. Γιατί νομίζεις ότι οι μερικοί άνθρωποι ακολουθούν πιστά την μόδα;
7. Τι είναι αυτό που κάνει μερικούς να αδιαφορούν εντελώς για την μόδα;

Τμήμα σχεδιαστών μόδας

Τα μαθήματα που διδάσκονται:

1. Σχέδιο μόδας: διδάσκονται προκαταρκτικές βάσεις (το σώμα, κεφάλι, άκρα). Ανάλυση και σχεδιασμός διαφόρων τύπων ρούχων, όπως και η απόδοση διαφόρων υφασμάτων και τεχνικών σχεδίασης π.χ. κλος, πλισέ, καρώ, ρίγε, καπιτονέ κτλ.
2. Ανατομία: η γνώση της ανατομίας του ανθρώπινου σώματος και η λογική του μηχανισμού του, που δίνουν την δυνατότητα σωστής επιλογής της πόζας της φιγούρας που σχεδιάζουμε και αξιοποίηση του ρούχου που δημιουργούμε.
3. Αισθητική αγωγή: πλήρης ενημέρωση πάνω σε αισθητικά και τεχνικά θέματα της μόδας. Τι είναι μόδα; Πως δημιουργείτε; Τελευταία νέα της μόδας. Υφάσματα, υλικά, γραμμή, χρώματα. Προβολές σε γιγαντοοθόνη και ανάλυση όλων των τελευταίων επιδείξεων μόδας που γίνονται στο Παρίσι, Νέα Υόρκη, Τόκιο, Ισπανία, Βραζιλία, Μιλάνο κλπ. Μια σειρά μαθημάτων γεμάτα ενδιαφέρον από το πρώτο μέχρι το τελευταίο.
4. Χρωματολογία: το χρώμα σαν οπτικό φαινόμενο και οι νόμοι του, η χρησιμοποίηση της τεχνικής του σαν εργαλείο και ο συνδυασμός των χρωμάτων σαν αποτέλεσμα των αισθητικών, εκφραστικών και τεχνικών ιδιοτήτων του δεν αποτελούν θεωρητικές μόνο γνώσεις, αλλά απαραίτητες προϋποθέσεις του τομέα της δημιουργίας της μόδας.
5. Υφασματολογία: Σύνθεση, αντιδράσεις και ιδιότητες, τεχνική κατασκευή και ονοματολογία. Έρευνα σπουδαστών.
6. Styling: εξειδικευμένες γνώσεις πάνω σε διάφορα στυλ. Καλλιέργεια της αισθητικής και της κουλτούρας των σπουδαστών στην ένδυση ανάλογα τον πελάτη και την αγορά που απευθύνεται. Με προβολή άπειρου φωτογραφικού υλικού, ταινιών, vintage, εντύπων και αρκετών εργαστηριακών μαθημάτων, φωτογραφίσεων πάνω σε διάφορα concept ο σπουδαστής αποκτά πολλές γνώσεις για το image making, editorials, επιμέλεια βιτρινών, κτλ. Επίσης πρακτική των σπουδαστών ως dresses σε σόου επώνυμων εταιριών και

σχεδιαστών τους δίνει την δυνατότητα να νιώθουν την ένταση και τις δυσκολίες ως προς την σωστή οργάνωση ενός fashion show.

7. Εφαρμογές και χρήση Computer: σχεδιασμός ρούχων, κατασκευή πατρόν, προγραμματισμός κοπτηρίου, με της πιο σύγχρονες μεθόδους του κόσμου, εφαρμοσμένες σε πρόγραμμα GERBER. Εργασίες και σχεδιασμός συλλογών μέσω υπολογιστή.
8. Ιστορία κοστουμιού: την πορεία τους ακολουθούσε και καθρέφτισε το κοστούμι. Ενωμένο μέσα από αυτήν και σε σχέση με τα ιστορικά γεγονότα που επηρέασαν τις μορφές του, το κοστούμι και η εξέλιξη της μόδας του, η καταγωγή των βασικότερων στοιχείων του και η ορολογία τους είναι το θέμα του μαθήματος αυτού. Ο στόχος του είναι να σταθεί μια διαρκής πηγή έμπνευσης για το δημιουργό μόδας.

- *Να φανταστείτε ότι είστε διευθυντής του σχολείου σχεδιαστών, ποια καινούρια μαθήματα θα προσφέρετε εσείς και τι θα διδάσκετε εκεί;*
- *Ποια μαθήματα από τα αυτά είναι χρήσιμα και ποιά όχι;*
- *Τι θα θέλατε να μάθετε εσείς και γιατί;*
- *Να φανταστείτε ότι είστε καθηγητής του σχολείου αυτού και να κάνετε μία άσκηση για κάποιο μάθημα.*
- *Να βρείτε ή να ζωγραφίστε ιδανική μοντέλα και να την περιγράψετε.*
- *Γιατί θα θέλατε να γίνετε σχεδιαστής;*

ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ

ΚΕΙΜΕΝΟ 1 ΘΕΑΤΡΟ

Το αρχαίο δράμα γεννήθηκε στον τέλος του 6^{ου} αιώνα π.Χ. από την συγχώνευση στοιχείων του έπους (τα Ομηρικά έπη Ιλιάδα και Οδύσσεια) και τη λυρική ποίηση η οποία συνοδευόταν από την λύρα και γενικά από μουσική. Το δράμα περιλαμβάνει όλα τα είδη των θεατρικών έργων τραγωδία, κωμωδία και σατιρικό δράμα. Το σατιρικό δράμα ακολουθούσε την εκτέλεση μίας τραγωδίας για να μη φεύγουν οι θεατές με τις θλιβερές εντυπώσεις της τραγωδίας. Το ποιητικό δράμα, η πιο τέλεια μορφή της ποιητικής τέχνης, αναπτύχθηκε χάρη στις θρησκευτικές τελετές του Διόνυσου, που ήταν ο θεός της άνοιξης και γενικά της φύσης.

Στα δάση της Αρκαδίας (Πελοπόννησος) ζούσαν οι σάτυροι, μυθικοί δαίμονες, που οι αρχαίοι Έλληνες τους έβλεπαν λίγο σαν Θεούς, λίγο σαν ανθρώπους και λίγο σαν ζώα (τράγους) με κέρατα τράγου, μυτερά αυτιά, μικρές ουρές και τραγίσια πόδια. Οι σάτυροι συνήθιζαν να τρομάζουν τους βοσκούς να πειράζουν τις νύμφες και να κάνουν κάθε είδους πειράγματα. Συγχρόνως προστάτευαν τα κοπάδια και γιόρταζαν την άνοιξη με ένα χορό που χόρευαν προς τιμήν του Διόνυσου. Το 534 π.Χ. ο Πεισίστρατος περιέλαβε αυτό το χορό των σατύρων-τράγων στο γιορταστικό πρόγραμμα. Έτσι γεννήθηκε η τραγωδία (ωδή των τράγων) Παράλληλα γεννήθηκε και η κωμωδία από τις Βακχικές γιορτές που γίνονταν στην Αττική –με τα πολλά αμπέλια προς τιμήν του Βάκχου, θεού του κρασιού. Κατά τη διάρκεια των γιορτών αυτών επικρατούσε μεγάλη ευθυμία και οι άνθρωποι ντύνονταν παράξενα, έβαφαν τα πρόσωπά τους και πείραζαν άντρες και γυναίκες. Αυτό ονομαζόταν κώμος από το οποίο γεννήθηκε η κωμωδία (κώμος + ωδή).

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε σωστό ή λάθος

1. Το αρχαίο δράμα γεννήθηκε στην αρχή του 7 αιώνα.
2. Η λυρική ποίηση συνοδευόταν με κιθάρα.
3. Στα δάση της Ασίας ζούσαν οι σάτυροι, μυθικοί δαίμονες, που οι αρχαίοι Έλληνες τους έβλεπαν λίγο σαν Θεούς.
4. Η κωμωδία γεννήθηκαν στη Τουρκία.

2. Να βρείτε την ερμηνεία των παρακάτω λέξεων:

1. Συγχώνευση
2. Βακχικές γιορτές
3. Κοπάδια
4. Νύμφες
5. Κώμος

Να βρείτε την πληροφορία στο διαδίκτυο ποιοι ήταν οι άνθρωποι αυτοί:

Διόνυσος, Πεισίστρατος, Βάκχος.

ΚΕΙΜΕΝΟ 2 ΠΩΣ ΓΕΝΝΗΘΗΚΕ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ;

Οι «τράγοι» χόρευαν και τραγουδούσαν . Χρειαζόταν όμως ένας ποιητής που να γράφει το κείμενο και τη μελωδία. Ένας από τους ποιητές αυτούς , ο Θέσπις, ξεχώρισε ένα πρόσωπο που απαντά στο διάλογο με το χορό. Αυτό το πρόσωπο υπήρξε ο πρώτος ηθοποιός.

Στην αρχή υποδυόταν τον ίδιο το Διόνυσο που φορούσε μάσκα, γιατί οι άνθρωποι δεν έπρεπε να βλέπουν το πρόσωπο του θεού. Αυτός ο πρώτος (μοναδικός)ηθοποιός, κάνει διάλογο με το χορό. Ο χορός γυρίζει γύρω από τον ηθοποιό (υποκριτή) σχηματίζοντας ένα ημικύκλιο. Στη συνέχεια ο Αισχύλος βάζει και δεύτερο ηθοποιό και αργότερα ο Σοφοκλής και τρίτο. Έτσι ο ρόλος των ηθοποιών γίνεται πιο σημαντικός. Οι ηθοποιοί που ήταν πάντα άντρες έπρεπε να παίζουν και γυναικεία πρόσωπα. Στην περίπτωση αυτή φορούσαν κοθόρνους (υποδήματα με πολύ ψηλές σόλες) και φορούσαν επίσης προσωπίο. Έτσι όλο το βάρος της υπόκρισης το έριχναν στην απαγγελία και όχι στις εκφράσεις του προσώπου.

Ο κολοφώνας του ελληνικού θεάτρου τοποθετείται στην κλασική εποχή (480-336 π.Χ.). Σε τούτο μεταξύ στη διάρκεια του έργου εμφανιζόταν και ένας από τους εχθρούς του Βάκχου. Έτσι έχουμε την πρώτη δραματική σύγκρουση και τη γέννηση της τραγωδίας που οπωσδήποτε αποτελεί εξέλιξη θρησκευτικών τελετών.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις:

1. Πως γεννήθηκε το θέατρο;
2. Ποιό ρόλο έπαιξε ο Διόνυσος στη διαμόρφωση του θεάτρου;
3. Ποιοί ήταν ηθοποιοί του θεάτρου;

2. Να βρείτε συνώνυμα ή αντώνυμα για τους παρακάτω λέξεις:

1. Χρειάζομαι
2. Ξεχωρίζω
3. Μελωδία
4. Περίπτωση
5. Εξέλιξη

ΚΕΙΜΕΝΟ 3 Η ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΩΝ ΘΕΑΤΡΩΝ

Από το τέλος του 4^{ου} αιώνα π.Χ. το θέατρο χάνει σιγά-σιγά την ακανόνιστη μορφή του και από ορθογώνιο σχήμα (Θορικός) παίρνει γεωμετρικές φόρμες και πλησιάζει προς την τέλεια συμμετρία. Το θέατρο της Επιδαύρου είναι ακόμη και σήμερα παγκόσμια αναγνωρισμένο για την πλήρη τελειότητα του.

Για να ενισχύσουν την ακουστική τα θέατρα χτίζουν συχνά ενάντια στον άνεμο που έρχεται από την μεριά της θάλασσας. Η ακουστική του θεάτρου της Επιδαύρου είναι τόσο Θαυμάσια που

όταν είναι άδειο και ρίξουμε ένα κέρμα στην ορχήστρα ο ήχος της πτώσης του ακούγεται μέχρι το τελευταίο εδώλιο.

Τα έξοδα του θεάτρου τα πλήρωναν οι χορηγοί που εκλέγονταν ανάμεσα στους πιο εύπορους πολίτες. Την αμοιβή του ποιητή την αναλάμβανε η πόλη.

Οι τραγικοί συγγραφείς και ο κωμικός Αριστοφάνης

Τρεις είναι κυρίως οι μεγάλοι τραγικοί συγγραφείς: Ο Αισχύλος (525-456 π.Χ.), ο Σοφοκλής (495-406 π.Χ.), ο Ευριπίδης (480-406 π.Χ.) Από τα 300 περίπου έργα που έγραψαν δεν μας έχουν μείνει παρά το ένα δέκατο περίπου. Έχουν διασωθεί τα εξής έργα:

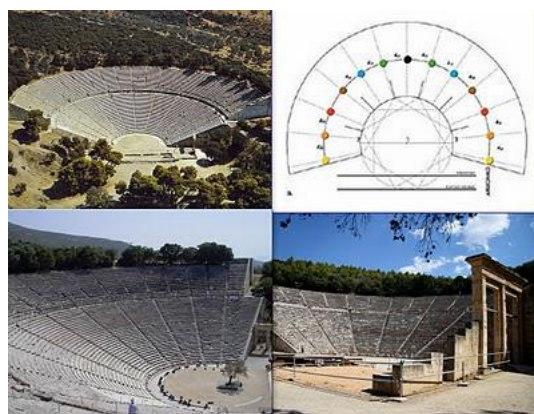
- Αισχύλος: Ικέτιδες, Πέρσες, Προμηθέας Δεσμώτης, Επτά επί Θήβες, τριλογία Ορέστεια.
- Σοφοκλής : Αίας, Αντιγόνη, Ηλέκτρα, Οιδίπους τύραννος, Τράχωνες, Φιλοκτήτης, Οιδίπους επί Κολωνό και μισό σατιρικό δράμα, οι Ιχθυεὐτές σάτυροι που βρέθηκε το 1912 σε ένα αιγυπτιακό πάπυρο.
- Ευριπίδης : Δεκαοχτώ τραγωδίες και ένα σατιρικό δράμα . Τα κυριότερα έργα του είναι: Μήδεια, Άλκηστις, Εκάβη, Ιππόλυτος, Ιφιγένεια εν Αυλίδι, Ιφιγένεια εν Ταύροις, Ηλέκτρα, Βάκχες. Με τον Ευριπίδη τελειώνει η μεγάλη εποχή της τραγωδίας.
- Αριστοφάνης (περ. 455-385 π.Χ.) : Ο μεγαλύτερος κωμωδιογράφος της αρχαιότητας. Έγραψε 44 κωμωδίες. Σώθηκαν 11 : Αχαρνής, Ιππείς, Νεφέλες, Σφήκες, Ειρήνη, Όρνιθες, Λυσιστράτη, Θεσμοφοριάζουσες, Πλούτος, Βάτραχοι, Εκκλησιάζουσες.

ΚΕΙΜΕΝΟ 4 Η ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΩΝ ΘΕΑΤΡΩΝ

Κοίλον, κοίλον παλαιό, ορχήστρα, θυμέλη, βωμός Διονύσου, πάροδοι, προσκήνιο, σκηνή, ανάλημμα, κλίμακες που καθορίζουν τις κερκίδες, διάζωμα.

Στις αρχές του 3^{ου} αιώνα π.Χ. η αρχιτεκτονική εξέλιξη του θεάτρου πρακτικά έχει πια ολοκληρωθεί. Τρία είναι τα σπουδαιότερα μέρη του θεάτρου: Το κοίλον, η ορχήστρα, η σκηνή (με το προσκήνιο).

Το κοίλον είναι το μέρος που κάθονται οι θεατές, το κοινό. Πολλές φορές είναι στηριγμένο σε μια φυσική πλαγιά λόφου, σκαμμένο μέσα στο έδαφος. Το κοίλον σχηματίζει συχνά, λίγο ή πιο πολύ , ένα ημικόκλιο, γύρω από την ορχήστρα. Η ορχήστρα βρίσκεται απέναντι από τους θεατές. Είναι κυκλοτερής χώρος (τέλειος κύκλος στο θέατρο Επιδαύρου και στο Θέατρο Διόνυσου ή ημικόκλιο όπως στο Θέατρο των Δελφών). Ο χώρος της ορχήστρας βρίσκεται σε χαμηλότερο επίπεδο και απ' αυτά ακόμη τα κατώτερα εδώλια.

Η ορχήστρα φτάνει μέχρι το προσκήνιο που η επιφάνειά του καλύπτεται με σανίδες. Το προσκήνιο είναι αυτό που ονομάζουμε σήμερα σκηνή.

ΚΕΙΜΕΝΟ 5 ΣΚΗΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΣΜΑΤΑ

Τα σπουδαιότερα σκηνικά στις τραγωδίες ήταν η πρόσοψη ανακτόρου διώροφου (διστεγία) με μία κεντρική πόρτα, τη λεγόμενη «βασίλειο» απ' όπου έβγαιναν συνήθως ο δεύτερος και ο τρίτος υποκριτής.

Υπήρχαν επίσης πολλά μηχανικά τεχνάσματα. Ένα από τα σπουδαιότερα ήταν το λεγόμενο αιώρημα με το οποίο παρουσιάζονταν αιωρούμενη –η κάπως διαφορετικά ανάλογα με την πλοκή του έργου– οι θεοί. Γι' αυτό υπήρχε και η έκφραση «ο από μηχανής θεός» που έδινε αναπάντεχα λύσεις σε ακατόρθωτα ζητήματα.

Ερώτηση για συζήτηση:

Ποιά σημεία σας έκαναν εντύπωση και γιατί. Σχολιάστε τα. Βρείτε ομοιότητες και διαφορές με το θέατρο στη χώρα σας.

ΚΕΙΜΕΝΟ 6 ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ, ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ... ΣΙΝΕΜΑΛΑΚΙ

Για έναν καλλιτέχνη, κινηματογράφος είναι ένας τρόπος για να αφηγηθείς μια ιστορία με εικόνες και ήχους.

Για έναν επιστήμονα, κινηματογράφος είναι μια συσκευή που σου επιτρέπει να προβάλλεις κινούμενες εικόνες πάνω σε μία οθόνη.

Για τους περισσότερους από τους γονείς και τους παππούδες σας όμως, κινηματογράφος (ή όπως το έλεγαν «σινεμαδάκι») ήταν η πιο αγαπημένη διασκέδαση κάθε Σαββατοκύριακο. Παρέες, ζευγάρια, οικογένειες πήγαιναν στις κινηματογραφικές αισθήσεις κι εκεί, όταν τα φώτα έσβηναν, ανακάλυπταν κόσμους μαγικούς. Πότε μακρινούς, γεμάτους μυστήριο και φαντασία και πότε κοντινούς, γεμάτους ανθρωπιά και τρυφερότητα. Συχνά οι εντυπώσεις από ένα κινηματογραφικό έργο ακολουθούσαν τους θεατές στην καθημερινή τους ζωή για αρκετές μέρες και αποτελούσαν το κύριο θέμα συζήτησης στο σπίτι, στη δουλεία, στις συντροφιάς.

Τώρα πια τις ίδιες εκείνες κινηματογραφικές ταινίες τις βλέπουμε στην τηλεόραση, μα έτσι χάνεται ένα μεγάλο μέρος από την γοητεία της σκοτεινής αίθουσας και της μεγάλης οθόνης. Όσα παιδιά δοκιμάσουν τη μαγεία τέτοιων προβολών πιστεύουμε πως θα συμφωνήσουν.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις

1. Τι είναι κινηματογράφος;
2. Τι έκανε ο κινηματογράφος για την ανθρωπότητα;
3. Ποιά διασκέδαση είχαν οι άνθρωποι μερικές δεκαετίες πριν;

2. Να σχηματίσετε τις προτάσεις με της λέξεις:

Συσκευή, προβάλλεις κινούμενες εικόνες, κινηματογραφικές αισθήσεις, τα φώτα έσβηναν, ακολουθούσαν τους θεατές, οι εντυπώσεις, μυστήριο και φαντασία, το κύριο θέμα συζήτησης, στις συντροφίες, γοητεία της σκοτεινής αίθουσας και της μεγάλης οθόνης, χάνεται ένα μεγάλο μέρος.

ΚΕΙΜΕΝΟ 7 Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ

Ο Καραγκιόζης είναι ένα γνήσιο λαϊκό θέαμα που έχει βαθιές τις ρίζες του χαμένες μέσα στο λαό, ξεκινάει από τα προβλήματά του, ικανοποιεί τις ανάγκες του, χρησιμοποιεί τη γλώσσα του χωρίς να τη δανείζεται και οικειοποιείται οτιδήποτε του χρειάζεται χωρίς ενδοιασμούς. Είναι αυτάρκης με ολοκληρωμένα μέσα, έχοντας επίγνωση της λειτουργίας και της δύναμής του.

Ο Καραγκιόζης, ανεξάρτητα από την οποιαδήποτε καταγωγή του, έχει αφομοιωθεί σε τέτοιο βαθμό από το λαό, ώστε τον εκφράζει απόλυτα. Ακόμα, σαν ζωντανή τέχνη, επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από το περιβάλλον του και συνήθως προσαρμόζεται, σχεδόν αυτόματα, στις υπάρχουσες συνθήκες, γιατί αυτό του εξασφαλίζει τη ζωντανή λειτουργία του. Συχνά αντιμετωπίζει οξύτατο το πρόβλημα της επιβίωσης, πράγμα που τον υποχρεώνει να ταυτίζεται με το κοινό του όχι μόνο για λόγους εκφραστικούς, αλλά και για καθαρά βιοποριστικούς.

Περίπου στα 1930, ο Καραγκιόζης πρωταντιμετωπίζει σοβαρή κρίση. Αιτία ο οξύτατος συναγωνισμός του θεάτρου και του κινηματογράφου, που τότε γεννιέται. Είναι η τέχνη του μέλλοντος με τις απεριόριστες δυνατότητες και είναι φυσικό να έχει την προτίμηση του κοινού. Τα θεατρικά μπουλούκια διατρέχουν την επαρχία θαμπώνοντας το κοινό με πλούσια σκηνικά, φαντασμαγορίες και βεντέτες. Ο Καραγκιόζης φαντάζει πολύ φτωχός και λίγος, οι ιστορίες του ξεπερασμένες, τα μέσα του πρωτόγονα. Ο συναγωνισμός είναι εξοντωτικός, τίθεται πρόβλημα επιβίωσης. Αν δεν υπάρξει άμεση αντίδραση, το είδος πρόκειται να σβήσει παρασύροντας στην αφανείς και τους τεχνίτες του.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις:

1. Ποιός είναι ο Καραγκιόζης;
2. Πως επηρέασε την ιστορία του θεάτρου;
3. Πότε πρωταντιμετωπίζει σοβαρή κρίση και γιατί;

2. Να σχηματίσετε τις προτάσεις με τις λέξεις:

- λαϊκό θέαμα
- έχει βαθιές τις ρίζες
- ικανοποιεί τις ανάγκες
- οικειοποιείται
- χρειάζεται χωρίς ενδοιασμούς
- αυτάρκης
- αφομοιωθεί σε τέτοιο βαθμό
- οξύτατο
- στις υπάρχουσες συνθήκες
- προσαρμόζεται

ΚΕΙΜΕΝΟ 8 Η ΚΩΜΩΔΙΑ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗ ΎΡΝΙΘΕΣ.

Κατά τη διάρκεια της αρχής του Χαβρία, το 414 π.Χ. υπήρχαν πάρα πολλά προβλήματα στην Αθήνα. Η αναχώρηση της εκστρατείας για την Σικελία δεν είχε καταφέρει να κατασιγάσει την αναταραχή που είχε δημιουργήσει το πρόβλημα των Όρμων. Η «Σαλαμίνα» είχε σταλεί για να συλλάβει τον Αλκιβιάδη κι αυτό μας δείχνει την πολιτική υστερία που επικρατούσε. Ο στρατηλάτης είχε καταφύγει στη Σπάρτη, το Θανάσιμο εχθρό των Αθηνών, οι οπαδοί του είχαν κατηγορηθεί και καταδικαστεί σε θάνατο για προδοσία, η περιουσία τους είχε δημευτεί, το ιερατεία είχε καταγγείλει και είχε καταδικάσει το στρατηλάτη της αθηναϊκής αργής. Αυτή ήταν η πολιτική κατάσταση κατά τη διάρκεια των Μεγάλων Διονυσίων, το 414, όταν ο Αριστοφάνης παρουσιάζει τις Ύρνιθες, μια κωμωδία η οποία εμφανίζεται πολύ μυστηριώδης στους εμπειρογνώμονες της εποχής μας για την οποία ο Αριστοφάνης πήρε το δεύτερο βραβείο.

Οι Ύρνιθες έχουν κάτι το παράλογο, αλλά από την άλλη μεριά δείχνουν μία εναλλακτική και σε μορφή καρικατούρας πολιτεία, υπάρχει και μια καρικατούρα της ορφικής κοσμογονίας και θεογονίας. Ο Πεισθέτερος αναλαμβάνει στο έργο να δημιουργήσει ένα κράτος πτηνών. Προσπαθεί να πείσει τα πτηνά ότι είναι πραγματικοί θεοί και ότι η ράτσα τους, το γένος τους είναι αρχαιότερο από το γένος των ανθρώπων. Η συζήτηση πάνω στην ερμηνεία αυτής της κωμωδίας να δημιουργεί μια διαπάλη αυτών που τη βλέπουν σαν ένα έργο ουτοπίας, σαν την δημιουργία ενός ουτοπικού κόσμου και σ' αυτούς που βλέπουν τις πολιτικές τάσεις, που υπάρχουν.

ΚΕΙΜΕΝΟ 9 ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

Το αρχαίο δράμα γεννήθηκε στο τέλος του 6^{ου} αιώνα π.Χ. από την συγχώνευση στοιχείων του έπους (Τα Ομηρικά έπη Ιλιάδα και Οδύσσεια) και τη λυρική ποίηση οποία συνοδευόταν από λύρα και γενικά από μουσική. Το δράμα περιλαμβάνει όλα τα είδη θεατρικών έργων: τραγωδία, κωμωδία και σατιρικό δράμα. Το σατιρικό δράμα ακολουθούσε την εκτέλεση μίας τραγωδίας για να φεύγουν οι θεατές με τις θλιβερές εντυπώσεις της τραγωδίας.

Το ποιητικό δράμα, η πιο τέλεια μορφή της ποιητικής τέχνης, αναπτύχθηκε χάρη στις θρησκευτικές τελετές του Διόνυσου, που ήταν ο θεός της άνοιξης και γενικά της φύσης. Στα Δάση της Αρκαδίας (Πελοπόννησος) ζούσαν οι σάτυροι, μυθικοί δαίμονες, που οι αρχαίοι έλληνες τους έβλεπαν λίγο σαν Θεούς, λίγο σαν ανθρώπους και λίγο σαν ζώα (τράγους) με κέρατα τράγου, μυτερά αυτιά, μικρές ουρές και τραγίσια πόδια. Οι σάτυροι συνήθιζαν να τρομάζουν τους βοσκούς να πειράζουν τις νύμφες και να κάνουν κάθε είδους πειράγματα. Συγχρόνως προστάτευαν τα κοπάδια και γιόρταζαν την άνοιξη με ένα χρόνο που χόρευαν προς τιμήν του Διόνυσου.

Το 534 π.Χ. ο Πεισίστρατος περιέλαβε αυτό το χορό των σατύρων-τράγων στο γιορταστικό πρόγραμμα. Έτσι γεννήθηκε η τραγωδία.

Παράλληλα γεννήθηκε και η κωμωδία από τις Βακχικές γιορτές που γίνονταν στην Αττική –μετα πολλά αμπέλια – προς τιμήν του Βάκχου, θεού του κρασιού. Κατά τη διάρκεια των γιορτών αυτών επικρατούσε μεγάλη ευθυμία και οι άνθρωποι ντύνονταν παράξενα, έβαφαν τα πρόσωπα τους και πείραζαν άντρες και γυναίκες. Αυτό ονομαζόταν κώμος από το οποίο γεννήθηκε η κωμωδία (κώμος + ωδή).

ΠΩΣ ΓΕΝΝΗΘΗΚΕ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ;

Οι «τράγοι» χόρευαν και τραγουδούσαν. Χρειαζόταν ένας ποιητής που να γράφει το κείμενο και τη μελωδία. Ένας από τους ποιητές αυτούς, ο Θέσπις, ξεχώρισε ένα πρόσωπο που απαντά στο διάλογο με το χορό. Αυτό το πρόσωπο υπήρξε ο πρώτος ηθοποιός. Στην αρχή υποδυόταν τον ίδιο το Διόνυσο που φορούσε μάσκα, γιατί οι άνθρωποι δεν έπρεπε να βλέπουν το πρόσωπο του θεού.

Αυτός ο πρώτος (μοναδικός) ηθοποιός, κάνει διάλογο με το χορό. Ο χορός γυρίζει γύρω από τον ηθοποιό (υποκριτή) σχηματίζοντας ένα ημικύκλιο. Στη συνέχεια ο Αισχύλος βάζει και δεύτερο ηθοποιό και αργότερα ο Σοφοκλής και τρίτο. Έτσι ο ρόλος των ηθοποιών γίνεται πιο σημαντικός. Οι ηθοποιοί που ήταν πάντα άντρες έπρεπε να παίζουν και γυναικεία πρόσωπα. Στην περίπτωση αυτή φορούσαν κοθόρνους (υποδήματα με πολύ ψηλές σόλες) και φορούσαν επίσης προσωπίο. Έτσι όλο το βάρος της υπόκρισης το έριχναν στην απαγγελία και όχι στις εκφράσεις του προσώπου.

Ο κολοφώνας του ελληνικού θεάτρου τοποθετείται στην κλασική εποχή (480-336 π.Χ.). Σε τούτο μεταξύ στη διάρκεια του έργου εμφανιζόταν και ένας από τους εχθρούς του Βάκχου. Έτσι έχουμε την πρώτη δραματική σύγκρουση και τη γέννηση της τραγωδίας που οπωσδήποτε αποτελεί εξέλιξη θρησκευτικών τελετών.

ΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΘΕΑΤΡΟ

Στην Αθήνα υπάρχουν πολλά θέατρα όπου μπορεί κανείς να παρακολουθήσει μια θεατρική παράσταση με κοινωνικό περιεχόμενο, κωμωδία, επιθεώρηση ή ακόμα και αρχαία τραγωδία. Πολύ συχνές είναι και οι συναυλίες που δίνουν στους χώρους αυτούς ή με άλλους χώρους, ελληνικά και ξένα συγκροτήματα. Τελευταία άρχισαν να δημιουργούνται θέατρα και στις μεγάλες επαρχιακές πόλεις. Κάθε καλοκαίρι μεγάλοι θίασοι περιοδεύουν στην Ελλάδα και δίνουν παραστάσεις κυρίως σε υπαίθρια θέατρα, σύγχρονα ή αρχαία, όπως της Επιδαύρου, της Δωδώνης, της Νικόπολης κ.α.

Ένα άλλο είδος θεάτρου, το θέατρο σκιών, ο γνωστός μας Καραγκιόζης, βρίσκεται σε παρακμή.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις:

1. Ποιά θέατρα υπάρχουν στην Αθήνα;
2. Ποιο είναι το μεγαλύτερο; Τι μπορείτε να πείτε για αυτό;

ΚΕΙΜΕΝΟ 10 Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Μετά άρχισε η παράσταση. Τα παιδιά που ήταν ντυμένα φουστανελάδες, το φώναξε η κυρία και ανεβήκαμε στη σκηνή. Ο Ίων, ο Βαγγελάκης, ο Φιλιππάκης, ο Ρούλης έκαναν τον Κολοκοτρώνη, τον Μπότσαρη, τον Καραϊσκάκη, το Νικηταρά κι εγώ δεν ξέρω ποιόν έκανα και βγάλαμε τα σπαθιά και φοβερίζαμε τους Τούρκους που δεν φαινόταν και οι κυρίες φοβήθηκαν κι έλεγαν θα κόψουμε το λαιμό μας, αλλά τα σπαθιά ήταν ψεύτικα και δεν τον κόψαμε, αλλά εκείνες δεν το ήξεραν και είχαν φοβηθεί κι ο Ρούλης, που έκανε το Νικηταρά, πήγε να τρέξει να κυνηγήσει έναν Τούρκο, αλλά σκόνταψε κι έπεσε να κοίταζε μία τους Τούρκους, που δεν τους έβλεπε ο κόσμος, μια τον κόσμο που έβλεπε αυτόν και ντράπηκε και κοκκίνισε κι ακούστηκε η φωνή ενός Τούρκου πίσω από το πανί, που του έλεγε:

- Ρούλη, Ρούλη! Με την πιστόλα. Με την πιστόλα. Πιστόλα με.

Κι ο Ρούλος σηκώθηκε και φωνάζει εμένα, αλλά εγώ πάω να τρέξω να κυνηγήσουμε μαζί τον Τούρκο και τα τσαρούχια βγήκαν από τα πόδια μου και δεν μπορούσα να τρέξω κι ενώ εγώ έτρεχα, τσαρούχια μου είχαν μείνει πίσω και του έλεγα δεν μπορώ ξυπόλυτος, έχει σκληθρες χάρμω και τότε ο Βαγγελάκης που έκανε τον Μπότσαρη και τον στένευε η στολή του, έσκυψε να πάρει τα τσαρούχια μου να μου τα δώσει και φάνηκε το σώβρακό του και τα κορίτσια έβαλαν τα γέλια κι εκείνος τα κλάματα και ξέβαψε και το μουστάκι του κι έγινε όλος μουντζούρες και τα παιδιά φωνάζανε επάνω του. Επάνω του! Κι εμείς τραβήξαμε τα σπαθιά κι αρχίσαμε ξιφομαχία σαν το Ζορό και ακούστηκε η χορωδία πίσω από το πανί που έλεγε έχετε γεια βρυσούλες και οι κυρίες συγκινήθηκαν πάλι κι έκλαιγαν κι οι κύριοι κάπνιζαν κι ο κύρος διευθυντής ήταν πολύ υπερήφανος κι άρχισε ο αέρας να φυσάει κι η καμπάνα να χτυπάει και πετάχτηκε ο Ίων που έκανε τον Κολοκοτρώνη και λέει:

- Εμπρός, κροτεί το τυμπάνων κι η σαλπιγξ αντηχεί!

Αλλά η κυρία Κανελλοπούλου του είπε πως αυτό έπρεπε να το πω εγώ κι εκείνος τα έχασε και είπε :

- Δως μου μητέρα μια ευχή, κι έλα να σε φιλήσω... πάω να πολεμήσω .
Κι εγώ λέω:
- Μέσα στο δάσος περπατώ και ακούω τα πουλάκια...
Κι ο Βαγγελάκης μου λέει:
- Αυτό πρέπει να το πω εγώ όταν πέφτω και σκοτώνομαι, κι ο Νικηταράς λέει:
- Ω, ελευθερία!!! Μήτερ των λαών!

Κι ο Ίων του λέει πως αυτό είναι παρακάτω κι εκείνος θύμωσε και του λέει δεν πάει να είναι παρακάτω, αυτός τώρα θέλει να τα πει και τα παρακάτω να τα πει αυτός και θα φάει μπουνιά και εγώ τους λέω θα έρθουν οι Τούρκοι θα μας σφάζουν όπως στην Ιστορία κι Βαγγελάκης, που τον στένευαν τα τσαρούχια του, μου λέει να αλλάξουμε με τα δικά μου που ήταν μεγάλα κι η κυρία Κανελλοπούλου μας λέει να μην ανακατώνουμε τα λόγια του έργου με τα δικά μας και μπερδευτεί ο κόσμος κι ο κόσμος δεν είχε μπερδευτεί , νόμιζε πως έτσι είναι το έργο και είχε συγκινηθεί πολύ κι έπεσε κατά λάθος το πανί κι άρχισαν τα παλαμάκια γιατί νόμισαν πως τελείωσε και βγήκε ο Καραϊσκάκης με το σπαθί και τους είπε είχε κι άλλο και σήκωσαν οι φουστανελάδες το πανί, αλλά σκάλωσε στο δέντρο που είχε φτιάξει ο Ντόντος με τη Μαρία από χαρτόνια. Κι ανέβηκε στη σκηνή ο Ντούντος και το σήκωσε και κάθισε από πίσω και το βάσταγε κι όλο φοβέριζε γιατί νόμιζε πως το κάνουμε επίτηδες και χτύπησε η καμπάνα και λιποθύμησε η κυρία Κανελλοπούλου και χτυπούσαν τα παλαμάκια οι μπαμπάδες κι οι μαμάδες και έκλαιγαν και ο κύριος διευθυντής σηκώθηκε επίσημα και μας πήρε όλους, και τους έλληνες και τους Τούρκους, αγκαλιά και άρχισε να φωνάζει:

- Ζήτω η 25^η Μαρτίου!

Και είπε «και του χρόνου» κι όλοι σηκώσαμε τα χέρια μπροστά και είπαμε ζήτω και ζήτω κι η κυρία Ουρανία φώναξε πάλι προ-σοχή! Και σταθήκαμε όλοι προ-σοχη και τραγουδήσαμε τον εθνικό ύμνο και γιατί χαίρεται ο κόσμος και χαμογελάει πατέρα; Και φύγαμε να πάμε σπίτι μας να φάμε σκορδαλιά για το καλό της ημέρας, να κοιμηθούμε, να ξυπνήσουμε, να βάλουμε τα καλά μας και να πάμε να πούμε χρόνια πολλά του Βαγγελάκη που είχε την εθνική εορτή του.

***Σκλήθρες μικρά κομμάτια σκληρού ξύλου, ακίδες.**

Ερωτήσεις κατανόησης

- Το κείμενο είναι αφηγηματικό . Ποίος αφηγείται και τι;
- Ποίος είναι ο ρυθμός της αφήγησης; Η αφήγηση σας φαίνεται ότι κυλά γρήγορα ή αργά;
- Πως θα χαρακτηρίζατε το ύφος του κειμένου (σοβαρό, κωμικό, τυπικό, επίσημο, απλό, οικείο, λιτό, περίτεχνο);
- Αιτιολογήστε την απάντησή σας με στοιχεία από το κείμενο;

Ταινία φαντασίας

Ο άρχοντας των δαχτυλιδιών: Η επιστροφή του βασιλιά

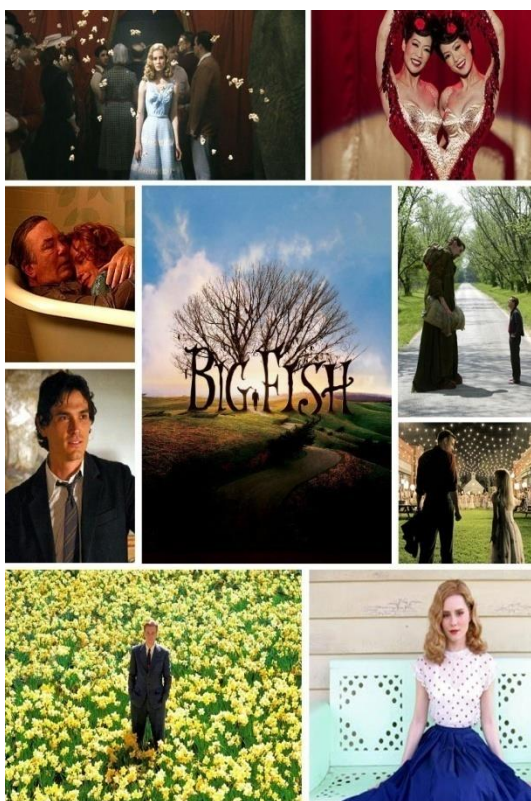

The lord of the rings: the return of the king (2003)

Αμερικανική ταινία σε σκηνοθεσία Πίτερ Τζάγκσον , με τους Βίγκου Μόρτενσεν, Ορλάντο Μπλούμ, Λιβ Τάιλερ, Ελάιζα Γούντ, Ιαν Μακ Κέλεν. Μέχρι ο Φρόντο να φτάσει στις Μαύρες Πύλες για να απαλλαγεί από το βάρος του δαχτυλιδιού, ο μάγος Σκάνταλε και ο βασιλιάς Θεόντεν ενώνουν τις δυνάμεις τους για να σώσουν την πρωτεύουσα της Γκόντορ (Μίνας Τίριθ) από την τελική μάχη ενάντια στις δυνάμεις του Κακού. Το τελευταίο μέρος της τριλογίας είναι σαφώς και το καλύτερο.

- Μαργαρίτα 79 (παρ.- Πέμ.)

Big fish. Απίθανες ιστορίες ***

Big fish (2003)

Αμερικανική ταινία σε σκηνοθεσία Τιμ Μπάρτον, με τους Γιουάν Μακ Γκρέγκορ, Αλμπερτ Φίνεϊ, Τζέσικα Λανγκ, Έλενα Μπόναμ Κάρτερ. Γνωστός αλλά και αγαπητός στο περιβάλλον του ως μεγάλος μυθοπλάστης, ο Εντουάρντο Μπλούμ , αν και βρίσκεται στη δύση της ζωής του, επιμένει να αφηγείται φανταστικές ιστορίες . Ο απόμακρος όμως γιος του, ο Γουίλ, δεν μπορεί να διακρίνει το αληθινό βίωμα από το μύθο και προσπαθεί , λίγο πριν από το τέλος, να βρει την αλήθεια πίσω από τις αφηγήσεις του.

- Αελλώ cinema 5+1 αίθουσα 5

Ερωτήσεις κατανόησης:

- Τι κείμενα είναι αυτά; Τι παρουσιάζουν ; σε τι είδος έντυπα μπορούμε να συναντήσουμε τέτοια κείμενα;
- Τι είδους πληροφορίες δίνει καθένα από τα κείμενα αυτά;

ΤΕΣΤ

ΟΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

1. Μεταφράστε τις παρακάτω λέξεις

Πιέζω
Μεταβάλλω
Προκύπτω
Η χλιδή
Η εκπομπή
Υλοποιώ
Ο μοχλός
Η απληστία
Οι δαπάνες
Η αμέλεια
Το φωτοστέφανο

2. Να γράψετε την ερμηνεία των λέξεων

Η ανάπτυξη
Προηγμένος
Το άγχος
Τα καυσαέρια
Ομαλή ανάπτυξη
Προληπτική ιατρική
Βλαπτικός

3. Να βρείτε τα συνώνυμα των παρακάτω λέξεων

Προωθώ
Επιδεινώνω
Η εκμετάλλευση
Το καυσαέριο
Πνιγηρός
Η ρύπανση

4. Να κάνετε την μετάφραση των παρακάτω προτάσεων

- Так называемая технологическая революция имеет, однако, и отрицательные последствия: использование окружающей среды, отягощение ситуации многочисленными выбросами в воздух, загрязнением воды и почв, вырубкой лесов.
- Технология, в своей спешке получить новые, улучшенные продукты, способствуют использованию окружающей среды.
- Все это приводит к потреблению полезных ископаемых, нарушению экологического равновесия, созданию неврастенического движения в городах с сосредоточившимся дымом , который, как ореол, вознаграждает нашу мудрость.

- Один из важнейших факторов загрязнения является автомобиль, особенно в больших городах, их выхлопные газы создают удушливую атмосферу.
- Нарушение психического здоровья, постоянный стресс, невозможность к гармоничному сожительству с другими людьми – все это представляет собой состояние, с которыми приходится сталкиваться современному человеку.

5. Ποια είναι τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της χρήσης του Διαδικτύου. Αναφέρετε την άποψη σας.

Επίδραση του τεχνικού πολιτισμού στη υγεία

Προηγμένα κράτη	Η αδυναμία	Τα καυσαέρια
Φυσικοί πόροι	Βιομηχανοποιημένες ζώνες	Ομαλή ανάπτυξη
Βλαπτική επίδραση	Ομαδικοί θάνατοι	Προληπτική γιατρικά
Αλματώδης ανάπτυξη	Νοσήματα πολιτισμού	Επιδεινώνω

ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ**1. Να γράψετε λέξεις συνώνυμα**

Το κομπιούτερ –

Οι συνέπιες –

Προβληματίζω –

Ο αποχωρισμός –

Η καριέρα –

Ωφέλιμος –

Το χρέος –

2. Να εξηγήσετε τις εκφράσεις στα ελληνικά

1. Πες μου ποιός είναι ο φίλος σου να σου πω ποιός είσαι.

2. Ο φίλος στην ανάγκη φαίνεται

3. Να εξηγήσετε την λέξη

Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής –

4. Να γράψετε την έκθεση πάνω στο θέμα «Ο υπολογιστής στη ζωή μας»

Βιβλιογραφία

1. Βαλσαμάκη-Τζεκάκη Φ., Χατζηπαναγιωτίδη Α. Τα Νέα Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα. Β' κύκλος. - Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδι], 1994.
2. Δεμίρη-Προδρομίδου Η. Νέα ελληνικά για μετανάστες, παλιννοστούντες, πρόσφυγες. Α' επιπεδο. - Αθήνα: Μεταίχμιο, 2002.
3. Ημμανουηλίδης Π. Η., Πετρίδου-Εμμανουηλίδου Ε. Ελληνική Γλώσσα. Επικοινωνιακός λόγος. - Αθήνα: Μεταίχμιο. 2001
4. Εγκυκλοπαίδεια BRITANICA
5. Έκφραση-Έκθεση Α' Λυκείου / Τσολάκης Χ. - Αθήνα: ΟΕΔΒ, 2001.
6. Έκφραση-Έκθεση Β Λυκείου / Τσολάκης Χ. - Αθήνα: ΟΕΔΒ, 1996.
7. Έκφραση-Έκθεση Γ Λυκείου / Αδαλόγλου Κ., Αυδή Α. - Αθήνα: ΟΕΔΒ, 1973.
8. Ελληνικά και επιστήμη / Φ. Βαλσαμάκη-Τζεκάκη κ.α. - Θεσσαλονίκη: UNIVERSITY STUDIO PRESS, 1997.
9. Κεσόπουλος Αρ. Εκθέσεις για την Ε' και Στ' τάξη του Δημοτικού σχολείου / Αρ. Κεσόπουλος. - Θεσσαλονίκη: Μαλλιάρης παιδεία, 1997.
10. Μάνος Α. Τέχνη και τεχνική του λόγου στην έκθεση ιδεών, Αθήνα: Σπουδή, 1993.
11. Μπαμπινιώτης Ρ. Ελληνική γλώσσα: εγχειρίδιο διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης (ξένης) γλώσσας. - Αθήνα: Ίδρυμα μελετών Λαμπράκη, 1993.
12. Μπαχαράκης Μ. Θεμέλιο στην έκθεση Ιδεών, τόμος 3^{ος}. - Αθήνα: ΟΕΔΒ, 1999.
13. Νεοελληνική Γλώσσα Α' Γυμνασίου / Τσολάκης Χ. - Αθήνα: ΟΕΔΒ, 1996.
14. Νεοελληνική Γλώσσα Β' Γυμνασίου / Τσολάκης Χ. - Αθήνα: ΟΕΔΒ, 2001.
15. Νεοελληνική Γλώσσα Γ' Γυμνασίου / Τσολάκης Χ. - Αθήνα: ΟΕΔΒ, 2002.
16. Νεοελληνική γλώσσα Γ' γυμνασίου / συντ. Ε. Κατσαρού, Α. Μαγγανά. - Αθήνα: Οργανισμός Έκδοσης Διδακτικών Βιβλίων, 2003.
17. Σιόντης Χ. Εγχειρίδιο ελληνικής γλώσσας για ξένους σπουδαστές. - Ιοάννινα. 2001.
- Τλούπα Σ. Νέα Ελληνικά 2 / Σ. Γλούπα, Α. Χατζηπαναγιωτίδη. - Αθήνα: Εκδόσεις

